
ALLEN COUNTY PUBLIC LIBRARY
3 1833 02311 6343

Kirkollinen Kalenteri

vuodelle

1912

Hancock, Mich., 1911
Suomalais-Luterilaisen Kustannusliikkeen Kirjapaino

KIRKOLLINEN
KALENTERI
VUODELLE
1912

Arvid Olander
Born March 5, 1912

Purchased at an
from River flea market
by

5 July 1986

Suomi-Synodin kirkolliskokouksen jäsenet Waukeganissa, Ill., 1911.

Terwehdys lukijalle.

Toiwon, että Kalenterimme nytkin on terwetullut wieras kirkollisen ja kristillismielisen siirtokansamme koteihin. Tällä Kalenterilla tulee ensimmäinen kymmenluku „Kirkollista Kalenteria" täytetyksi; ensimmäinen julkaistiin näet wuodelle 1903. Tämä Kalenterien sarja on ollut mahdollinen ainoastaan arwoisien pastorien ja muiden ystäwien suosiollisella myötäwaikutuksella, jotka siihen owat toimittaneet kirjoituksia ja hankkineet kuwia.

Kun Kalenterimme tarkottaa kirkollisen yhteyshengen kaswamista ja hengellisen elämän tekemistä wirkeämmäksi, olisi suotawaa, että sen lukijakuntakin yhä laajenisi. Kun pidoissa walmistetaan ruokapöytä, niin toiwotaan, että wieraat siihen hankittuja ruokia myös nauttisiwat. Sellaisen ruokapöydän owat taas rakkaat kirjoittajat tässä Kirkollisessa Kalenterissamme kattaneet siirtokansallemme rawinnoksi ja iloksi. Soisimme, että ruuat maistuisiwat lukijoistamme hywältä, niinkuin niitä on wilpittömässä mielessä laadittu kansallemme parhaaksi.

Ennen kaikkea olkoon alinomaa pyrintönämme se, että sywennymme yhä sywemmin Jumalan sanaan, että se tulisi meille elämäksi ja woimaksi. Onhan Jumalan

sana „elävä ja voimallinen". Älkäämme tyytykö paljaaseen seurakunnalliseen muotoon, vaan pyytäkäämme olla seurakunnan totisia ja eläviä jäseniä, jotka yhä kasvamme Jumalan ja hänen poikansa Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa! Uskossa juurtuminen Kristukseen tekee meitä yhä täydellisemmiksi Jumalan ihmisiksi ja saattaa meitä Jumalan tahdon uskolliseen noudattamiseen. Tätä kirjoitan tietäen ja murheella tuntien, kuinka kaukana suurin enemmistö siirtokansaamme vielä on edes tämän tien alustakaan. Mutta jollemme seurakunnissamme tositeolla ala pyrkiä ahkerammin siihen, mitä on pidettävä kristillisyyden ytimenä ja pää-asiana, vaan alinomaa tyydymme liikkumaan asiain pinnalla, niin on seurakunnillamme se vaara, että ne jäävät muotoseurakunniksi, joita Kristus ei tunnusta omikseen. Tätä vaaraa pyytäkäämme torjua kaikin voimin ja kaikella valppaudella. — Kirkollisessa Kalenterissa luet, kuinka eri paikkakunnilla kristitty kansamme pyrkii kehittämään seurakuntaelämäänsä, saat seurata uskonveljiesi ja sisartesi kilvoittelua tämän asian puolesta. Sielunpaimenet ja muut kirjoittajat koettavat myös selvittää kristillisiä aatteita yhteiseksi rakennukseksi.

Suokoon Herra siunauksensa kirjasellemme nimensä kunniaksi!

J. K. Nikander.

Pimennyksiä.

Wuonna 1912 tapahtuu 2 auringon- ja 2 kuunpimennystä. Helsingissä alkaa ensimmäinen auringonpimennys huhtik. 17 p:nä klo 1 t. 6 m. j. p. p. ja loppuu klo 3 t. 34 m. j. p. p. Kun se klo 2 t. 21 m. on saawuttanut suurimman laajuutensa on kahdeksantoista yhdeksästoista osaa auringon läpimitasta peittynyt. Tämä pimennys muuten näkyy Pohjois-Amerikan itäisellä puoliskolla, Etelä-Amerikan koillisessa osassa, Atlantin waltamerellä, Afrikan luoteisessa osassa, koko Europassa ja Aasian läntisellä puoliskolla.

Toinen auringon pimennys tapahtuu 10 p:nä lokak. ja näkyy Keski- ja Etelä-Amerikassa, Etelä-Afrikassa, Atlantin waltameren eteläisellä puoliskolla ja eteläisillä napaseuduilla.

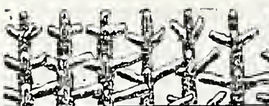
Ensimmäinen kuun pimennys alkaa Helsingissä huhtik. 1 p:nä klo 11 t. 6 m. illalla ja loppuu 43 m. puoliyön jälkeen. Ainoastaan yksi wiides osa kuun läpimitasta tule tällöin pimeäksi.

Tämä pimennys näkyy Australian länsi puoliskolla, Aasiassa, Indian waltamerellä, Europassa ja Afrikassa, Atlantin waltamerellä ja Etelä-Amerikassa.

Syysk. 26 p:nä näkyy toinen kuunpimennys Pohjois-Amerikassa, Isolla waltamerellä, Australiassa ja Aasian itäisellä puoliskolla.

Merkkien selityksiä.

🌑 Uusi kuu. ☽ Ensimäinen neljännes. 🌕 Täysi kuu.
☾ Wiimmeinen neljännes.

Tammikuu

Tiit. 3: 4—7.
Luuk. 2: 21.

1 M **Uuden wuod. päiwä**
2 T Aapeli, Set
3 K Eenokki
4 T Nuut
5 P Lea

Jes. 60: 1—6.
Matt. 2: 1—12.

6 L **Loppiainen**

Room. 12: 1—5.
Luuk. 2: 42—52.

7 S **1 s. Loppiaisesta**
8 M Gunnar
9 T Weikko, Bror
10 K Sigurd
11 T Oswald
12 P Toini
13 L Nuutti

Room. 12: 6—15.
Joh. 2: 1—11.

14 S **2 s. Loppiaisesta**
15 M Siwiä
16 T Ilmari
17 K Anton
18 T Laura
19 P Heikki
20 L Fabian

Room. 12: 16—21.
Matt. 8: 1—13.

21 S **3 s. Loppiaisesta**
22 M Friidolf
23 T Meri
24 K Jarl
25 T Paawali
26 P Polykarpus
27 L Wiljo

Room. 13: 8—10.
Matt. 8: 23—27.

28 S **4 s. Loppiaisesta**
29 M Walter
30 T Gunilla
31 K Alli

Tässä kuussa pidetään tawallisesti seurakuntain wuosikokoukset, joissa wuositilit kuullaan, wirkailijat walitaan ja muita tarpeellisia asioita käsitellään. — S.-Opiston kewätlukukausi alkaa t. k. 10 p. — Synoodin seurakunnissa on koottawa kolehti Suomen Pakanalähetysseuralle tässä kuussa tai muulla sopiwalla ajalla.

1 T Bertta
2 P Kynttelinp.
3 L Huugo

Malak. 3: 1—4.
Luuk. 2: 22—32.

4 S **Kynttelinp.**
5 M Agda
6 T Dorotea
7 K Rikhard
8 T Laina
9 P Naima
10 L Elina

2 Kor. 11: 19—31.
Luuk. 8: 4—15.

11 S **Seksages.**
12 M Elma
13 T Sulo
14 K Walentin
15 T Sipri
16 P Julia
17 L Wäinö

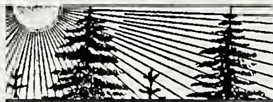
1 Kor. 13: 1—13.
Luuk. 18: 31—43.

18 S **Laskiaissunnunt.**
19 M Kauppo, Fritjof
20 T Hulda
21 K Keijo, Alf
22 T Tuulikki
23 P Tertullianus
24 L Karkauspäiwä

2 Kor. 6: 1—10.
Matt. 4: 1—11.

25 S **1 s. Paast.**
26 M Wiktoria
27 T Nestor
28 K Torsti
29 T Onni

Harjoita itseäsi jumalisuuteen! 1 Tim. 4, 7. — Jumala tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisiwat ja tulisiwat totuuden tuntemaan. 1 Tim. 2, 4. — Tämä on turwani minun waiwassani, että Sinun sanasi wirwoittawat minua. Ps. 119, 50. — Kun Kristus, meidän elämämme ilmestyy, silloin mekin ilmestymme hänen kanssaan kirkkaudessa. Kol. 3, 4.

Maaliskuu

1 P Alpo
2 L Fanny

Tuom. 10: 15. Mik. 6: 8.
1 Kor. 1: 9.

3 S **1 Rukouspäiwä** 🌕
4 M Adrian
5 T Laila
6 K Ruudolf
7 T Perpetua
8 P Wilppu
9 L Edwin

Efes. 5: 1—9.
Luukk. 11: 14—28.

10 S **3 s. Paast.** ☾
11 M Kalerwo
12 T Gregorius
13 K Ernesti
14 T Matilda
15 P Risto
16 L Herbert

Gal. 4: 22—31.
Joh. 6: 1—15.

17 S **Puolip. sunnunt.**

18 M Edward 🌑
19 T Jooseppi
20 K Jaakkima
21 T Pentti
22 P Wihtori
23 L Aksseli

Hepr. 9: 11—15.
Joh. 8: 46—59.

24 S **5 s. paast.**

Jes. 7: 10—15.
Luukk. 1: 26—38.

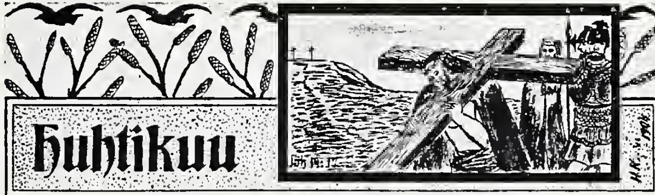
25 M **Marian ilm. p.**
26 T Immanuel ☽
27 K Soini
28 T Armas
29 P Jonas
30 L Usko

Filipp. 2: 5—11.
1 Kor. 11: 23—29.

31 S **Palmusunnuntai**

Ne jotka owat Kristuksen Jeesuksen omat, owat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen. Gal. 5, 24. — Älkää maailmaa rakastako älkäätä sitä, mikä maailmassa on. 1 Joh. 2, 15.

Suomi-Synoodi 21 wuoden ikäinen t. k. 25 p. — Tässä kuussa julkaistaan „Pääsiäislehti".

Huhtikuu

1 M Haarald
2 T Pellerwo
3 K Ferdinand
4 T Ambrosius

Jes. 53 l.
Luuk. 23: 32—43.

5 P **Pitkäperjantai**
6 L Wilho

1 Kor. 5: 7, 8.
Mark. 16: 1—8.

7 S **Pääsiäispäiwä**

Ap. Tek. 10: 34—41.
Luuk. 24: 13—35.

8 M **2 Pääsiäispäiwä**
9 T Otto
10 K Hesekiel
11 T Werna
12 P Julius
13 L Tellerwo, Etel

1 Joh. 5: 4—10.
Joh. 20: 19—31.

14 S **1 s. Pääsiäisestä**
15 M Linda
16 T Jalo
17 K Elias
18 T Waldemar
19 P Bernhard
20 L Amalia

1 Piet. 2: 21—25.
Joh. 10: 11—16.

21 S **2 s. Pääsiäisestä**
22 M Alina
23 T Yrjö
24 K Albert
25 T Markus
26 P Teresia
27 L Engelbrekt

1 Piet. 2: 11—20.
Joh. 16: 16—22.

28 S **3 s. Pääsiäisestä**
29 M Tyko
30 T Mirjam

Meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin waltaistuimen oikealla puolella taiwaissa. Hepr. 8, 1. — Jeesus sanoo: Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joh. 11, 25.

Tässä kuussa lähetetään seurakunnille kutsu ottamaan osaa Suomi-Synodin kirkolliskokoukseen. — Tämän kuun lopulla pitäisi S.-O. taloudenh. saada eri kannatuskuntain jäsenluettelot.

1 K Wappu 🌕
2 T Atanasius
3 P Ristinpäiwä
4 L Roosa

Jaak. 1: 17—21.
Joh. 16: 5—14.

5 S **4 s. Pääsiäisestä**
6 M Aleksandra
7 T Helmi
8 K Aake
9 T Timo 🌗
10 P Aino
11 L Osmo

Jaak. 1: 22—27.
Joh. 16: 23—33.

12 S **Rukoussunnuntai**
13 M Floora
14 T Eedit
15 K Sofia

Ap. Tek. 1: 1—11.
Mark. 16: 14—20.

16 T **Helatorstai** 🌑
17 P Rebekka
18 L Erkki

Hos. 14: 2. Joel. 2: 12, 13.
Joh. 14: 27.

19 S **2 Rukouspäiwä**
20 M Karoliina
21 T Konstantinus
22 K Hemminki
23 T Lyyli 🌓
24 P Alarik
25 L Urpo

Ap. Tek. 2: 1—13.
Joh. 14: 23—31.

26 S **Helluntaipäiwä**

Ap. Tek. 10: 42—48.
Joh. 3: 16—21.

27 M **2 Helluntaipäiwä**
28 T Alma
29 K Oiwa
30 T Basilius
31 P Helka 🌕

Paawali sanoo: Meillä on Kristuksen mieli. 1 Kor. 2, 16. — Hänen haawainsa kautta me olemme parannetut. Jes. 53, 5. — Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. Ps. 23, 1.

Toukokuulla seurakuntain kokoukset edustajawaalia warten. — Suomi-Opiston kewätlukukausi päättyy t. k. 30 p.

1 L Nikodemus

Room. 11: 33—36.
Joh. 3: 1—15.

2 S **P. Kolmin. p.**
3 M Viola
4 T Toiwo
5 K Bonifacius
6 T Kustaa
7 P Roobert
8 L Salomo

1 Joh. 4: 16—21.
Luukk. 16: 19—31.

9 S **1 s. Kolmin. p.**
10 M Swante
11 T Impi, Hjördis
12 K Esko
13 T Eedla
14 P Eelis
15 L Wieno

1 Joh. 3: 13—18.
Luukk. 14: 16—24.

16 S **2 s. Kolmin. p.**
17 M Urho
18 T Tapio
19 K Siiri
20 T Into
21 P Ahti
22 L Paulina

1 Piet. 5: 6—11.
Luukk. 15: 1—10.

23 S **3 s. Kolmin. p.**

Jes. 40: 1—8.
Luukk. 1: 57—80.

24 M **Joh. Kast. päiwä**
25 T Uuno
26 K Jeremias
27 T Elwiira
28 P Leo
29 L Pietari

Room. 8: 18—23.
Luukk. 6: 36—42.

30 S **4 s. Kolmin. p.**

Jumalan rakkaus on wuodatettu sydämmiimme Pyhän Hengen kautta. Room. 5, 5.

Kesäk. 1 p. julkaistaan „Juhannuslehti" (Suomi-Opiston). — S.-Synoodin 22:n yleinen kirkolliskokous Fairportissa, O., t. k. 13 p. — Helluntaikolehdit kootaan Merimies- ja Siirtolaislähetyksen hywäksi. — S.-O. kesäjuhlat kesä- tai heinäkuulla.

1 M Aaro
2 T Linnea
3 K Arwo
4 T Ulriikka
5 P Unto
6 L Esaias

1 Piet. 3: 8—15.
Luukk. 5: 1—11.

7 S **5 s. Kolmin. p.** ☾
8 M Turo
9 T Ilta
10 K Saima
11 T Eleonoora
12 P Herman
13 L Joel

Hebr. 12: 14—24.
Matt. 5: 20—26.

14 S **6 s. Kolmin. p.** ○
15 M Rauni
16 T Reino
17 K Ossian
18 T Freedrik
19 P Saara
20 L Margareeta

2 Piet. 1: 16—18.
Matt. 17: 1—8.

21 S **7 s. Kolmin. p.** ☽
22 M Magdaleena
23 T Olga
24 K Kirsti
25 T Jaakko
26 P Martta
27 L 7 unikekoa

Room. 8: 12—17.
Matt 7: 15—21.

28 S **8 s. Kolmin. p.**
29 M Olawi ●
30 T Eriikka
31 K Helena

Ne uhrit, jotka Jumalalle kelpaawat, owat: murheellinen henki: ahdistettua ja särjettyä sydäntä et sinä, Jumala, hylkää. Ps. 51, 19. — Uuden käskyn minä annan teille, että te rakastatte toisianne, niinkuin minä olen rakastanut teitä. Joh. 13, 34.

Wirittäkää ystäwät Suomi-Opiston kannatuskuntia eloon!

1 T Maire, Gerda
2 P Holger
3 L Veera

Hab. 3: 2. Mik. 7: 9.
Ap. Tek. 10: 43.

4 S **3 Rukouspäiwä**
5 M Salme, Gurli
6 T Kikstus
7 K Lahja
8 T Sylwia
9 P Natalia
10 L Lauri

1 Kor. 12: 2—11.
Luuk. 19: 41—47.

11 S **10 s. Kolmin. p.**
12 M Klaara
13 T Alfonso
14 K Swea
15 T Marjatta
16 P Brynolf
17 L Werner

1 Kor. 15: 1—10.
Luuk. 18: 9—14.

18 S **11 s. Kolmin. p.**
19 M Maunu
20 T Samuli
21 K Sulho, Swen
22 T Iiwari
23 P Signe
24 L Pärttyli

2 Kor. 3: 4—18.
Mark. 7: 31—37.

25 S **12 s. Kolmin. p.**
26 M Ilma
27 T Rolf
28 K Augustinus
29 T Iines
30 P Eemil
31 L Arwi

Ei saata hywä puu tuottaa pahoja hedelmiä, eikä huono puu tuottaa hywiä hedelmiä. Matt. 7, 18. — Autuas on se, jolle Herra ei lue syntiä. Room. 4, 8. — Jumala on ylpeitä wastaan, mutta nöyrille hän antaa armon. 1 Piet. 5, 5.

Kuka lähtee Suomi-Opistoon tiedon ja taidon lahjoja kokoamaan? Pian alkaa taas siellä uusi lukuwuosi.

Syyskuu

Gal. 3: 16—22.
Luukk. 10: 23—37.

1 S **13 s. Kolmin. p.**
2 M Toora.
3 T Serafiina
4 K Mooses ☾
5 T Mainio
6 P Sakari
7 L Regina

Gal. 5: 16—24.
Luukk. 17: 11—19.

8 S **14 s. Kolmin. p.**
9 M Ewert
10 T Kalewa
11 K Dagny 🌕
12 T Aleksanteri
13 P Jorma
14 L Iida

Gal. 5: 25, 26; 6: 1—10.
Matt. 6: 24—34.

15 S **15 s. Kolmin. p.**
16 M Mielikki
17 T Elisabet
18 K Tyyne ☽
19 T Fredriikka
20 P Augusta
21 L Matteus

Efes. 3: 13—21.
Luukk. 7. 11—17.

22 S **16 s. Kolmin. p.**
23 M Tekla
24 T Alwar
25 K Kullerwo
26 T Cyprianus 🌑
27 P Kaino
28 L Lennart

Joh. Ilm. 12: 7—12.
Matt. 18: 1—11.

29 S **Mikkelinpäiwä**
30 M Helge

Eikö Gileadissa ole woidetta? Wai eikö siellä ole parantajaa? Jer. 8, 22. — Niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläwäksi, samoin Poikakin tekee eläwiksi, ketkä hän tahtoo. Joh. 5, 21.

Suomi-Opiston syyslukukausi alkaa tiistaina, t. k. 10 p. — Mikkelikolehdit Merimieslähetykselle.

1 T Ragnar
2 K Ludwik
3 T Eewald
4 P Frans
5 L Inkeri

Ps. 66: 20. Room. 12: 12.
Joh. Ilm. 7: 12.

6 S **4 Rukouspäiwä**
7 M Birgitta
8 T Hilja
9 K Ilona
10 T Josefiina
11 P Otso, Björn
12 L Walfrid

Efes. 4: 22—28.
Matt. 9: 1—8.

13 S **19 s. Kolmin. p.**
14 M Elsa
15 T Helwi
16 K Sirkka, Saga
17 T Luukas
18 P Aleksei
19 L Uljas

Efes. 5: 15—21.
Matt. 22: 1—14.

20 S **20 s. Kolmin. p.**
21 M Birger
22 T Irja
23 K Seweri
24 T Fjalar
25 P Hilda
26 L Amanda

Efes. 6: 10—18.
Joh. 4: 46—53.

27 S **21 s. Kolmin. p.**
28 M Simo
29 T Alfred
30 K Kustaawa
31 T Artturi

Julistamisen päämäärä on puhtaasta sydämmestä, hywästä omastatunnosta ja wilpittömästä uskosta tulewa rakkaus. 1 Tim. 1, 5. — Mihinkä minä menen sinun hengestäsi? ja mihinkä minä pakenen sinun kaswoisi edestä? Ps. 139, 7.

Tässä kuussa ilmestyy Suomi-Opiston Juhlajulkaisujen 4:s numero, „Uskonpuhdistuksen Muisto".

1 P Pyh. miest. p.
2 L Topias

Joh. Ilm. 7: 2—12.
Matt. 5: 1—12.

3 S **Pyh. miest. p.**
4 M Hertta
5 T Malakias
6 K Kustaa Aadolf
7 T Eugen
8 P Aatos
9 L Teodor

Filipp. 3: 17—21; 4: 1—3.
Matt. 22: 15—22.

10 S **23 s. Kolmin. p.**
11 M Martti
12 T Konrad
13 K Kristian
14 T Oihonna
15 P Leopold
16 L Aarne

Koloss. 1: 9—15.
Matt. 9: 18—26.

17 S **24 s. Kolmin. p.**
18 M Maks
19 T Aili
20 K Jalmari
21 T Hilma
22 P Sesilia
23 L Klemetti

2 Tess. 1: 3—10.
Matt. 25: 31—46.

24 S **Tuomiosunnuntai**
25 M Katri
26 T Dagmar
27 K Astrid
28 T Steen
29 P Aimo
30 L Antti

Autuaita owat laupiaat, sillä heidän osakseen tulee laupeus. Matt. 5, 7. — Herra, — sinä olet Israelin turwa ja auttaja hädässä. Jer. 14, 8. — Herra, minä tiedän sinun tuomiosi wanhurskaaksi. Ps. 119, 75. — Kristuksessa owat kaikki wiisauden ja tiedon aarteet kätkettyinä. Kol. 2, 3.

Yhdyswaltain yleinen Kiitospäiwä torstaina, t. k. 28 p.

Ps. 24: 7—10.
Es. 25: 6—10.

1 S **1 s. Adwentissa** ☾
2 M Beata
3 T Wellamo
4 K Barbara
5 T Selma
6 P Niilo
7 L Agaton

Hebr. 10: 35—39.
Luuk. 12: 32—40.

8 S **2 s. Adwentissa** 🌑
9 M Anna
10 T Judit
11 K Taneli
12 T Tuowi
13 P Lucia
14 L Jouko

2 Piet. 1: 19—21.
Mat. 11: 11—19.

15 S **3 s. Adwentissa**
16 M Adele
17 T Raakel
18 K Abraham
19 T Nikolai
20 P Iisakki
21 L Tuomas

Es. 62: 10—12.
Joh. 3: 22—36.

22 S **4 s. Adwentissa**
23 M Israel
24 T Aatami, Aewa 🌕

Hebr. 1: 1—12.
Joh. 1: 1—14.

25 K **Joulupäiwä**

1 Piet. 4: 12—19.
Matt. 10: 32—39.

26 T **Tapaninpäiwä**
27 P Joh. Ewank.
28 L Wiatt. last. p.

1 Joh. 5: 19—21.
Ps. 2: 1—12.

29 S **Sunn. j. Joulun**
30 M Taawetti ☽
31 Sylwester

Me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Wapahtajaksi. 1 Joh. 4, 14. — Kilwoittele hywä uskon kilwoitus. 1 Tim. 6, 12.

Tämän kuun 20 p. päättyy Suomi-Opiston syyslukukausi. — Hanki itsellesi Suomi-Opiston „**Joululehti**" jouluksi ja „Kirkollinen Kalenteri wuodelle 1913".

Amerikan Suomalaisen Ew. Lut. Kirkkokunnan eli Suomi-Synoodin Konsistori.

Pastori J. K. Nikander, esimies, Hancock, Mich.
„ B. W. Rautanen, sihteeri, Calumet, Mich.
„ A. Sawola, w.-esimies, Ishpeming, Mich.
„ J. J. Hoikka, notaario, Crystal Falls, Mich.

Suomi-Synoodin rahastonhoitaja (joka hoitaa kirkkokunnan ja lähetys-rahastoa) on

Iisakki Wargelin,
708 Franklin st. Hancock, Mich.

Suomi-Opiston Johtokunta:

Pastori J. K. Nikander, Suomi-Opiston johtaja ja johtokunnan esimies, Hancock, Mich.
Mr. Iisakki Sillberg, rahastonhoitaja, Dr. 5. Republic, Mich.

Muut johtokunnan jäsenet:

Pastori Wm. Rautanen, Calumet, Mich.
„ Albin Sawola, Ishpeming, Mich.
„ J. J. Hoikka, Crystal Falls, Mich.
Tri K. W. Arminen, Hancock, Mich.
Mr. J. H. Jasberg, Hancock, Mich.
„ F. Tolonen, Hancock, Mich.
„ K. Heusa, Laurium, Mich.
„ K. A. Ruona, Ishpeming, Mich.
„ H. Tawajärwi, Negaunee, Mich.

Suomi-Opiston taloudenhoitaja on

„ F. Tolonen, Hancock, Mich.

Suomi-Opiston opettajakunta:

Nikander, J. K., Opiston johtaja, opetusaineena: uskonto.
Perttula, M., opettajatar, naisjohtaja; walmistawan osaston opetusaineet.
Bäck, J., Fil. m.; uskonto, suomenkieli ja historia.
Hartman, Raafaeli, Fil. m.: uskonto ja latinan kieli.
Lindblom, J. F., A. B., englannin kieli, latina.
Frank, W. J., insinyöri; matematiikka, fysiikka ja biologia.
Hedman, Thure, saksankieli, fysiologia ja englannin kieli.
Kilkka, K. W., nuottitaidon, soitannon ja laulun opettaja.

Jumaluusopillisen seminaarin opettajat:

Nikander, J. K., pastori, Uuden testamentin eksegetiikka, uskonoppi ja siweysoppi.
Bäck, J., pastori, Fil. m., kirkkohistoria.
Hartman, Raafaeli, Fil. m., Wanhan testamentin eksegetiikka.
Rautanen, V. Wiljami, Calumetin seurakunnan pastori; osa käytännöllistä jumaluusoppia.
Kuusi, M. J., South Rangen seurakuntapiirin pastori; osa käytännöllistä jumaluusoppia.

Kauppa-osaston opettajat:

Nordström, O. J., B. A., Kauppa-osaston johtaja, kirjanpitokurssiin kuuluwien aineiden opettaja.
Pribble, F. J., korkeakoulun opettaja, johtaa pikakirjoitusharjoituksia.

Kustannusliikkeen johtokunta:

Bäck, John, pastori, esimies.
Sillberg, Isaac, v.-esimies, Republic, Mich.
Hartman, Raafaeli, pastori, sihteeri, Hancock, Mich.
Wirsula, Jacob, rahastonhoitaja, Hancock, Mich.
Tolonen, Fabian, Hancock, Mich.
Pantti, Alex, Ishpeming, Mich.
Kuusi, M. J., pastori, South Range, Mich.

Amerikan Suomalaisen ewank.-luteril. kirkkokunnan eli Suomi-Synoodin pastorit, niiden asunnot ja osotteet:

Bäck, Juho, Fil. m., Suomi-Opisto, Hancock, Mich.
Haapanen, Alfreeti, Lbox 5, Fairport, O.
Hartman, Raafaeli, Fil. m., Hancock, Mich.
Hoikka, Jaakoppi, J., Lbox 485, Crystal Falls, Mich.
Ilmonen, Salomo, 346 Albert st. Youngstown, Ohio.
Kawa, Frans, Vihtori, 28 Market st., Ashtabula, Harbor, O.
Keränen, Pekka, Lbox 344 Eveleth, Minn.
Koiwumäki, Vihtori, Lbox 908, Ely, Minn.
Kusi, Mannu Ilmari, South Range, Mich.
Kuusisto, Kalle, 114 Sellers str., Hibbing, Minn.
Lipsanen, Kaaprieli, Bx 171, Rockport, Mass.
Luttinen, Matti, Monessen, Pa.
Mänttä, Jaakoppi, Luth. Seminary, Maywood, Ill.
Nikander, Juho Kustaa, J. T., 526 Franklin st., Hancock, Mich.
Pesonen, Matti, 624 Hammond ave., Superior, Wis.
Rautalahti, Alwar, 20 Elisabeth str., Worcester, Mass.

Rautanen, Bernhard Wiljami, Hecla Church, Calumet, Mich.
Rönkä, Samueli Heikki, Frederick, St. Dak.
Saaranen, Eemeli Wilho, Lbox 239, Negaunee, Mich.
Salminen, Aappo, 318 Lenox ave., New York, N. Y.
Sarwela, Heikki, 111 So. Mott. ave., Waukegan, Ill.
Sawola, Albin, 215 Maple st., Ishpeming, Mich.
Stadius, Otto, 905 Swinton st., Sault Ste. Marie, Mich.
Wargelin, Juho, Lbx 82 Republic, Mich.
Wuornos, Bruuno, Lbx 4, Ironwood, Mich.

Suomen Merimieslähetyksen papit Amerikassa:

Ahlman, Lauri, R., 554 Harrison str., San Francisco, Cal.
Mäkinen, Kalle, 441—18th str., Brooklyn, N. Y.

Ja aurinko nousi, koska Jaakob Pnielin ohitse käwi.

(1 Moos. 32: 31).

Tapaamme Jaakobin paluumatkalla wieraalta omaan syntymämaahansa. Kokonaista kaksikymmentä wuotta oli hän ollut muukalaisena Mesopotamiassa enonsa Laabanin luona. Rikoksen tähden hän oli ollut pakotettu lähtemään pois wanhan isänsä ja äitinsä luota. Sillä Jaakob oli petoksella anastanut itselleen isältänsä weljellensä Esaulle tulewan siunauksen. Esau oli hänelle sen tähden niin wihainen, että hän uhkasi Jaakobin tappaa. Henkeänsä pelastaaksensa täytyi Jaakobin sanoa hywästi wanhemmilleen ja lähteä sowittamaton rikos omallatunnolla kohti tuntemattomia elämänkohtaloita.

Että weljesten wälit näin auttamattomasti rikkoutuiwat, siihen oli heidän äidillänsä, Rebekalla, suurin syy. Rebekka nim. juuri oli kehottanut Jaakobin menettelemään, niinkuin hän menetteli. Hän rakasti Jaakobia enemmän kuin Esauta ja wäärän rakkauden ohjaamana hän johdatti lempipoikansa rikoksen tielle. Esau ja Jaakob oliwat kaksoiset, mutta Esau oli sen werran wanhempi, että hän esikoisuutensa perustuksella katsoi itsensä

oikeutetuksi saamaan wanhimmalle pojalle kuuluwat edut. Hänen isänsä Iisak halusi myös sydämestään ne hänelle antaa, sillä isä rakasti Esauta enemmän kuin Jaakobia. Mutta Jumala oli toisin päättänyt. Jo ennen poikain syntymistä oli Jumala Rebekalle ilmoittanut, että wanhempi palwelee nuorempaa. Nuorempi oli siis saawa siunauksen. Toisinaan Esau käyttäytyikin, niin että näkyi todella siltä, ettei hän ymmärtänyt täysin esikoisuusoikeuden arwoa. Kerran hän jo myikin koko oikeuden niin halwasta hinnasta kuin hernekeitto-annoksesta. Ja mahdollisesti Iisak menetteli wastoin parempaa tietoansa, kun hän kaikesta huolimatta tahtoi Esaulle siunauksen antaa. Mutta silti eiwät Rebekka ja Jaakob suinkaan olleet oikeutetut käyttämään petosta woidakseen estää Esaun saamasta esikoisuussiunausta. Heidän olisi pitänyt uskoa Jumalan lupaukseen. Sillä Herra wie aina aiwoituksensa perille. Mutta wilpin ja petoksen hän rankaisee.

Kun Jaakob oli menossa Mesopotamiaan äitinsä omaisten luo, niin hän joutui yhteen paikkaan ja oli siinä yötä, sillä aurinko oli laskenut. Luonnollisesta auringosta siinä puhutaan, mutta me woimme sowittaa saman lauseen myös Jaakobin sisälliseen sieluntilaan. Armon aurinko oli hänen sielunsa taiwaalla laskenut. Suhde Herraan ei ollut oikea. Tunnustamaton rikos painoi sydäntä, ja mieli oli pohjaltansa kawala. Wasta paluumatkalla Mesopotamiasta takaisin isänmaahan Jabbokin wirran rannalla hänen mielensä muuttui. Silloin wasta aurinko nousi hänen sielunsa taiwaalle, kun hän Pnielin ohitse kävi.

Herra kyllä oli Jaakobin kanssa wieraallakin maal-

la, niin että Jaakob menestyi toimissaan. Hän rikastui suuresti. Hän sai sydämensä rakkaan Raakelin waimokseensa j. n. e. Mutta Jaakob waan ei ole suora. Sama wiekas Jaakob, joka oli nopea waatimaan walaa Esaulta, kun hän myi esikoisoikeuden, sama Jaakob, joka wanhan isänsä petti, esiintyy usein Laabaninkin luona. Herra ei kuitenkaan häntä hyljännyt, waan kärsi häntä. Herra oli nim. päättänyt Jaakobista itselleen miehen kaswattaa. Sen wuoksi Hän Jaakobista niin paljon waiwaa näki.

Wihdoin koitti aika, jolloin Herra sanoi Jaakobille: „palaja sinun isäisi maalle ja sukusi tykö, ja minä olen sinun kanssasi." Jaakob lähti. Hän otti mukaansa waimonsa, lapsensa, palwelijansa ja kaiken tawaransa, jota oli sangen paljon. Jaakobin luonteelle hywin kuwaawaa on, että hän lähti salaa Laabanin luota, waikka hän oli kuulunut yhteen perhekuntaan hänen kanssaan kaksikymmentä wuotta. Jaakob kyllä koetti sitten puolustaa itseänsä Laabanin edessä, joka ajoi häntä takaa ja saawutti hänen, sillä selwityksellä, että hän pelkäsi Laabanin estäwän hänen matkaansa. Mutta todellinen syy tähän Jaakobin menettelyyn oli hänen wilpillinen luonteensa ja luottamattomuutensa Jumalaan. Lopuksi he kumminkin erosiwat sowussa, ja Jaakob sai rauhassa jatkaa matkaansa synnyinmaatansa kohden.

Jaakob oli ollut muukalainen Laabanin luona. Hän oli suuresti ikäwöinyt päästä takaisin isänsä huoneeseen. Nyt hän oli matkalla sinne. Ilo täytti sydämen. Olen kuullut joidenkin kansalaisteni kertowan, miten tuntuu hupaiselta, kun pitkän poissaolon jälkeen saa esim. täältä Amerikasta palatessa lähestyä synnyin-

maan rantaa. Sydän täyttyy onnella, kun laiwa hiljalleen soluu laiwasillan kupeelle omassa maassa. Ja kun pääsee wielä likemmäksi omaa kotia, niin että näkee oman syntymäseurakunnan kirkon, tutut puut, kiwet ja kummut ja saa sulkea rakkaat sukulaiset syliinsä, niin ei osaa sanoin selittää, mitä sydän silloin tuntee. Osapuille me woimme mielessämme kuwitella Jaakobinkin sisällistä

Pastori Kalle Kuusisto.
Hibbingissä, Minn.

onnea. Mutta se onni oli suurella surulla ja pelwolla sekoitettu. Mieleen muistui entinen rikos ja wihoitettu weli.

Kun oman maan rajat alkawat lähestyä, lähettää hän sanansaattajia weljensä luo pyytämään armoa. Mutta sanansaattajat tuowat sen lohduttoman tiedon, että Esau tulee häntä wastaan mukanaan neljäsataa miestä. Silloin peljästyi Jaakob kowin ja ahdistus tuli hänen

päällensä. Ensin hän hädissään taas turvautuu omaan viisauteensa. Jakaa kaiken omaisuutensa kahteen osaan ajatellen, että jos Esau lyö toisen joukon, niin toinen joukko pelastuu. Mutta ei kai tämä toimenpide tunnu hänen omasta mielestänsäkään täysin turvalliselta, koska hän turvautuu Jumalaan hartaassa ja nöyrässä rukouksessa. Avomielisesti hän tunnustaa, että hän on mahdoton kaikkeen siihen armoon ja totuuteen, jota Jumala on hänelle osoittanut. Samalla hän pyytää, että Jumala pelastaisi hänet Esaun käsistä. Nyt hän muuttaa myös edellistä päätöstänsä. Hän ei enään ajattele mennä Esauta vastaan kahdessa eri joukossa vaan yhdessä. Ensin kumminkin hän lähettää edellään runsaita lahjoja veljelleen lepyttääkseen häntä. Sitten hän vie koko joukkonsa Jabbokin virran yli, joka oli pieni Jordaniin laskeva vuoripuro, ja jää siinä odottamaan yön yli seuraavan päivän ratkaisevia tapauksia.

Mutta ratkaisu tapahtuikin jo sinä yönä. Ei vielä Esaun kanssa, vaan Jumalan kanssa. Kun muut menivät yölevolle, jäi Jaakob yksin valvomaan ja jatkamaan päivällistä rukoustaan. Silloin ilmestyi hänelle kumppaniksi mies, jonka Jaakob tunsi Jumalaksi. Jaakob tarttuu häneen kiinni eikä päästä irti, vaikka mies tahtoo päästä hänestä erilleen. Heidän paininsa kestää läpi yön. Mutta kun Jaakob huomaa, ettei siinä ruumiillinen paini auta, — sillä hänen reisiluunsa horjahtui, kun Hän siihen koski, — niin hän yhä hartaammalla rukouksella ahdistaa Herraa. „En minä päästä sinua, jolles siunaa minua", lausuu Jaakob. Herran siunaus nyt vaan voi avun tuoda, rauhoittaa rauhattoman omantunnon ja antaa voimia kohtaamaan Esauta seuraa-

wana päiwänä. Silloin Herra kysyi: „mikä sinun nimesi on?“ Hän wastasi: „Jaakob“. Jaakobin täytyi itse mainita nimensä ja samalla tunnustaa, että hän on tähän asti käyttänyt kawaluutta. (Hebrealainen sana Jaakob merkitsee juuri kawaluutta ja myös „kantapäästä pitäwä“. Jaakob nim. piti syntyessään kiinni Esaun kantapäästä). Herra antaa hänelle nyt uuden nimen: Israel (Jumalan taistelija) ja siunaa häntä. Mutta Jaakob ei saanut ainoastaan uutta nimeä, hän sai myös uuden mielen. Epärehellisestä ja wiekkaasta Jaakobista tuli rehellinen ja suora. Luottamus omaan woimaan ja omiin lihallisiin keinoihin katosi. Tästä lähtien oli hänen ainoa apunsa Herrassa. Jaakob kutsui sen paikan, jossa hän Jumalan kanssa paini, Pnielikfi (= Jumalan kaswot), koska hän sai nähdä Jumalan kaswosta kaswoon. „Minun sieluni on wapahdettu“, woi Jaakob nyt riemuiten sanoa.

Ja aurinko nousi, koska hän Pnielin ohitse käwi. Idän taiwaalle nousi taas tuo kaunis kultainen kehä. Sinä aamuna näytti se Jaakobin silmissä warmaan suuremmalta ja ihanammalta kuin koskaan ennen. Syynä siihen oli se, että armon aurinko nousi samalla hänen sielunsa taiwaalle. Synti oli saatu anteeksi. Sielu oli wapahdettu. Synkän yön jälkeen oli tullut ihana ja waloisa aamu.

Kun Jumalan kanssa oli kerran saatu aikaan perinpohjainen sowinto, niin sowinto tuli myös weljen kanssa. Nyt Jaakob jaksoi todella nöyrtyä weljensä edessä ja anteeksi pyytää. Ja Esau ei tullutkaan wastaan enään wihaisena kostajana, waan rakkaana weljenä. „Esau juoksi häntä wastaan ja syliinsä otti hänen ja halasi

häntä kaulasta ja suuta antoi hänen, ja he itkiwät." Näin sydäntä liikuttawalla tawalla kerrotaan heidän kohtauksestaan raamatussamme. Jälkeenpäin sai Jaakob sitten wielä nähdä wanhan isänsä ja saattaa hänet hautaan, mutta Rebekka oli arwatenkin jo kuollut, koska ei hänestä mitään mainita.

Lukijani! Paljon on meillä ylläkerrotuista Jaakobin elämänwaiheista oppimista, erityisesti, kun itsekin olemme muukalaisia wieraalla maalla. Monen kansalaisemme siirtyminenkin tänne Amerikaan on jo ulkonaisesti Jaakobin paon kaltaista, kun hän joutui tehdyn rikoksen tähden lähtemään pois synnyinmaastaan. Sillä moni suomalainen on tullut yli Atlannin tähän maahan suuret rikokset omallatunnolla. Olo täällä on sitten sen mukaista. Ei ole lepoa eikä rauhaa. Ajallista omaisuutta woi sellainenkin kansalainen saada kokoon, woi rakentaa onnellisen awioliiton, wieläpä olla olewinaan jumalinenkin, mutta silti on sielun aurinko laskeutunut. Siunaus on warastettua siunausta. Synnyinmaan ikäwä waiwaa, mieli tekisi nähdä rakkaita omaisia, mutta kotimaahan ei ole menemistä. Siellä on wihastunut weli, Esau, wastassa. Woi, rakas ystäwä, jos kohtasi on sellainen, niin nöyrry sinäkin Jaakobin tawoin. Tunnusta syntisi Jumalalle ja sille weljelle, jota wastaan olet rikkonut. Sano Herralle: en minä päästä sinua, jolles siunaa minua. Silloin sinä warmaan siunauksen saat. Saat sinäkin kulkea Pnielin ohi. Saat sanoa: minä olen nähnyt Jumalan kaswosta kaswoon, ja minun sieluni on wapahdettu. Silloin aurinko nousee sinunkin taiwaallesi. Se on autuas hetki.

Hän antaa aamun koittaa,
Yön pimiän hälwetä,
Walonsa armaan woittaa,
Auringon yletä;
Hän, Isä walkeuden,
Kointähden edestuo,
Osoittaa laupeuden,
Taas uuden päiwän suo.

On kuitenkin paljon, toiwottawasti suuri enemmistö, kansalaistemme keskuudessa sellaisia, joilla on niin sanoaksemme puhtaat jäljet takanaan kotimaassa, ja joilla ei ole mitään erityistä tunnustamatonta rikosta lähimmäistä kohtaan tässäkään maassa. Mutta Jumalan edessä me olemme kaikki rikollisia, itsessämme aiwan kelwottomia ja kadotuksen alaisia. Me tarwitsemme kaikki armoa, syntein anteeksisaamista ja Herran siunausta. Muutoin on synti ja tuomio wihoitetun Esaun tawoin meitä wastassa, ja me emme pääse eteenpäin emmekä taaksepäin liikkumaan paikaltamme. Sen wuoksi olisi hywä, että tuo ratkaisewa paini meidän ja Jumalan wälillä tapahtuisi niin pian kuin suinkin. Kerran sen kumminkin tapahtua täytyy, jos me mielimme päästä perille siihen isänmaahan, josta wirrentekijä laulaa:

Se isänmaa on ylhäällä,
On taiwahassa aina,
Ei siellä suru sydäntä,
Ei murhe mieltä paina,
Ja Herran kirkkaus ainiaan
Sen täyttää ihmewalollaan.

Ja sinnehän, ystäwä, aijot matkaa tehdä sinäkin, joka et enään aijo maalliseen isänmaahan palata, waan jolle tämä maa on uudeksi kotimaaksi muodostunut.

Mutta warmaan tämä kirjoitukseni sattuu monen sellaisenkin luettawaksi, joka jo on painінsa Jabbokin wirran rannalla painінut ja joka waan armon warassa eläin reisiluutansa ontuu. Hän weisaa:

Muistan päiwää autuasta,
Jolloin Jeesus löysi mun
Syntein tähden tuomitun,
Tilastani kauheasta,
Sekä nosti olalleen,
Otti minut omakseen.

Se päiwä on autuas päiwä, jolloin ihminen woi sanoa: minä olen nähnyt Jumalan kaswosta kaswoon, ja minun sieluni on wapahdettu. Tässä elämässä peittyy armon aurinko sielun taiwaalla usein wielä pilwiin synnin tähden. Mutta uskon silmä odottaa taas niin kauan, kuin se uudestaan tulee esiin. Tätä kilwoitusta kestää sitten siihen asti, kunnes päästään kaupunkiin, jossa ei tarwita aurinkoa eikä kuuta walistamaan, sillä Jumalan kirkkaus walistaa siinä, ja sen walkeus on Karitsa (Joh. Ilm. 21: 23).

Kalle Kuusisto.

Mitä ja miten ajattelemme.

Ihmisen sydämestä tulewat ulos pahat ajatukset, (Mark. 7: 21).

Koska ne ajatukset, jotka tulewat ulos sydämestä, owat pahat, niin me, jos annamme niiden päästä wallitsemaan sielunelämäämme, joudumme kärsimyksiin, pettymyksiin ja lopulta onnettomuuteen. Nämä ajatukset owat osaksi synnynperäisiä, osaksi muodostuwat ne hawainnon kautta. Sisällyksensä nähden owat ne siis satunnaisuudesta riippuwia. Elämän kokemus opettaa meille, ettemme tule toimeen kaikellaisilla sattumalta saaduilla mielikuwituksilla tai sydämestä tulewilla ajatuksilla, koska ne owat wäärät ja pahat, waan että meidän, wälttääksemme erehdyksiä, kärsimyksiä, pettymyksiä ja perikatoa, täytyy muodostaa todellisuuden ja totuuden kanssa yhtäpitäwiä ajatuksia. Meidän täytyy uudestaan muodostaa pahat ajatukset, jotka sydämestä tulewat ulos. Me emme saa olla ajattelemattomia, waan meidän täytyy ajatella. Mutta me emme saa ajatella pahaa. Me emme saa antaa pahojen ajatuksien kehittyä ja muodostua pahoiksi puheiksi ja pahoiksi töiksi.

Miksi te ajattelette pahaa teidän sydämissänne (Math. 9: 4). Kuinka kauwan pitää pahat ajatukset

sinun tykönäs pysymän, (Jerem. 4: 14). Pahointekijä hyljätköön ajatuksensa (Jes. 55: 7). Ihmisten sydämestä tulewat ulos pahat ajatukset. Jumala ajattelee. Mutta Jumalan ajatukset eiwät ole niinkuin meidän ajatuksemme. Jumalan ajatukset owat oikeat, hywät, wiisaat, sywät, korkeat, wieläpä niin paljoa korkeammat meidän ajatuksiamme kuin taiwas on maasta; (Jes. 55: 8, 9).

Jumalalla on rakkauden ja rauhan ajatukset. On wäitetty, että kirkko kieltää jäseniänsä ajattelemasta ja kehoittaa ja waatii wain sokeasti omistamaan ja uskomaan, mitä kirkko on opettanut ja opettaa. Tämä wäitös on osaksi oikeutettu paawikirkkoon, mutta ei protestanttiseen kirkkoon nähden. Protestanttinen ewankeelinen kirkko saarnaa kyllä uskoa Kristukseen, mutta se samalla myös kehoittaa ihmisiä ajattelemaan, wieläpä itsenäisesti, persoonallisesti, wapaasti. Ewankeelinen kirkko kieltää kyllä profeettain, Kristuksen ja apostolien mukaan ajattelemasta pahaa, mutta se ei kiellä ajattelemasta.

Mitä ja miten tulee meidän ajatella?

Ajatelkaa sitä mikä on totta, kunniallista, oikein, puhdasta, mikä on otollinen, mikä on hywä! (Filippil. 4: 8).

Teidän pitää ajatteleman teidän pahaa menoanne ja teidän töitänne, etteiwät ne olleet hywät! (Hesekiel. 36: 31).

Näitä ei meidän kuitenkaan tarwitse ajatella aina ja iankaikkisesti. Me saamme ja meidän tulee, ajatellessamme pahaa menoamme ja pahoja tekojamme, siirtyä ja ruweta ajattelemaan Kristuksen hywää neuwoa

ja Jumalan ja hänen poikansa Kristuksen hywiä töitä, erittäinkin juuri sitä että Jumala lähetti poikansa sowinnoksi meidän synteimme edestä, (I Joh. epist. 4: 10), että Kristus on tehnyt meidän synteimme puhdistuksen, ottanut pois meidän syntimme (Hebr. 1: 3; I Joh. ep. 3: 5).

Ajattele luojaasi nuoruudessasi! (Salom. saarn. 12: 1).

Kullakin olkoon sellaiset ajatukset, kuin Jeesuksella Kristuksella oli, (Filippil. 2: 5).

Kristuksen sydämestä tuliwat ulos siweät, puhtaat ja hywät ajatukset.

Kuningas Dawid oli ajattelewainen mies. Hän kyllä joskus oli ajattelematon ja sentähden joutui erehdyksiin ja sai kärsiä. Mutta juuri se tekikin hänestä wielä enemmän ajattelewaisen miehen. Hän wiisastui wahingosta.

Mitä hän sitte ajatteli?

Minä ajattelen sinun suuren kunniasi kauneutta ja ihmeitäsi, (Psalm. 145: 5). Minä ajattelen kaikkia sinun tekojasi (Psalm. 143: 5). Dawid ajatteli siis Jumalan ihmeitä, Jumalan hywyyttä, laupeutta, kärsiwällisyyttä, pitkämielisyyttä, Luojan töitä luomakunnassa, sitä, että Jumala unhottaa, peittää synnit ja antaa ne anteeksi. Tällaisia Jumalan ihmeitä ja tekoja Dawid ajatteli. Hän ei wielä kuitenkaan woinut ajatella kaikkia niitä Jumalan ihmeitä ja tekoja, joita me woimme ajatella.

Minä ajattelen kaikkia sinun tekojasi, Jumala. Kaikkia Jumalan tekoja ei wielä ajattele se, joka ajattelee Jumalan tekoja ainoastaan luomakunnassa, kuten

useat filosofit, tähtientutkijat, geoloogit ja yleensä luonnontutkijat tekewät. Kaikkia Jumalan tekoja ajattelee wasta se, joka ajattelee myös Jumalan tekoja ihmiskunnalle Kristuksessa ja Kristuksen kautta. Jumala on tehnyt Jeesuksen Kristuksen meille wiisaudeksi, wanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi, (I Korinth. 1: 30). Jumala on tehnyt Jeesuksen, joka ei synnistä mitään tiennyt, meidän edestämme synniksi, että me hänessä tulisimme siksi wanhurskaudeksi, joka Jumalan edessä kelpaa, (II Korinth. 5: 21). Jumala on tehnyt meidät siinä rakkaassa (pojassansa Kristuksessa), otollisiksi, (Ephes. 1: 6). Jumala on tehnyt meidät soweliaiksi perimään iankaikkista elämää, (Kol. 1: 12). Jumala on tehnyt meidät autuaiksi (II Timoth. 1: 9).

Se wasta, joka ajattelee näitäkin Jumalan tekoja, ajattelee kaikkia Jumalan tekoja. Oppikaamme ajattelemaan Jumalan kaikkia tekoja! Älkäämme ajatelko ainoastaan omia tekojamme.

Minä ajattelen sinun ihmeitäsi, Jumala. Suurin Jumalan ihme, minkä me tiedämme, on Kristus. Kuinka ihmeellinen onkaan Kristuksen sikiäminen pyhästä hengestä ja syntyminen neitsyt Mariasta. Ihmeellisiä owat myös Kristuksen sijais-kärsiminen, ristiinnaulitseminen, sijais-kuolema, s. o. kun ajattelemme sitä kuolemana ihmisten edestä. Ihmeellinen on Kristuksen kuolleitten waltakunnassa käyminen, ylösnouseminen ja taiwaaseen astuminen.

Ihmeistä ihmein on ettei Jumala armahda omaa poikaansa, jota Hän rakastaa ja johon Hän on mielistynyt, waan antaa hänet kaikkein meidän edestämme ja heittää kaikki meidän wäärytemme hänen päällensä.

Oi kuinka ihmeellistä onkaan tämä! Todella on se Jumalan suurin ihme. Dawid ajatteli Jumalan ihmeitä. Ajatelkaamme mekin Jumalan ihmeitä ja ennen kaikkea tuota Jumalan suurinta ihmettä ristiinnaulittua ja ylösnoussutta Kristusta! Apostoli Paawali, jos kukaan, on ajatellut tätä Jumalan suurinta ihmettä. Monet ajattelewat Kristuksen syntymää jouluyönä, mutta ajattelewat ainoastaan sitä miten sellainen syntyminen on mahdollista ja miten se on tapahtunut. Mutta meille ei ole tärkeintä ajatella miten Kristus syntyi ja ilmestyi, waan mitä warten Kristus tuli, syntyi ja ilmestyi.

Ajattelewia ihmisiä, jotka ajattelewat hengellisiä, sitä, mitä pitää ajatella ja niinkuin pitää ajatella, on wähän. Sensijaan on paljon ajattelemattomia ihmisiä; tai sellaisia, jotka kyllä ajattelewat, mutta ajattelewat pahaa, ajattelewat niitä kuin lihan owat, (Room. 8: 5). Paljon on ihmisiä, jotka puhuwat liian paljon, joiden „kieli aina laulaa“, mutta jotka ajattelewat liian wähän.

Pahat ajatukset tulewat ulos sydämistämme. Sitä me emme woi estää. Mutta me woimme estää sen etteiwät ne saa waltaansa meidän sydämiämme tai toisin sanoen etteiwät ne saa tehdä pesää meidän sydämissämme, aiwan niinkuin woimme estää linnut tekemästä pesäänsä meidän päämme päälle, waikka emme woikaan estää niitä lentelemästä päämme päällä, kuten Luther sattuwasti sanoo.

Ihmiset, jotka owat ruwenneet ajattelemaan sitä, mitä pitää ajatella ja niinkuin pitää ajatella, owat surulla huomanneet, ettemme me itsestämme ole soweliaat eikä kykenewät mitään ajattelemaan hengellisessä suhteessa, sillä me olemme usein hajamielisiä, meidän aja-

tuksemme usein harhailevat siellä täällä niissä kuin lihan owat, pois Hänestä, jonka tulisi alati olla meidän ajatustemme esineenä uskonnollissiweellisessä suhteessa, nimittäin Kristuksesta. Mutta Jumala tekee meidät soweliaiksi ajattelemaan, (II Korinth. 3: 5).

Ihmiset, jotka owat alkaneet harjoitella ajattelemista, ruwenneet ajattelemaan niinkuin pitää ajatella tai toisin sanoen ruwenneet uudestaan muodostamaan tilapäisesti syntyneitä mielikuwia tai sydämestä tulewia ajatuksia, owat huomanneet, ettemme me ihmiset heti itsestämme osaa ajatella, niinkuin pitäisi. Mutta silloin meidän ei suinkaan tule heittäytyä ajattelemattomuuden ja aistillisuuden waltaan, waan meidän tulee rukoilla: Jumala opeta meitä ajattelemaan! Niin teki esim. Dawid. Niin owat monet muut tehneet. Jumala, jolla on meistä rakkauden ja rauhan ajatukset, tekee meidät soweliaiksi ajattelemaan, opettaa meidät ajattelemaan, wahwistaa henkensä kautta meidän sielumme kywyt. Me opimme ajattelemaan.

Aappo Salminen.

Elä itke.

(Luuk. 7: 13.)

Nainin kaupungissa on kuollut leskiwaimon ainoa poika. Kuollutta hautaan kannettaessa kohtaa saattueen kaupungin portilla toinen kaupunkiin päin tulewa joukko, jonka etupäässä kulkee Herra, jolla on täysi walta elämän ja kuoleman kysymyksissä. Tämä Herra astuu kyyneleitään wuodattawan äidin luo lausuen tässä tilaisuudessa omituiset sanat: „Elä itke".

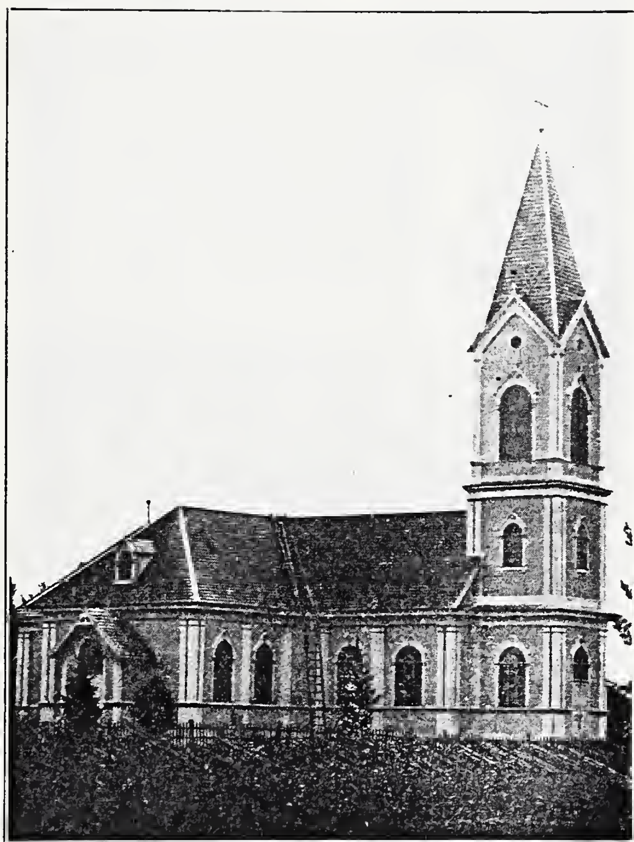
Miksi ei äiti saa itkeä ainoaa poikaansa hautaan saattaessaan? Miksei olisi sopiwaa antaa kyynelten rajattomasti wirrata silloin, kun lesken ainut mainen turwa makaa paareilla matkalla maan matojen ruo'aksi? Miksi tilaisuudessa tällaisessa äiti kielletään suruaan kyyneliin liewentämästä? — Tämä kaikki waaditaan nyt surun murtamalta äidiltä sen takia, että tähän asiaan on sekaantunut tekijä, jota ei waimo kyynelten samentamilla silmillä huomaa, ja jota hän ei jaksa ottaa huomioon surullista tilaansa arwostellessaan.

On olemassa asioita, joita olisi syy aina itkeä, on tilaisuuksia, joissa ei mikään ole niin sopiwaa kuin itkeminen, on ihmis-elämää, joka läpeensä ansaitsee wain itkemistä ja jonka loppu ei woikaan muulla tawalla päät-

työ kuin kyynelin. Mutta aivan samoin on asioita ja tilaisuuksia, joitten takia itkeminen on sekä tarpeetonta että sopimatonta. On, iankaikkiselle Jumalalle kiitos, myöskin ihmis-elämää, jota ei tarvitse surukyynelin tarkastella, ja joka kerran voi päättyä iloiseen eikä itkettävään kuolemaan.

Mikä on sitten se voimakas ja valtava tekijä, joka lajittelee näin jyrkästi kaikki eri tilaisuudet ja olo-suhteet surullisiin ja iloisiin, ratkaisee kunkin kysymyksen, onko sen takia itkettävä vai iloittava? Tekijä on sama, joka otti Nainin leskenkin asian omakseen, otti sen hoitaakseen ja järjestääkseen, muutti surun iloksi ja palautti pojan takaisin itkevälle äidille.

Kaikki asiat ja kaikki vaikeudet, kaikki erilaisimmatkin ihmis-elämän vaihtelut ovat onnellisia ja kaiken suremisen yläpuolella, jos niiden järjestäminen, hoitaminen ja ohjaaminen uskotaan elämän ja kuoleman Herralle. Olkoon meillä tuskaa, vaivaa, hätää, ahdistusta ja vaikeutta mitä lajia vain, itkeminen on aivan tarpeetonta, jos vain asia on jätetty ilman mitään ehtoja Jeesuksen ajettavaksi. — Lakimiehet ja yleiset asian-ajajat tahtovat tavallisesti, että heidän hoidettaviksi uskotut asiat ovat annettavat heille niin, että heillä on täysi oikeus järjestää niiden hoito, niinkuin sen parhaiten ymmärtävät. Samaa täydellistä valtaa meidän asiaimme järjestämisessä vaatii Jeesuskin. Ja Hänelle asiamme antamisessa meillä on aivan täysi vakuus ja varmuus siitä, että asiamme, olkoon se meidän arvostellessa miten vaikea tahansa, Jeesuksen ajamana ja hoitamana selviytyy niin ihmeellisellä tavalla, että me sen käsitämme sitten vasta, kun asian on Herra omalla

Puolangan kirkko Suomessa.

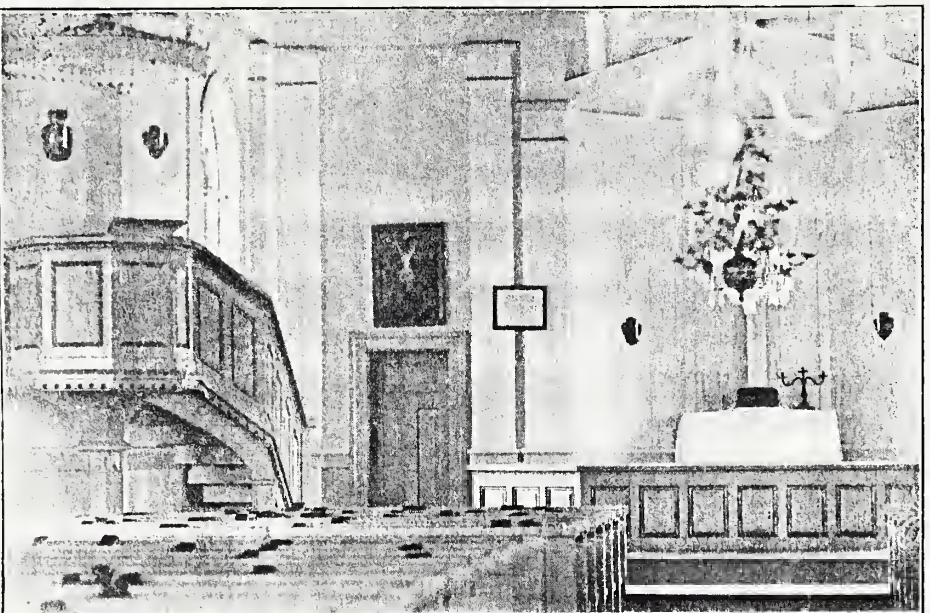
neuvollaan ja viisaudellaan onnekkaaseen selvitykseen saattanut.

Hywin päättyi Nainin leskenkin suru. Sen loppu oli paljoa parempi, kuin hän itse woi sitä aawistaakaan. Samanlaisia ihmeellisiä waikeimpainkin pulmain selwiytymisiä tietää omasta kokemuksestaan kukin kristitty. Jokaisen ihmisen elämän warrella lienee sattunut tapauksia, joitten edessä on täytynyt neuwotonna waikeroida. Mutta heti, kun Herra on woimakkaan kätensä niihin laskenut, ne owat saaneet odottamattoman nopean ja onnellisen selwityksen.

Kantajat seisahtuiwat, kun Jeesus kosketti paareihin. Kaikkien kiusausten ja wiettelysten, kaikkien waikeusten ja waiwain, kaikkien meitä eksyttäwien ja sotkewien himojen ja pahojen tapojen on woimansa menettäminen, kun Herra tarttuu käsiksi asiaan.

Miksi siis waikeroitaisiin minkään waikeuden edessä, miksi itkettäisiin oman woimattomuuden käsissä, miksi turhaan koetettaisiin omin neuwoin selwiytyä mistään asiasta, kun on wapaasti käytettäwänämme woimakas, sotkuisimmatkin asiamme woittoon saattawa asian-ajaja, neuwon-antaja ja puolustaja?

Ei ole koskaan kukaan pettynyt, häpeään joutunut tai asiataan menettänyt sillä, että on pienimmätkin huolensa ja waiwansa kokonaan jättänyt Jeesuksen selwitettäwäksi. Mutta sangen monet, lukemattoman monet owat pilanneet asiansa sillä, että owat itse koettaneet niitä korjailla. Tuntuu wäliin jotkut asiat liian pieniltä wietäwiksi uskon rukouksessa Herran eteen. Näyttää lapselliselta pyytää Herran apua ja ohjausta kaikenlaisiin jokapäiwäisiin pikku waikeuksiin. Mutta jo katkismuk-

Puolangan kirkko sisältä.

sessamme on meille opetettu, että me k a i k i s s a, siis pienimmissäkin, hädissämme ja tuskissamme Herran nimeä awuksi huudamme, rukoilemme, kiitämme ja ylistämme.

Ei ole kukaan koskaan häpeään tullut sen takia, että olisi liian pienissä asioissa Herralta neuwoa ja apua etsinyt. Mutta moni on turmioon joutunut sen takia, että on liian suureksi oman woimansa laskenut ja ottanut liian suuria itse toimiaksseen. Ei ole kukaan koskaan liian paljoa Herralta pyytäen asiataan pilannut. Mutta sangen helposti pilataan asia siten, että ruwetaan Herralle neuwoja ja määräyksiä antamaan.

Poikansa kuolemaa itkewä äiti kielletään itkemästä, koska hänet suruun painanut asia on jo Jeesuksen hoidettawana. Missä Jeesus saa olla asioissa mukana ja osallisena, siellä täytyy jotakin erinomaista olla näkywissä. Ei ole Hän koskaan wielä tarttunut kenenkään ihmisen asioihin, ettei jotakin merkkiä olisi tullut näkywiin. Missä ei mitään tällaista merkkiä huomata, siellä on suuri syy epäillä, onko Herra wielä ollenkaan siihen käynyt käsiksi. Kristitty, jossa ei näy kristitylle kuuluwia hedelmiä, ei ole suuri-arwoinen. Sellaisen kristityn asioissa on wielä paljokin itkettäwää.

Kuinka on kunkin meidän asiaimme laita? Onko niissä jo Herra käsinä wai owatko ne wielä meidän omassa, warmasti pettäwässä warassa? Jos me itse niitä wielä hoidamme, on niiden takia syytä itkeä, sillä ne owat warmasti aiwan pilalle menemässä. Me saamme sanat: „Elä itke," omiksi omistaa wain siinä tapauksessa, että meidän koko pelastuksemme, koko autuutemme asia, koko kristillisyytemme ei enään ole mei-

hän käsissä, waan sen on ottanut omaksi huolekseen itse Jeesus. Jos koko asia on wielä meidän omien aikeittemme, hywien päätöstemme, meidän pyrkimysten ja yritysten warassa, niin on kaiketi jo kiireinen aika muuttaa „kurssia" ja etsiä warmempi ja taatumpi asian-ajaja itsellemme.

Iäti kiitetty olkoon Herramme Jeesus Kristus, joka meitä wäsymättä etsii. Asettukaamme jokahetkisesti Hänen rajattomista apulähteistä elämänwoimaa itsellemme imemään, itse mitään autuudeksemme rakentamatta, jotta jäisi sitä enempi tilaa Wapahtajamme tehtäwäksi. Silloin on tärkein asiamme oikealla tolalla eikä meitä woi hukka periä. Silloin kuuluu meillekin: „Elä itke." „Ole hywässä turwassa, sinun syntisi annetaan anteeksi sinulle." (Matt. 9: 3).

E. Merikari.

---

1 Kor. 1: 18.

Kirj. Nils Beskow, suomenti V. Rautanen.

Oli kerran waeltajia, jotka eksyiwät korkeaan alppiwuoristoon. Pilwiä tawoitteleva pystysuora kallioseinä kohosi kapean polun wierellä. Toisella puolen ammoitti syvä ja pimeä kuilu. Illan tullen nousi lumisade, joka kokonaan häwitti polun näkywistä. Matkan jatkaminen oli nyt hengenwaarallista, sillä ainoakin harha-askel olisi johtanut kammoittawaan syvyyteen. Mutta yöpyminen ikuisen jään kylmissä seuduissa merkitsi myöskin kuolemaa. Sentähden täytyi hitaasti jatkaa matkaa. Luonnossa wallitsi kuolonhiljaisuus ja hämärä laskeutui yhä nopeammin koko seudun yli. Näytti kuin pelastuksen toiwokin jo olisi mennyt.

Silloin katkaisi yht'äkkiä äänettömyyden ilohuudahdus: „Risti, risti! Olemme pelastetut!" Matkueen ensimäinen mies oli nähnyt ristin. Koko joukko yhtyi nyt riemuitsemaan: „Risti, risti, olemme pelastetut!" Laajaan, autioon wuoristoon on näet paikoin pystytetty puuristejä syvyyksien reunoille tai kukkuloiden huipuille osoittamaan kulkijoille tietä. Tällaisen oli tämäkin joukko nähnyt.

Mitä tällainen risti oli harhaileville alppimatkailijoille, on Kristuksen risti meille maallisen elämän matkamiehille vaeltaessamme hämärän, usvaisen elämän kautta jyrkänteitten ja vaarallisten syvyyksien ohi tuntematonta tulevaisuutta kohti. Kristuksen risti on pelastuksen merkki.

Ei ole aina katseltu ristiä niillä silmillä kuin nykyään. Muinaisina aikoina oli se kuoleman esikuva, jonka näkeminen jo herätti kammoa ja pelkoa. Ristille kuolemaan tuomittiin ainoastaan orjat ja julmimmat pahantekijät. Muutenkin pidettiin sellaista rangaistusta alentavimpana kaikista. Todellakaan ei koskaan ole ollut mitään enemmän halveksittua kuin kaksi puuta, jotka yhteen sommiteltuina muodostavat ristin.

Mutta nykyään on risti korkein maallinen arvomerkki. Paras lahja minkä ruhtinaat antavat on risti. Kansat pitävät lipuissaan ristinmerkkiä. Kirkkoja rakennetaan ristinmuotoisiksi. Ja tornin huipulla säteilee risti auringon valossa kohoittaen katseemme taivaan sinilaelle. Ristinmerkillä otsaan ja rintaan pyhitämme pienokaisen elämän taisteluun. Ja kun päivätyömme on päättynyt ja maalliset jäännöksemme lasketaan viimeiseen leposijaansa, pannaan risti hautakummullemme. Risti on siis nykyään yhtä koroitettu kuin ennen halveksittu. Kuinka tämä on mahdollista? Ainoastaan siten, että verinen risti, joka yhdeksäntoista vuosisataa sitten kohotettiin Golgatalle on tullut maailmalle pelastuksen merkiksi, johon katsoen saamme ilosta huudahtaa: „Risti, risti, olemme pelastetut!"

*   *
*

Mistä pelastaa meidät risti? — Synneistämme. Mikäpä enemmin muistuttaisi meille syntejämme kuin se risti, jolle Jeesus naulittiin, väärien todistajien johdosta kuolemaan tuomittuna, sen kansan hylkäämänä, jolle Hän ei muuta ollut tehnyt kuin hyvää, opetuslapsensa pettämänä, toisen kieltämänä ja kaikkien yksinään jättämänä. Kyllä sekin puu, jonka oksilta vaimo aikojen alussa poimi kielletyn hedelmän muistuttaa meille syntimme. Jokainen tuulessa värisevä lehti sen latvalla kuiskaa meille menetetystä viattomuudesta. Mutta valtaavammin puhuu synnistä ristinpuu. Me olemme syntiset Jumalan kasvojen edessä. Sen tunnemme paremmin ristin varjossa kuin aamuauringon valossa Edenin yrttitarhassa.

Mutta risti ei puhu ainoastaan synnistä, vaan vielä enemmän pelastuksesta sen vallasta. — Pystynä ja vapaana oli risti Golgatan mäellä. Sen hento varsi kohosi taivasta kohti, sen käsivarret tavoittelivat koko maailmaa. Onhan tämä ihana muistutus Davidin sanoista: „Niin korkealla kuin taivas on maasta on Hänen armonsa niille jotka Häntä pelkäävät." Tämä sanoma levittäytyy itään ja länteen taasen muistuttaen pyhän laulajan sanoja: „Niin kauvaksi kuin itä on lännestä siirti hän meidän pahattekomme." Eikös ensimäinen sana, joka kuului ristiltä, ollut sovituksen lohdullinen sana, armon esirukous niille jotka rikkoneet olivat: „Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät!" Eikö jokainen veripisara, joka tipahti orjantappuroitten lävistämästä päästä taikka naulojen runtelemista käsistä ja jaloista ollut vuodatettu monen edestä syntein anteeksi antamiseksi!

Niin kyllä; ristillä uhrattiin pääsiäislampaamme, Kristus. Risti tuo sen ilosanoman, että tuomion enkeli kulkee ohitse etteikä tuhoaja meitä wahingoita kun kerran sydämen pihtipielet owat siwutut werellä. Kuni murhanenkeli, lyödessään esikoiset Egyptin maassa alkaen Faraon istuimelta wangin esikoiseen, kulki ohi Israelin majojen, niin tuomion enkeli on kulkewa meidän ohitsemme, jos olemme pirskoitetut Jeesuksen werellä. Emme tule tuomioon. Sillä — Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojan weri puhdistaa meidät kaikista synneistä. Missä ei ole syntejä ei ole tuomiotakaan.

* *
*

Golgatan ristillä on myös turwallinen wapaakaupunki, jossa sielumme löytää lewon.

Kerran käski Herra Mooseksen Moabin kedolla walitsemaan kansalle luwattuun maahan tultua wapaakaupunkeja, joihin wahingossa murhan tehnyt saisi paeta. Teitten näihin kaupunkeihin piti olla leweät ja tasaiset, jotta pakolainen helpommin perille pääsisi. Ja kun kostajaa pakenewa lähestyi kaupungin porttia oli tämä heti awattawa. Jos hän ennätti kaupunkiin oli hän pelastettu.

Syntien anteeksi saaminen on suloista. Mutta toisinaan tuntee moni armoitettu itsensä wielä rauhattomaksi ja lewottomaksi. Omatunto ahdistaa wieläkin synneistä. Nuoruuden synnit kolkuttawat wanhuuden porteilla. Ja niihin woi wielä liittyä jotain eilispäiwästä. Yhdessä ne waatiwat kostoa sielurauhalle. Silloin toi-

woo niin mielellään wapaakaupunkia, johon kostajaa pakenisi. Tämä toiwo toteutuu. „Hän on haawoitettu meidän synteimme tähden ja pahojen tekojemme tähden hosuttu. Rangaistus oli hänen päällänsä, että meillä rauha olisi ja hänen haawoissansa olemme me paratut.“ Näin sanoo profeetta Hänestä, joka kuoli ristillä. Jeesuksen sylissä on wapaakaupunki. Suloinen wapaakaupunki!

Wanhassa Gileadissa oli wapaakaupunki Ramat. Nimi merkitsee korotettu. Korotettu on sekin wapaakaupunki, jonka portit awautuwat meille Jeesuksen sylissä. Niin korotettu se on ettei sinne ulotu werenkostajan käsi. — Golan oli toinen wapaakaupunki, merkitsee — ilo, walkeus. Kun sielu löytää wapaakaupungin Jeesuksessa muuttuu murhe iloksi. Saamme kokea mitä on ilo Jumalan armosta. Silloin walkenee ympärillämme. Yö haihtuu ja päiwä nousee.

Oi, kostajan ahdistama sielu. Pakene Jeesuksen turwiin! Pysy siinä elämäsi aika, olet hywässä suojassa ja saat yhtyä niiden riemuun, jotka ennen owat tähän wapaakaupunkiin saapuneet: Risti, risti olemme pelastetut!

* *

*

Enemmästäkin pelastaa risti. Ei ainoastaan synnistä, welasta ja pahasta omastatunnosta waan myöskin synnin woimasta ja wallasta. Se auttaa meitä elämään pyhityksessä.

Kun Jeesus antoi henkensä ristillä tapahtui jotain

merkillistä Jerusalemin temppelissä. Esikartanoitten wälkehtiwien mosaiikkien yli kiiruhti enkeli nopein askelin lumiwalkeita marmoriportaita pitkin yhdelle yhdeksästä kultaisesta portista. Hän tarttui kaikkeinpyhimmän esiwerhoon ja repäisi sen ylhäältä alas. Tiedätkö mitä merkitsi esiwaatteen hajoaminen? Niin, enemmän kuin mitä ihmiskieli woi kertoa. Senwerran kuitenkin tiedämme. Merkitsi sitä, että meille kaikille oli awoinna tie pyhään elämään, kaikkein pyhimpään elämään Jumalan yhteydessä.

Ristiinnaulittu uhrasi huulensa polttawalle janolle, jotta meidän suumme puhuisi pyhää totuutta. Hän sulki silmänsä kuoleman yöhön, jotta meidän katseemme alati loistaisiwat hywyyttä ja puhtautta. Hän jätti kätensä ja jalkansa teräwin nauloin läwistettäwäksi jotta me wapautuisimme kaikista wangitsewista siteistä ja woisimme waeltaa Jumalalle kunniaksi. Hän uhrasi elämänsä jotta me saisimme elää Jumalalle. Eikä Hän tätä turhaan tehnyt. Sillä ristiltä wirtaa woima pyhään elämään.

Monin tawoin owat ihmiset koettaneet wiettää pyhää elämää. Owat kuin wanhan ajan erakot wetäytyneet aawikoitten yksinäisyyteen tai kuin keskiajan munkit hautautuneet eläwiltä luostareihin säilyäkseen maailman elämän kiusauksilta. Tai, jos owat jääneet maailmaan, eiwät koskaan ole uskaltaneet nauttia wiattomintakaan iloa tartunnan waaraa pelätessään ja niin owat elämän kautta kulkeneet silmät sidottuina pelätessään kiusaawien näkyjen häiritsewän tai korwat tukittuina, etteiwät wiehkeät säwelet heitä saisi houkutella. Muutamat owat kulkeneet pimeän tien Infernon portin kautta

maistaakseen kadotettujen tuskia ja siten oppiakseen terweellistä synnin pelkoa. Toiset taasen owat waeltaneet waloista tietä, hywän enkelin ohjaamina, loistawille taiwaankappaleille, auringosta toiseen, tähdestä tähteen, aina paratiisin niityille saadakseen yhä uutta lämpöä pyhää mielialaa etsiessään.

Mutta pimeiltä ja waloisilta teiltä on werta wuotawin sydämin palattawa. Sillä tie kaikkein pyhimmälle ei kulje erämaitten ja luostarikammioiden eikä tuskien synwyyksien tai paratiisin autuaitten kenttien kautta. Wain yksi tie wie haljenneen esiripun läpi. Se tie käy Golgatan ristin ohi.

Tämä on kuitenkin warma tie. Sitä on loputon jono syntisiä waeltanut pitkänperjantain yhdeksännestä hetkestä alkaen. He tuliwat suruissaan, murheissaan, työtä tekewinä ja raskautettuina. Ne lähtiwät iloissaan, pää pystyssä, uusin woimin ja mielin. Ja aina kun joku on päässyt tien päähän on yksi tullut lisää pyhien joukkoon, jotka seisowat Jumalan istuimen ympärillä walkeissa waatteissa ja palmut käsissä.

* *
*

Ylösnousemisesta puhutaan pääsiäisenä. Siihen aikaan muinoin pidettiin juhlakulkueita lippuineen ja ristineen. Kotulia sytytettiin kentille ja wuorille, kaupunkien toreilla ja kaduilla wälkehti waloja ja kukat tuoksuiwat. Pääsiäissunnuntaina annettiin terwehtien: Kristus on ylösnoussut! Kirkoissa kaikui riemuinen halleluja ja kaikki kellot soiwat.

Mutta jos kysytään milloin woitto saatiin, elämän woitto kuolemasta, on wastaus: ei suinkaan pääsiäisauringon sarastaessa kukkiwassa yrttitarhassa tuoksuwien ruusujen keskellä kewätlintujen laulaessa, waan pitkäperjantaina yksinäisellä kummulla jossa werinen risti törötti pimentywää taiwasta kohti. Siellä käwi taistelu ja siellä saawutettiin woitto. Kuollessaan kukisti Jeesus kuoleman wallan.

Pitkänäperjantaina awattiin haudat ja sinetit murrettiin. Kristuksen ristille saamme, sinä ja minä, olla kiitolliset ylösnousemisen toiwosta. Risti kerran wapahtaa meidät haudoista. Siksi pystytämme ristin toistemme haudoille. Siinä on woitonmerkki, eikä ainoastaan kärsimysten ja taistojen merkki. Se puhuu lohdun sanoja itkewille: Älkää itkekö! Wielä kerran haudat aukenewat kuolleet nousewat ylös ja Herrassa nukkuneet menewät pyhään kaupunkiin, ijäiseen elämään uudessa Jerusalemissa.

„Crux est porta paradisi" —risti on paratiisin portti — Kuuluu muuan wanha latinalainen sananparsi. Muussa tapauksessa — miten onnetonta olisikaan! Me olisimme ijäisesti suljetut paratiisista jos pitäisi sisäänpääsy sinne saawuttaa omin woimin ja omin töin, katumuksella ja parannuksella, uskolla, rukouksilla ja hywillä töillä. Sillä omat woimamme owat liian pienet. Niillä ei murreta monia esteitä.

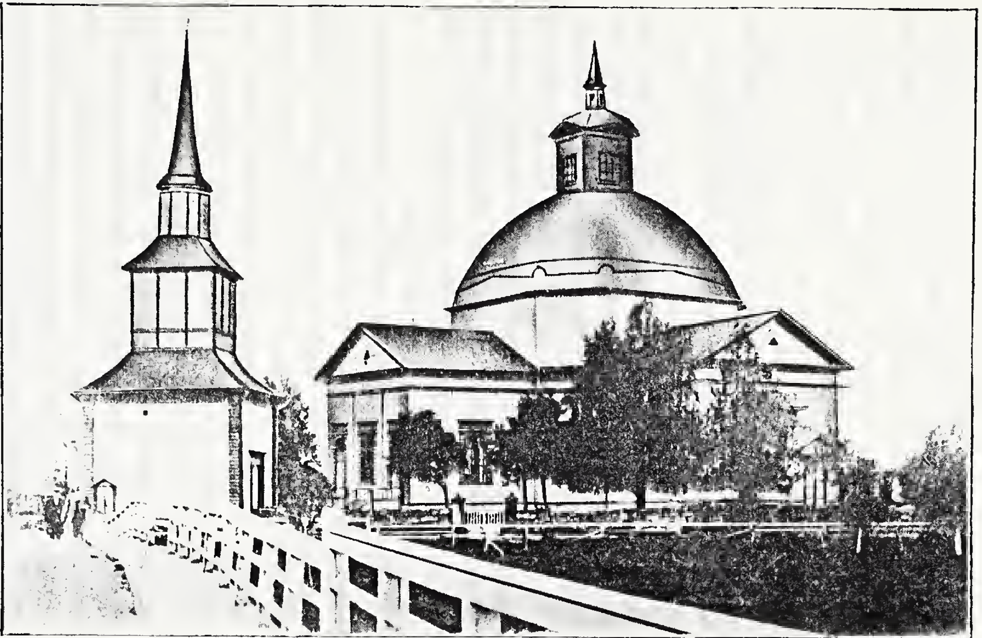
Mahdotonta olisi meille maan tomusta kohota lei=

nnawaan aurinkoon, waikkapa meillä olisi aamuruskon siiwet. Yhtä mahdotonta on tulla Jumalan paratiisiin, jos jäämme omiin woimiimme, yksinämme. Waikka niinkin pitkälle pääsisimme, että paratiisin kellojen kalke kuulnisi korwiimme — olisi se toiweellemme hautaus-soitto. Jokainen säwel julistaisi meille tuomion: olet ulossuljettu. — Ijankaikkisesti ulossuljettu.

Mutta kiitos olkoon Jumalan. Meidän käy kuin eksyneitten alppimatkustajien, jotka illanhämärässä näkiwät ristin ja tiesiwät silloin olewansa pelastetut, sillä ristin takaa terwehti koti.

Kun me kerran seisomme kaikkein syrwimmän kuilun partaalla ja kuoleman yö lewittelcikse päällemme ja kun jäljet tiestä owat kaikki umpeen menneet, kas silloin loistaa risti meidänkin kuolemaan sammuwiin silmiimme, risti, joka näyttää tien kotiin. Jos silloin rukoilemme sitä armoa kuin ryöwäri, saamme mekin kuulla äänen ristiltä: „tänään olet sinä olewa minun kanssani paratiisissa."

Ja silloin riemuitaan itse kuoleman hetkellä: risti, risti, olemme pelastetut.

Lapuan kirkko Suomessa.

Lyhyt katsaus Ishpemingin ewank. luth. seurakunnan waiheisiin wuosina 1886—1911.

Suomalainen siirtyessään tänne Amerikaan tuo aina mukanaan muistoja kotimaasta. Monestihan ajatus sinne entisille elonmaille yli maiden ja merien lentää. Kun useinkaan ei woida sinne siirtyä, niin kuin mieli tekisi, niin koetetaan tänne wieraaseen maahan saada sellaista yhteistoimintaa, johon synnyinmaassa oltiin totuttu ja jossa henkinen kaipaus ja hengellinen ikäwä löytäisiwät kotimaan tuulahduksia.

Kotimaasta perityn, kristillisen seurakuntatietoisuuden elähyttäminä owat suomalaiset siirtolaiset perustaneet seurakuntiakin täällä wieraassa maassa. Näistä seurakunnista on sitte muodostunut kirkkokuntia, joissa koetetaan herättää ja kaswattaa kristillistä mieltä, hengellistä elämää ja taiwaallisen Isän-maan ikäwää. Paljon owat kansalaisemme saaneet taistella seurakuntahommissaan täällä. Wastuksia on ollut. Aineellinen waraallisuus on monesti ehkäissyt seurakunta pyrinnöitä. Wihollismielisyyttä owat seurakunnallisen elämän harrastajat saaneet kokea uskottomien puolesta julkisesti ja salaisesti, suullisesti ja kirjallisesti. Mutta kaikesta huolimatta on kristillinen seurakuntatoiminta täällä

Amerikan suomalaistenkin keskuudessa tähän asti ollut suurin aate, mikä on kyennyt yhdistämään kansalaisiamme suurimpaan yhteistoimintaan, kirkolliseen seurakuntatoimintaan. Kristuksen seurakunta on perustettu kalliolle, pettämättömälle perustukselle ja sen wuoksi se on maailman suurimman toiminnan keskusta ja ihanimman aatteen säilyttäjä ja lewittäjä.

Pienestä alusta on Ishpeming'inkin seurakunta kaswanut, monet taistelut on sekin saanut läpi käydä, ja nyt, kun se on täyttänyt 25 wuotta, woidaan yksin mielin lausua tuo Samuelin tunnustus Mitspassa: „Tähän asti on Herra meitä auttanut!" (1 Sam. 7: 12). — Seuraawassa tahdomme luoda lyhyen silmäyksen Ishpemingin ewankelisluteerilaisen seurakunnan waiheisiin. Tämä esitys perustuu niihin pöytäkirjoihin, jotka owat olleet käytettäwänä. Meidän tulee tässä asiassa ottaa huomioon kolme ajanjaksoa: I) *Ishpemingin suomalaisen ewankelis-luteerilaisen seurakunnan walmistawa aikakausi*; 2) *sen perustawa aikakausi*; ja 3) *sen jatkuwa kehitys nykyhetkeen saakka*.

I.

Ishpemingin suom. ewank. lut. seurakunnan *walmistawa aikakausi* alkaa kewäästä 1886 ja päättyy helmikuun 1 p. 1887, jolloin seurakunta „waltion lakien mukaan" perustettiin. Suullisen kertomuksen mukaan oliwat seurakunta-asiaa harrastawat kansalaiset kewäällä 1886 pitäneet tri J. K. Nikanderin kehoi-

tukfesta kokouksen n. s. „wanhalla koululla". Siellä keskusteltiin seurakunnan perustamisesta ja kirkon tarpeellisuudesta; sillä suomalaisia oli Ishpeming'issä asunut w. 1882 alkaen, eikä heillä ollut mitään yhteispyrinnöitä. Tästä kokouksesta ei ole säilynyt mitään kirjallisia tietoja. Läsnä siellä oliwat: N. Majhannu, Adam Kangas, W:m Mäki, A. Hirwas, G. Pesonen, J. Penttilä, A. Liisanantti ja H. Huotari. Ensimmäinen pöytäkirja on kirjoitettu elokuun 29 p. 1886. Silloin pidettiin kokous „Suomalaisen Ew. luth. seurakunnan perustamisen johdosta sekä kirkon rakentamisesta", kuten sanat mainitussa pöytäkirjassa kuuluwat. „Äänien enemmistöllä walittiin" seuraawa wirkakunta: Esimies, Nels Majhannu, kirjuri Alfred Liisanantti, wara-esimies Adam Kangas, joka myöskin walittiin rahaston hoitajaksi, warakirjuri Jaakko Penttilä. Samalla kertaa walittiin „kolmimiehinen komitea, joka esimiehen käskystä täyttää satunnaisia asiaan kuuluwia toimia." Tähän komiteaan tuliwat walituiksi: Andrew Erikson, Gabriel Pesonen ja Henry Huotari. Wieläkin walittiin erityinen sääntökomitea, „joka laatii säännöt, sekä tuopi ne ensi tulewaan kokoukseen yleisön hywäksyttäwäksi." Sääntökomiteaan walittiin: Nels Majhannu, Alfred Korpi, Abram Hirwas, Henry Huotari, Jaakko Penttilä, Matti Niskawaara, Gabriel Pesonen, Matti Wähä, Adam Kangas, John Jurwanen, William Mäki, John Bergquist, Andrew Erikson ja Alfred Liisanantti. Näiden henkilöiden tuli esimiehen määräyksestä kokoontua sääntöja laatimaan.

Tässä on nyt mainittu ne henkilöt, jotka owat olleet ensimmäisinä seurakunta-aatetta edustamassa Ish-

peningin suomalaisten keskuudessa, ja seurakuntaamme kuuluwat nyt wielä 25 wuoden perästä näistä henkilöistä Adam Kangas perheineen ja W:m Mäki perheineen.

Seuraawa kokous näillä toimihenkilöillä oli jo syyskuun 12 p. 1886. Siinä kokouksessa sääntöjen laatiminen päätettiin jättää siksi, kunnes „seurakunnan perustus saapi warmemman aseman, sekä saadaan pappi." Kumminkin silloin tehtiin näin kuuluwa päätös: „Suomalainen ewank. luth. seurakunta Ishpeming'issä ei tulisi milloinkaan kuulumaan minkään muun kielisen Synodan alle eli yhteyteen." Tämä päätös osoittaa suomalaisuuden harrastusta ja wiittaa eteen päin, että suomalaiseen kirkkokuntaan kyllä yhdistytään.

Samassa kokouksessa walittiin kantomiehiksi: Henry Huotari, G. Pesonen ja A. Eriksson, ja kirkonrakennuskomiteaan: N. Majhannu, A. Kangas, Sämi Elson, John Bergquist. Kantomiesten tuli koota ne warat, mitkä seurakunta-aatetta kannattawat henkilöt oliwat lupautuneet suorittamaan, ja kirkon rakennuskomitean tuli tiedustella kirkon paikkaa, esittää piirustukset ja antaa arwiolasku. Heti ruwettiin siis toimimaan ja sillä tawoin asia pääsi hywään alkuun.

Saman syyskuun 26 p. pidetyssä kokouksessa päätettiin edelleenkin jatkaa kuukautisten maksujen kokoomista ja näin kootut warat jätetään „kuittia wastaan" kassamiehelle. Seuraawa kokous päätettiin pitää lokakuun 10 p. ja siitä on ilmoitettawa „kahdessa suomalaisessa sanomalehdessä", ja samalla päätettiin kirjeellisesti pyytää pastori J. K. Nikanderia saapumaan kokouspäiwäksi Ishpeming'iin pitämään jumalanpalwelusta ja

olemaan kokouksessa läsnä. Kirkon piirustus hywäksyttiin, kustannusarwio kirkon rakentamisesta oli $2000:—. Rakentamiseen nähden tehtiin sellainen päätös, että asiasta otetaan wielä tarkempi selko, kaiwantojen päällikköiden pyydetään „keräämään rahoja työmiehiltä", ja kun noin puolet kustannusarwiosta, se on noin $1000: — on saatu kokoon „ryhdytään rakennustoimeen."

Edellisen päätöksen mukaisesti pidettiin kokous. Pöytäkirja ei mainitse oliko, pastori J. K. Nikander silloin saapuwilla tahi ei*). Kokouksessa päätettiin panna toimeen yleinen keräys toimeen kaiwantomiesten keskuudessa. Samassa kokouksessa tehtiin lahjoituksia kirkon rakennusta warten. Nels Majhannu oli lahjoittanut „hopeakuorisen taskukellon witjoineen", ja aiottiin se „lotata", ja siten saada $100:— „kirkon hywäksi". Muita lahjoituksia oli tehty seurakunnan hywäksi, ja lienee hauska muistella noita ensimmäisiä lahjoituksia joista pöytäkirja mainitsee, ja sen wuoksi luettelen ne tässä: N. Maijhannu $25.00, J. Jurwanen $5.00, Esaias Niemi $3.00, Henry Juntunen $5.00, H. Huotari $5.00, S. Elson $5.00, Lars Kaihtila $5.00, C. Marjaniemi $5.00, M. Sawela $5.00, John Neuwonen $5.00. Samassa tilaisuudessa maksoiwat J. Bergquist, G. Pesonen ja A. Hirwas kukin $5.00, ja kirjuri Liisanantti $1.00. Nämä owat ensimmäiset rahamäärät, mitkä Ishpeming'in seurakunnan pöytäkirjoissa mainitaan.

Kokouksessa lokak. 31 p. 1886 toimi puheenjohtajana waraesimies Adam Kangas. Tässä kokouksessa

---

*) Ei ollut saapuwilla. Toim. muistutus

esiintyi 10 uutta lahjoittajaa, jotka lupasivat yhteensä $54.00. Näistä lahjoittajista on Wm. Mäki yhä edelleen seurakunnassamme. Samalla ulotettiin keräys muillekin paikkakunnille, Republiciin, Champion'iin, Negauneen ja Harboriin.

Edellistä seuraava pöytäkirja kertoo (aikaa ei ole merkitty) keskustelusta C. A. Jurvan ottamisesta jumalanpalveluksia pitämään. Asiasta puhuttiin myötä ja vastaan ja näyttää hänelle aiotun $25.00 kuukausipalkan myöntäminen jääneen „varsinaisen kokouksen" päätettäväksi.

Edelleen kerrotaan eräässä lähimmässä kokouksessa päätetyn esimiehen N. Majhannun esityksestä, että koottaisiin suomalaisten keskuudessa $500.00 rahasto ja heti alotettaisiin kirkon rakentaminen, jotta saataisiin jotain näkyväistä aikaan. „Sitä asiata äänestettiin ja yksimielisesti hyväksyttiin". Samassa kokouksessa N. Majhannu vapaaehtoisesti erosi esimiehen toimesta ja hänen tilalleen valittiin Sam Elson. „Muitakin turhanaikaisia esitelmiä edestoi jokin henkilö", vaan eivät ne olleet sen arvoisia, että niitä olisi pöytäkirjaan merkitty. Seuraava kokous päätettiin pitää tammik. 1 p. 1887. Mutta silloin ei voitukaan kokousta pitää, „kuin ei ketään kansalaisiamme ollut saapuvilla". Lauluseuran arpajaiset olivat samana päivänä ja kansa oli siellä.

Neljän kuukauden ajalla oli pidetty kahdeksan kokousta, joissa keskusteltiin pääasiallisesti seurakunnan raha-asioista ja kirkon rakennuksesta. Lupauksia tehtiin ja varoja koottiin. Eteen päin pyrittiin. Tämä oli Ishpemingin seurakunnan perustamisen valmistusaikaa. Seurakunta oli nimellisesti perustettu, mutta

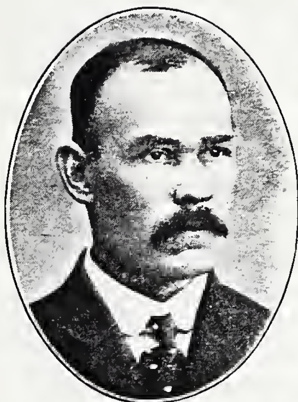
wielä puuttui sääntöjä ja laillista pohjaa wastaiselle toiminnalle. Tunnustuksen ansaitsee näiden asian alkajien työ, toiminta ja ahkeruus, mikä saattoi sekä miehet että naiset toimimaan. Nyt oliwat asiat jo siksi walmistuneet, että oli helppo perustaa seurakunta lailliselle pohjalle ja siitä syystä seuraawan ajanjakson nimitämme Ishpeming'in suomalaisen ewank. lut. seurakunnan perustamisen aikakaudeksi.

II

„Suomalaisen Ew. Lut. seurakunnan perustaminen Ishpemingissä, Marquette County, Michigan, Helmikuun 1 p:nä 1887."

Tällainen otsake on sillä pöytäkirjalla, joka on kirjoitettu siinä mainittuna päiwänä pidetyssä kokouksessa. 1 §:ssä sanotaan, että kokous oli kuulutettu „seurakunnan perustamista warten." Tämä kokous pidettiin ruotsalaisessa kouluhuoneessa ja osan ottajina mainitaan „melkoinen määrä" Ishpemingissä olewia suomalaisia. Pastori J. K. Nikander piti saarnan, ja tämä on ensimmäinen kerta, kun pöytäkirjoissa mainitaan jumalanpalwelusten pidosta. Kokouksessa on oman ilmoituksensa mukaan toiminut puheenjohtajana pastori J. J. Hoikka, joka niinä aikoina tuon tuostakin käwi Ishpemingissä jumalanpalweluksia pitämässä.

„Sitten otettiin keskusteltawaksi Suom. Ew. Luth. seurakunnan perustaminen waltion lakien mukaan". „Siihen suostuttiin" ja „perustus-säännöt hywäksyttiin waltion lakien mukaan wahwistettawaksi". Sääntöjen

Matti Pesämäki.

Alex Pantti.

Sam. Elson.

lopussa ja laillistuttamispapereissa owat seuraawat nimet: N. Majhannu, W. Mäki, Sam Elson, Alfred Liisanantti, Tuomas Heikkilä, Isaac Thornberg, ja waltuustona owat seuraawat kansalaiset mainitut: Adam Kangas, Abram Hirwas ja Casper Partanen, ja todistajina Peter Ollila ja John Bergqwist. Oikeastaan onkin siis Ishpemingin suom. ewank. lut. seurakunnan perustamispäiwä helmik. 1 p. 1887.

Seuraawassa kokouksessa maalisk. 20 p. 1887 walittiin uusi wirkakunta eronneiden sijaan: Esimies, J. Bergquist, kirjuri, Adam Kangas, rahastonhoitaja niinikään Adam Kangas, joka sitä tointa oli alusta alkaen hoitanut. Wiisi miestä walittiin kirkon rakennuskomiteaan, johon kuuluiwat edellä nimitettyjen lisäksi N. Majhannu, S. Elson ja Wm. Mäki.

Huhtikuun 10 p:nä samana wuonna pitämässään kokouksessa seurakunta hywäksyi kirkon paikaksi sen, missä nykyään kirkkomme on. Samoin päätettiin kirkko rakennettawaksi $1,750.00 urakkasummalla, minkä kontrahtoori Wahlman & Gripp oli esittänyt. Kirkko on sillä summalla rakennettawa „walmiiksi". Luonnollisesti näin tärkeän päätöksen tehtyä keskusteltiin rahan keräyksestäkin.

Kirkon rakennustyöt aloitettiin seuraawan toukokuun 1 p:nä ja kirkko walmistui elokuussa samana wuonna.

Nyt oli siis seurakunta perustettu ja laillistettu. Seurakunnalla oli myöskin kirkko. Perustus ja pohja toiminnalle oli laskettu. Yhden wuoden kuluessa oli saatu paljon aikaan, waikkakin wastustustakin saatiin kokea. Seurakunnan alkajien toiminta on kyllin arwo-

kas esimerkki toiminnasta wastaisillekin toimihenkilöille. Nyt seuraakin siis uusi ajanjakso: seurakunnan jatkuwa kehitys nykyaikaan asti.

III

Olemme tähän asti wiipyneet kauwemmin noissa perustawissa hommissa. Nyt woimme esitystämme supistaa, syystä että nyt seuraawat asiat owat usealle tuttuja, ja kun ei olekkaan tarkoituksemme mitään historiaa esittää, ainoastaan wain heittää silmäyksiä seurakunnan waiheisiin.

Wuonna 1886 edellä mainittu C. A. Jurwa yritti esiintyä saarnaajana Ishpeming'issä, waan näkyy hänen toimintansa olleen lyhytaikainen, johon hän itse näyttää olleen suurimpana syynä. On jo mainittu, että tohtori J. K. Nikander oli seurakunnan perustamispäiwänä pitämässä jumalanpalwelusta Ishpemingissä. Samoin pastori J. J. Hoikka on seurakunnan alkuaikoina kylwänyt taiwaallista siementä täälläkin.

Wuoden 1888 alkupuolella näyttää Ishpemingin seurakunnalla olleen toiwona saada pastori A. Kiwioja Suomesta tänne. Sitä warten on pidetty seurakunnan kokouskin helmik. 5 p:nä 1888. Kokouksessa on käsitelty pastori Kiwiojan asettamia ehtoja, ja on seurakunta ne pääasiallisesti hywäksynyt luwaten hänelle wapaan asunnon noin $10.00 kuukausi-wuokran arwoinen, $65.00 kuukausi-palkan, tulot siwutoimista ja matkarahat Suomesta Amerikkaan. Kumminkin kokouksessa saman helmikuun 12 p. kirjoitettiin pöytäkirjaan: „Koska kokouksessa on ilmi tullut, että pastori Hoikkakin ehkä seura-

kunnan pyynnöstä olisi suostuwainen rupeamaan tänne suomalaisten papiksi, päätti kokous yksimielisesti jättää wastauksen lähettäminen past. Kiwiojalle siksi, kunnes saadaan pastori Hoikalta tieto, josko ja millä ehdolla hän tahtoisi tänne papiksi tulla". Tähän tiedusteluun onkin heti saapunut wastaus, jonka wuoksi kokouksessa saman helmikuun 19 p:nä pastori J. J. Hoikka walittiin 38:lla äänellä papiksi Ishpeming'iin, jossa hänen asuntonsa tulee olemaan. Pastori Kiwiojalle lähetettiin kieltäwä wastaus, hänen „sopimattomien" waatimustensa wuoksi. Pastori Hoikka wastauksessaan mitä lämpimimmin toiwoo, että Ishpeming'in seurakunta walitsisi pastori Kiwiojan papikseen, eikä hän tahdo millään tawoin olla esteenä tälle hankkeelle. Itse puolestaan hän tahtoo toimia siellä, missä Jumala tahtoo häntä käyttää. Jos siis Jumalan tahto on, että hänen on tultawa Ishpeming'iin, niin hän seuraa sitä, mutta jollei se ole Jumalan tahto, niin hän on siellä, missä Herra tahtoo hänen olemaan. Wielä wastauksessaan hän lausuu, että Ishpeming'in seurakunnan tarjoomat palkkaedut owat kyllin tyydyttäwät. Mutta siweelliseltä kannalta katsoen hän tekee waatimuksensa rohkeasti: 1) seurakunnassa ei saa olla yhtään kapakoitsijaa, 2) eikä sellaista, jolla on elossa useampi puoliso joko sitte Suomessa tahi tässä maassa. Ellei seurakunta näitä ehtoja hywäksyisi, niin hän ei tulisi papiksi Ishpeming'iin, waikka saisi „kymmenen tuhatta dollaria kuukaudessa". Siwumennen sanoen tässä nähdään yhden „wanhimman suomalaisen papin Amerikassa" raittiuskanta, josta on niin usein kirjoiteltu.

Pastori Hoikalle „päätettiin hetimiten lähettää

kutsu wirkaansa". Kokouksen mielipiteenä näkyy olleen, että Ishpeming'in seurakunta maksaa puolet papin palkasta, Republicin ja Negauneen seurakunnat yhdessä toisen puolen.

Mutta pastori Hoikka ei ole muuttanutkaan Ishpeming'iin, sillä jo maaliskuun 11 p:nä pidetyn kokouksen pöytäkirjan 4 §:ssä sanotaan. „Pastori J. J. Hoikka yhdessä pastori J. K. Nikanderin kanssa myönnettiin seurakunnan puolesta pastori Kiwiojan kanssa keskustelemaan ja waikuttamaan siihen suuntaan, että hän (Kiwioja) tänne saataisiin papiksi".

Pastori Hoikka on kumminkin wäliaikaisesti kahdesti kuussa pitänyt jumalanpalweluksia Ishpeming'issä ja on seurakunta myöntänyt siitä hänelle $15.00 kuukaudessa.

Samassa kokouksessa on seurakunta hywäksynyt pastori J. J. Hoikan sille walmistamat säännöt, jotka sisältäwät I—XI artikkelia ja joihin sisältyy 44 eri pykälää ali-momentteineen. Nämä säännöt owat suurella asiantuntemuksella walmistetut.

Wieläkin samassa kokouksessa — wastoin entistä päätöstä — päätettiin liittyä „Illinois'in kirkollispiirikuntaan eli konferenssiin siihen asti, kunnes se toisten suomalaisten seurakuntain kanssa woi muodostaa oman kirkkokuntansa", mikä päätös ei kumminkaan ole toteutunut.

Talwella 1888 on pöytäkirjain mukaan seurakunnan toimesta pidetty „kansakoulua" Pesosen haalissa. Oppiaineena oli: uskonto, Suomen kieli, laskento, historia, maantiede ja laulu. Opettajana lienee toiminut E. W. Lund.

Pastori J. J. Hoikka oli tällä wälin kieltäytynyt enää Ishpeming'issä toimimasta, ja sen wuoksi oman papin hankinta tuli uudestaan esille. Seurakunnan kokouksessa heinäkuun 1 p:nä 1888 esitti Nels Majhannu, että seurakunnan papiksi kutsuttaisiin lähetyssaarnaaja K. L. Tolonen, jonka hän oli oppinut tuntemaan Suomessa käydessään. Tämä esitys „hywäksyttiin äänienemmistöllä". Papin palkaksi määrättiin $60.00 kuussa ja wapaa asunto. Ilmoitus tästä päätöksestä ja kysymys, suostuisiko pastori Tolonen yllä mainituilla ehdoilla tulemaan Ishpeming'iin, päätettiin lähettää hänelle heti sähköteitse. Pastori Tolonen ilmoitti suostuwansa tulemaan. Tämän johdosta ruwettiin hommaamaan papille asuntoa kirkon yhteyteen. Sitä warten pidettiin useampia kokouksia, rahaa lainattiin ja pappila annettiin urakalla $765.00 urakkasummasta Gustaf Sankelan tehtäwäksi. Se walmistuikin samana syksynä.

Pastori Tolonen saapuikin sitte lokakuun 26 p:nä Ishpeming'iin ja nyt alkaa seurakunta-elämässä warsinainen hengellisen toiminnan aika. Tähän asti oli kaikki siinä suhteessa ollut tilapäistä toimintaa.

Wuonna 1889 otettiin uudet wirsikirjat käytäntöön. Samana wuonna oli kirjoitettu ensimmäinen warsinainen seurakunnan kirkon kirja. Sen aikuisista henkilöistä kuuluwat seurakuntaan wieläkin seuraawat: Jacob William Perttula, Matti Jaakki, Liisa Siimonson, Mrs. Sofia Hurnanen, Kusti Kauppila, Adam Kangas, Johan Olliterwo, William Mäki ja Samuel Elson, ja näiden perheet. Seurakunnan wäkiluku oli tammikuun 1 p:nä 1890, miehiä 98 ja naisia 63, yhteensä 161 henkeä.

Edellisenä vuonna (1888) aloitettua sunnuntaikoulua jatkettiin ja oppilasluku, joka alussa oli vain kymmenkunta, kaswoi kaswamistaan, joka taas waati yhä enemmän opettajia. Nykyään on sunnuntaikoulun opettajien luku noin 50 ja oppilasten noin 400. Tämäkin osoittaa mikä waltaawa kehitys sunnuntaikoululla on ollut. Ensimmäisinä opettajina mainitaan pöytäkirjoissa: 1—26—90 Majhannu, Kompsi, Wakkuri, John Lahti, G. Wahlman, naisia: Mrs. Kangas, Juntunen, Elfbrandt, Tolonen ja neiti Elfbrandt. Esimieheksi walittiin Tolonen ja waraesimieheksi Majhannu. Ennen heitä toimineitten nimiä ei ole pöytäkirjoissa.

Maaliskuun 25 p:nä 1890 Suomi-Synoodin perustawassa kokouksessa Calumetissa Ishpeming'in seurakuntaa edustiwat J. H. Jasberg ja N. Majhannu, jotka saman kuun 16 p:nä seurakunnan kokouksessa oliwat tulleet walituiksi. Ishpemingissä jo oli edellisen wuoden hengellisillä juhlilla keskusteltu kirkkokunnan perustamisesta, joka nyt toteutuikin.

Samana wuonna seurakunta päätti korjata kirkon „kaikin puolin hywäksi", mikä päätös seuraawana wuonna toteutettiinkin.

Wuosikokouksen pöytäkirjassa kirjoitettu tammik. 1 p. 1892 sanotaan muun muassa: „Seurakunta ylipäänsä on saanut rauhassa kehittyä ja on kehittynytkin sekä ulkonaisesti ,että sisällisesti. Wihollisia seurakunnalla on kyllä olut, mutta ne owat tunteneet itsensä woimattomiksi jotain yrittämäänkään". Mainitaan erityisesti hyökätyn sunnuntaikoulun kimppuun. Nämä seikat luonnollisesti selwittiwät rajoja Jumalan waltakunnan ja maailman wälillä.

Samassa kokouksessa antoi seurakunta kiitollisuuden osoitukseksi moni-wuotiselle rahastonhoitajalleen Adam Kankaalle lahjaksi Dorén kuwaraamatun.

Seurakunnan kaswawaa järjestystä kuwaa se päätös, mikä myös tehtiin samassa kokouksessa: „Päätettiin seurakunnasta eroittaa henkilöt, jotka kuuden kuukauden kuluessa eiwät suorita jäsenmaksujaan". Wastukset ja wihollisten hyökkäykset oliwat antaneet seurakunnalle suurempaa rohkeutta, sillä toiwomus lausuttiin, että Ishpemingin seurakunta yksin pitäisi pappinsa, ja tämä toiwomus päätettiin ilmoittaa konsistoorille. Wielä samassa kokouksessa seurakunta päätti „perustaa koulukassan", ja sunnuntaikoulun siunaawa waikutus warsinkin rippikoulun opetuksen nähden tuotiin kokouksessa kiitollisuudella esiin. Wähä myöhemmin perustettiin seurakunnassa „Lähetysseura sisä- ja ulkolähetyksen awuksi".

Kesäkuussa 1892 pidettiin Ishpemingissä Suomi-Synoodin kirkolliskokous, joka antoi seurakunta työlle uutta kehoitusta. Seurakunnan ja pastorin hywää wäliä ilmaisee sekin, että seurakunta kesäsin antoi pastorilleen wapaita aikoja, jolloin ei hänen tarwinnut pitää wiikkojumalanpalweluksia, waan sai olla maalla wirkistysmatkoilla.

Tammik. 1 p:nä 1893 pidetyssä wuosikokouksessa sanottiin: „Seurakunta on edistynyt sekä sisällisesti että ulkonaisesti huolimatta wihollisten ponnistuksista wuoden alkupuoliskolla", jolloin nähtäwästi nuo sanomalehtikiistat oliwat häiritsewiä. „Sunnuntaikoulu on läpiwuoden työskennellyt kiitettäwällä menestyksellä".

Joukunmoista häiriötä seurakunnassa waikutti ky-

symys siitä, että haudataanko eroituksetta kaikki kansalaiset kirkosta tahi ei. Toiset tahtoiwat, että ainoastaan seurakuntalaiset saawat sen kunnian, ja toiset taas toiwoiwat, ettei olisi mitään eroitusta. Tässä nähtäwästi edellisillä oli tarkoitus pakoittaa kansalaisia liittymään seurakuntaan ja toiset taasen eiwät tahtoneet minkäänlaisia pakkokeinoja. Lopullisesti kirkkoneuwoston wälittäwä ehdoitus pienellä äänten enemmistöllä tuli päätökseksi: — „että entinen päätös jäisi woimaan, waan siihen lisättäisiin sanat: „Kuitenkin tehtäköön poikkeus silloin kun seurakunnan pappia käytetään". Tämä lieneekin todella paras kultainen keskitie, joka wieläkin tyydyttää kaikkia.

Kirkko aiottiin maalata w. 1893, mutta tuon niin sanotun „demokraattisen" köyhän ajan tähden se siirrettiin toiseen aikaan.

Seuraawan wuoden wuosikokouksessa kumminkin woitiin ilmituoda tunnustus: „Seurakunnallinen työ on menestynyt hywin, yksimielisyys kaswanut ja sunnuntaikoulu suuresti edistynyt".

Seurakunnan apukassan perustamista ja sääntöjen hywäksymistä oli käsitelty monissa kokouksissa ja wihdoin ne hywäksyttiin heinäk. 22 p. 1894, jolloin kassaan koottiin kolehti $10.15.

Wuoden 1895 päätöksistä on merkille pantawa, että „kaikki seurakunnan kiintein ja irtain omaisuus tästä lähtien hallitaan Suomi-Synoodin perustuslailla".

Suurta häiriötä seurakunnassa waikutti mainittuna wuonna seurakunnan ja kirkkoneuwoston jäsenen A. F. Toiwosen sopimaton käytös, jonka wuoksi hän eroitettiin seurakunnasta. Asia oli niin kireä, että siinä tapauk-

sessa, jos Toiwosen kannattajat pääsewät woitolle, kirkkoneuwosto ja seurakunnan pastori erkanewat seurakunnan wiroista. Lopulla kumminkin Toiwosen eroittamisen puolesta äänesti 40 ja sitä wastaan wain 3 henkeä.

Tämä päätös herätti myrskyn, jossa moni seurakunnan wakawa jäsenkin joutui se pyörteisiin. Perustettiin wastapainoksi Kansallisseurakunta, mutta kun se oli toisen seurakunnan wastapainoksi, eikä Kristuksen rakkaudelle perustettu, niin ei sillä ollutkaan elämän edellytyksiä. Se kuoli ennen pitkää omaan mahdottomuuteensa. Mielet rauhoittuiwat ja wanhan seurakunnan toiminta jatkui entistä rataansa. Elämän koulu tämänkin tapauksen johdosta on asianomaisille ja syrjäisillekin opettanut, että itsekkäät pyytect ja kunnianhimo seurakunnallisissakin pyrinnöissä owat wain turmioksi, sillä „Jumala ei anna itseään pilkata".

Wuonna 1897 wuosikokouksessa mainitaan edellisen myrskyisen wuoden toiminnasta, että seurakunta oli aineellisesti ja henkisesti edistynyt, se oli rauhallisen wakaumuksen työn tulos. Jäsenluku oli wuoden kuluessa kaswanut 480:stä 575 henkeen, ja seurakunnan kassoissa oli rahaa $366.77.

Samana wuonna korjattiin kirkko perinpohjin. Kirkkoon rakennettiin kellotapuli, kirkko nostettiin ja alle rakennettiin kiwijalka ja pappilan alle kellari. Kirkonkello hankittiin ja ompeluseura toimitti kirkkoon alttaritaulun. Nämä korjaukset tuliwat maksamaan noin $1,150.00.

Seurakunnan iloa häiritsi jonkun aikaa se seikka, että pastori Tolonen oli walittu Hancockin seurakunnan papiksi ja oli hän päättänyt ottaa kutsun wastaan. Tä-

män johdosta pitiwät past. Tolosen hoitamat seurakunnat, nim. Ishpemingin, Republicin, Negauneen ja Championin seurakunnat yhteisen kokouksen, jossa puhetta johti Isaac Sillberg Republicista. Kokouksessa lausuttiin, että saataisiin pitää entinen rakastettu pastorinsa, ja että hän peruuttaisi lupauksensa Hancockilaisille. Tämä päätös oli yksimielinen ja siitä annettiin erityisen lähetystön kautta tieto pastorille, joka lupasi asiaa miettiä ja antoi jo toiwoa jäädä paikoilleen, mikä yleiseksi tyytymykseksi tapahtuikin.

Tunnustus eteen päin menosta lausuttiin seuraawassa wuosikokouksessakin, waikka nyt seurakunnalla oli welkaa $572.00 ja kassaa wain $38.66. — Kirkolliskokous pidettiin taasen Ishpemingissä kesäk. 7—8 pp. 1898. Ishpemingin seurakunnalla oli kokouksessa 6 edustajaa, pastori itse oikeutettuna seitsemäs.

Suomi-Opistoa oli alusta alkaen Ishpemingissä innokkaasti kannatettu ja sitä warten oli jo useampia wuosia warsinainen Opistokomitea ollut olemassa. Wuonna 1898 walittiin tähän komiteaan kolme lisäjäsentä ja päätettiin elwyttää laimennutta toimintaa. Sunnuntaikoulun toiminta oli edelleenkin laajentunut.

Aineellinen warallisuus oli wuoden kuluessa karttunut, waikka oli täytynyt suorittaa monia korjauksia kirkossa ja kirkon ulkopuolella. Wuoden lopulla oli welkaa wain $38.00.

Wuonna 1899 mainitaan kesäkoulun olleen toimessa. Opettajana toimi Suomi-Opiston oppilas Heikki Haapanen $50.00 kuukausipalkalla. Koulua on nähtäwästi kokouksen päätöksen mukaan pidetty 3 kuukautta.

Edelleenkin oli kulunut wuosi 1899 edistyswuosi,

sillä seurakunnan wäkiluku oli wuoden lopulla 831 henkeä, rahaa oli kassassa $252.15 ja kaikki welat maksettu. Sen wuoksi ehdoitettiinkin jo wuosikokouksessa, että pappila yhdistettäisiin kirkkoon ja seurakunta hankkisi uuden pappilan sopiwalta paikalta, sekä uusi urkuharmonia hankittaisiin kirkkoon. Kesällä pidettiin kesäkoulua.

Wuonna 1901 wuosikokouksessa esitettiin seurakunnan jäsenmaksujen maksutapaa muutettawaksi, ja että Ishpemingin seurakunta yksin kustantaisi oman pappinsa ja muut Marquette kauntin seurakunnat hankkisiwat toisen papin, mutta päätöksen tekeminen kummastakin asiasta jäi „toistaiseksi." Seurakunnalla oli wuoden alussa welkaa $88.32. — Kesällä samana wuonna oli kumminkin pastori O. Stadius asettunut Negauneen toimimaan toisena suomalaisena pappina Marquette kauntissa. Tähän asti oli Ishpeming'in seurakunta maksanut osaltaan papille $30.00 kuussa, waan tästä lähtien sen tuli maksaa $50.00. Seurakunta jaettiin 10 kantopiiriin ja kuhunkin piiriin walittiin eri kantomies, täten toiwottiin saatawan jäsenmaksut säännöllisemmin kokoon. Syyskuulla ilmoitetaan perustetun „Suomi-Opiston kannatusyhdistys," jossa kukin jäsen maksaa $1.00 wuosittain Opiston hywäksi.

Yhteisen kokous- ja koulihuoneen tarwe oli jo aikaa ollut tuntuwa. Sen wuoksi w. 1902 maaliskuussa seurakunta päätti ostaa Diwision kadun warrelta baptistien kirkon, pappilan ja siihen kuuluwat tonttimaat. Kaupan päättäminen ja kauppakirjojen teko jäi waltuuston huoleksi. Mutta silloin sattui tapaus, joka kowasti koski seurakuntaan ja ehkäisi tuonkin kaupan teon. Huhtikuun

6 p:wän illalla 1902 pastori K. L. Tolonen kutsuttiin pois täältä taistelewasta seurakunnasta Isän kotiin. Hän oli Ishpemingin seurakunnan järjestäjä ja perustuksen luoja wastaiselle seurakuntatyölle. Monesti raskas oli hänen työnsä, mutta pysywäiset waikutukset on se jättänyt jälelle. Kaipaus seurakunnassa ja yleensä Amerikan suomalaisen kirkollisen kansan keskuudessa oli suuri, mikä tuli ilmi niissä suuremmoisissa hautajaisissakin, kun pastori Tolosen maallinen maja saatettiin wiimeiseen lepoon Ishpemingin hautausmaalle.

Nyt tuli papin hankinta kysymykseen. Kaksi eri kertaa pyydettiin, että merimieslähetyksen palweluksessa olewa pastori Kustaa Sahlberg (Warmawuori, nykyään Pyhäjärwen kirkkoherra U. läänissä) tulisi Ishpeming'in papiksi, mutta kummallakin kertaa hän kieltäytyi Suomeen menon tähden. Tohtori J. K. Nikander aiottiin myös saada papiksi tänne, mutta ei sekään aie onnistunut. Lopuksi monien kokousten ja äänestysten jälkeen julistettiin papin wirka awonaiseksi yhdessä Republicin ja Championin seurakuntien kanssa. Wäliaikana pitiwät Ishpemingissä jumalanpalweluksia pastori K. Sahlberg, tri J. K. Nikander, pastori O. Stadius ja ainakin toiwomuksesta päättäen pastori Huotari.

Elokuun 24 p. julistettiin papin wirka kolmen kuukauden kuluessa haettawaksi, ja joulukuun 7 p:nä toimitettiin papin waali. Siinä tilaisuudessa piti pastori J. Bäck jumalanpalweluksen ja oli kokouksessa läsnä antaen hywiä neuwoja. Hakijoita oli 4 pappismiestä ja 1 ylioppilas. Neljän äänestyksen perästä oli pastori J. K. Lammi apulaispappi Simosta tullut walituksi. Samalla aikaa oliwat Republicin ja Championin seurakun-

nat toimittaneet papin waalin ja tulleet erilaiseen tuloksseen, kuin Ishpemingissä. Seuraus oli, että sen johdosta Republicin seurakunta erosi Ishpemingin yhteydestä, mutta Championin seurakunta peruutti päätöksensä ja jäi edelleenkin Ishpemingin seurakunnan yhteyteen.

Muutamat ajattelemattomat arwostelut Ishpemingissä toimitetussa waalitilaisuudessa saiwat Suomi-Synoodin konsistorinkin sekaantumaan asiaan ja määräämään uuden waalin toimitettawaksi, mutta kumminkin asia jäi sen päätöksen nojaan, mikä waalitilaisuudessa oli tehty.

Pastori J. K. Lammi ei woinutkaan tulla niin pian kuin oli toiwottu. Wasta kesällä 1903 saapui hän wirkaansa. Sillä wälin oli kokouksia pidetty ja asioita säännöllisesti wiety eteen päin.

Samana wuonna laitettiin kirkon alle haali kokouksia ja kesäkoulua warten. Baptistikirkon ja pappilan osto oliwat siis jääneet toteuttamatta.

Pastorin rouwa Aliisa Tolonen oli kappaleen toistakymmentä wuotta toiminut seurakunnan urkurina, ja sen työn oli hän tehnyt palkatta. Joskus oli seurakunta hänelle lahjoittanut pienemmän rahasumman, mutta milloinkaan ei hän suostunut ottamaan wakinaista palkkaa. Tämä rouwa Tolosen työ on ollut seurakunnalle suuriarwoinen lahja. Sittemmin owat urkurina toimineet eri henkilöt, joista sitte lopulla mainitaan.

Wuosikokouksessa 1904 korotettiin seurakunnan säännöllinen jäsenmaksu 50¢ kuussa. Seurakunnan jäseniksi katsotaan nekin, jotka eiwät woi niin paljoa maksaa. Köyhät owat maksusta wapaat. Samassa kokouk-

sessa keskusteltiin, että ulkona seurakunnasta olevat maksaisivat papin tehtävistä enemmän, kuin seurakunnan jäsenet, mutta varsinainen päätös jäi tekemättä. Monet rakennus- ja korjaustyöt kirkkorakennuksessa olivat vaikuttaneet sen, että seurakunnalla oli muutamia satoja dollareja velkaa.

Vuonna 1905 Winthrop'in asukkaat muodostivat oman seurakunnan. Tämä tapahtui winthroppilaisten ja Ishpeming'in seurakunnan yhteissopimuksesta. Winthropin seurakunta sai erossa siellä olevan „irtaimen sekä kiinteän omaisuuden, vaan ei peri Ishpeming'in seurakunnalta mitään erotessaan.“ Täten vuoden vaihteessa 88 henkeä Ishpeming'in seurakunnan jäsenistä muodostivat oman, Suomi-Synoodiin kuuluvan seurakunnan.

Pastori J. K. Lammi oli v. 1906 kesän ajan Suomessa ja sillä aikaa hoiti hänen virkaansa pastori J. Katajamaa, ja sittemmin pastori E. V. Saaranen, joka ennenkin pastori Lammin loma-aikoina oli hänen sijaisenaan ollut.

Vuosikokouksessa 1907 eroitettiin kapakan pitäjät seurakunnasta, mutta heidän perheensä jäivät seurakuntaan, jos vaan haluavat siihen kuulua.

Samassa kokouksessa tehtiin kysymys markkina-iltamien pois jättämisestä, mutta ei se sillä kertaa saanut kannatusta.

Vuoden kuluessa korjattiin pappilaa sekä sisältä että ulkoa päin. Kun näin aina oli runsaasti menoja, niin siitä syystä seuraavan vuoden vuosikokouksessa toivottiin, että kaikki jäsenet maksaisivat $6.00 vuodessa ja yksinäiset ripilläkäyvät henkilöt perheissä ja yksityisinä

maksaisiwat $3.00 wuodessa. Säästäwäisyyttä silmällä pitäen päätettiin pitää iltajumalanpalweluksia haalissa. Myöskin lamautunut toiminta köyhien hywäksi herätettiin „seurakunnan apuyhdistyksen" nimellä.

Mutta taaskin oli Ishpeming'in kirkko puettawa surujuhlaa warten. Past. J. K. Lammi kuoli tammik. 26 p. 1908 parhaassa miehuuden ijässä. Hän oli tunnettu lämmin sydämisenä, lahjakkaana Herran työmiehenä. Sen wuoksi yhteinen oli seurakunnan suru saattaessaan tämänkin sielunpaimenensa tämän siirtomaan poween.

Taaskin tuli papin hankinta kysymykseen. Kun pastori Eliel Sjöblom, jota oli pyydetty Ishpeming'in y. m. seurakuntien papiksi, oli antanut kieltäwän wastauksen, niin julistettiin papinwirka haettawaksi.

Määräajan kuluttua tulikin 6 hakemusta. Waali toimitettiin toukokuun 24 p. 1908, jossa näiden riwien kirjoittaja tuli walituksi 83:lla äänellä 96:sta äänestä.

Kesän kuluessa tehtiin kirkon siwulle ja etupuolelle sementtikäytäwä.

Seurakunnan lukkari-urkuri, pappiskandidaatti Wiktor Koiwumäki piti jumalanpalweluksia, pastori E. W. Saaranen Negauneesta piti rippikoulua, myös jumalanpalweluksiakin ja toimitti papillisia tehtäwiä tällä wälillä Ishpeming'issä.

Elokuun 2 p:nä 1908 saapui näiden riwien kirjoittaja Ishpeming'iin. Näiden kolmen wiimeksi kuluneen wuoden tapahtumat owat useimmilla tuoreessa muistissa, ettei niistä tarwita tässä erityisesti mainita.

Ylimalkaisesti sanottakoon wain, että työtä on koetettu jatkaa edellisten laskemalla perustuksella. Seura-

kunnalle on hankittu uusi pappila, jonka kautta seurakunta on velkautunut, mutta niin kuin se on ennenkin velkansa maksanut, niin tulee se toivottavasti vastakin tekemään. Markkina-iltamat huutokauppoineen jo ennen esiteltyjen toivomusten mukaan ovat toivottavasti jääneet muistojen joukkoon ja siewempi menettelytapa tullut sijaan. Seurakunnan pyhäkoulu on jatkuvasti toiminut ja sen työ lasten lisääntyessä laajennut. Seurakunnan apuyhdistys on koettanut tehdä siunattua työtänsä puutteellisten hyväksi. Raamatun keskustelukokouksia, lähetysiltamia on pidetty hengellisen elämän vaurastuttamiseksi. Jumalan silmä yksin näkee tuloksen tästä viime vuosien työstä. — Kirkkoon on hankittu uusi kello särkyneen tilalle.

Seurakunnan virkailijoina ovat sen 25 vuodenaikana paitsi jo ennen mainittuja olleet seuraavat henkilöt: Esimiehenä pastori Tolonen aikansa, sitte väliaikoina M. Pesämäki, J. Loukoo, pastori Lammi aikansa ja nykyään tämän kirjoittaja. — Varaesimiehenä on kauvimman aikaa ollut M. Pesämäki. Kirjurina ovat toimineet enimmät ajat A. S. Sorsen, J. Lukkarila, Alex Pantti, John Mattson (Maijala) ja Herman Luoma. — Rahastonhoitajina ovat olleet enimmän ajan Adam Kangas, Erkki Ristikangas, N. Majhannu, J. Lukkarila, M. Pesämäki, Alex Pantti ja K. A. Ruona. — Lukkari-urkurina ovat toimineet: ennen jo rouva A. Tolonen toistakymmentä vuotta, sitte Jalmar Honkanen, Matti Kandelin useampaan kertaan, M. Saarinen, J. Loukoo, Viktor Koivumäki, Herman Luoma ja jälleen Matti Kandelin. — Kirkon palvelijoina ovat pitemmän ajan toimineet: Abr. Toppila, J.

N. Korpela, Alex Pantti, Henry Tallbacka ja J. E. Honkaniemi.

Muut wirkailijat owat toiset olleet kauwemman ajan toiset lyhyemmän ajan tehtäwissään. Useat seurakunnan wirkailijoista owat samalla kertaa saaneet olla monissa komiteoissa ja tehtäwissä, joista tulisi pitkä luettelo. — Säännöllisesti on Ishpeming'in seurakunta ottanut osaa kirkkokunnan kirkolliskokouksiin ja pyhäkoulukokouksiin.

Seurakunnassa on melkein aina ollut toimessa ompeluseura ja toisinaan useampiakin. On tehty työtä seurakunnan, Suomi-Opiston, pakanalähetyksen, köyhien auttamisen y. m. pyrintöjen hywäksi. Nykyäänkin toimii seurakunnan ompeluseura, Suomi-Opiston ompeluseura, nuorten yhdistys, „Tyttöjen Työtupa," pakanalähetyksen hywäksi. Samaan tarkoitukseen owat olleet toimessa lasten seurat „Hywä Toiwo" ja „Hywä Tahto."

Raittiusseura „Wäinö" on perustettu saman wuoden alkupuolella, kuin seurakunnan perustamiseen ryhdyttiin. Kauwan aikaa toimiwat seurakunta ja „Wäinö" seura käsikädessä toistensa kanssa. Suurin osa „Wäinö" seuran jäsenistä kuului seurakuntaan. Näin ne tukiwat toistaan. Sittemmin wiime wuosina on näyttänyt siltä, että nämä wanhat ystäwykset eiwät enää oikein sowi yhdessä taistelemaan pahaa wastaan. Seurakunta uskollisena periaatteilleen ei saa milloinkaan luopua niistä jumalallisista totuuksista, jotka elämän Herra on sille antanut. Muodot kyllä muuttuwat, mutta seurakunnan perustotuudet owat ijäisesti muuttumattomia. Sen wuoksi, waikka ajan hengen waatimana sen wanhat ystäwätkin erkanewat yhteistyöstä, niin sittekin seurakunnan

on jäätäwä Kristuskalliolle, waikkakin kyynelsilmin katsomaan — wanhan taistelutowerin pois menoa.

Seurakunnan wäkiluwun kehittymistä esittää seuraawa taulu.

1890 —	161 henkeä.	1901 —	1050 henkeä.
1895 —	513 „	1902 —	1079 „
1896 —	480 „	1903 —	1157 „
1897 —	575 „	1905 —	901*) „
1898 —	650 „	1908 —	991 „
1899 —	746 „	1909 —	1076 „
1900 —	916 „	1910 —	1201 „

Koko 25 wuoden kuluessa on Ishpemingin seurakunnan kirkon kirjoihin merkitty 3,418 henkeä, joten 2,217 henkeä owat seurakunnasta pois siirtyneet, joko pois muuttaneet muualle tahi kuolleet paikkakunnalla.

Kaikkia wuositilastoja ei ole ollut saatawissa. Wuonna 1910 kuului Ishpemingin seurakuntapiiriin siwuseurakuntien kanssa 2297 henkeä.

Tässä owat ne lyhykäiset piirteet Ishpemingin seurakunnan olemassa oloajalta. Ken kirjoittanee joskus täydellisen historian, silloin sopii ottaa asiat tarkemmin tutkittawiksi ja esitettäwäksi. Me olemme seuranneet seurakunnan ulkonaista kehitystä. Hengellisistä asioista ei olekkaan pöytäkirjoja olemassa, ja kukapa sellaisen pöytäkirjan kykenisi kirjoittamaan. Mutta sen woimme sanoa, että Herra on siunannut tätäkin seurakuntaa. Wähästä se on alkanut, sisällisiä ja ulkonaisia

*) Samana wuonna 88 henkeä muodostaneet Winthropin seurakunnan.

wihollisia on sillä ollut ja on yhä edelleen. Paljon on seurakuntatoimiinkin tunkeutunut sellaista, mikä ei ole seurakunnan arwon mukaista eikä ole ollut Jumalalle kunniaksi. Mutta ihmisten syntisyydestä huolimatta on Herra tunnustanut tämänkin seurakunnan omakseen. Sanan ja sakramenttein kautta on Herra tehnyt työtään. Sadat ja tuhannet kansalaisemme owat täällä siirtomaassa saaneet Ishpeming'in suomalaisessa seurakunnassakin kuulla autuuden ewankeliumia, nauttia Herran ehtoollista. Tuhannet owat ne kansalaiset, jotka tämän seurakunnan piirissä owat saaneet pyhän kasteen armolahjan, uudistaneet rippikoulun ja Herran Ehtoollisen kautta liittonsa Jumalan kanssa. Missä he nytkin lienewätkin, niin tosi-asiaksi jääpi se, että tämäkin seurakunta on tahtonut kansalaisiamme koota jaloimman, onnelliseksi tekewän aatteen ympärille. Pysyköön Ishpeming'in suomalainen ewankelis-luteerilainen seurakunta Kristuskalliolla, silloin se woi olla walomajakkana elämän myrskyisellä merellä matkustawille kansalaisillemme osoittamassa heille oikeaa tietä ylhäiseen kotimaahamme!

Alb. Sawola.

Seurakunnan ja opettajan suhde.

Tämä kysymys on ollut wiime aikoina pohdittawana sanomalehtiemme palstoilla, yleisissä keskustelukokouksissa j. n. e. Olkoon sillä kysymyksellä waatimaton sijansa Kirkollisessa Kalenterissammekin. Kiinnittäkäämme tähän kysymykseen hetkeksi huomiomme.

Ohjeet niinhywin opettajalle kuin sanankuulijoille antaa Jumalan sana. Meillä on katekismuksemme „huoneentaulussa“ koottuina raamatunlauseita, jotka lausuwat sekä opettajan että sanankuulijain welwollisuuksia. Siellä lausutaan mitä Jumalan sana opettajalta waatii niinhywin oppiin kuin elämään nähden. Samoin lausutaan siellä sanankuulijain suhde opettajiinsa. Milloin nyt seurakunnan ja opettajan suhde keskenään on oikea. Ehdottomasti ainoastaan silloin, kun molemmat owat alistuneet jumalallisen totuuden johdatettawiksi. Wäärä suhde tulee heti, jos jompikumpi poikkeaa raamatun asettamista waatimuksista. Meidänkin oloissamme täällä Amerikassa usein walitetaan wäärän suhteen wallitsewan opettajan ja seurakunnan wälillä. Tawallisesti silloin nähdään waan wika toisissa, eikä itsessään. Sillä tawalla ei suhde milloinkaan korjaannu. Olkoon niinkin, että syy on toisessa; niin ei kuitenkaan milloinkaan

ole waarallista Herran edessä nöyrtyä ja itseään tutkia. Se on kyllä nöyryyttäwätä, waan niin kowin terweellistä meille heikoille ihmislapsille, joilla on niin sanomaton taipumus itsekkäisyyteen ja ylpeyteen. Mikä on seurauksena tuollaisesta itsensäkoettelemisesta. Seurauksena on, jos se on molemminpuolinen ja wilpitön, että suhde tulee entistä lämpöisemmäksi. Herran Henki sulattaa toisistaan wierautuneet sydämet jälleen „hengen yhteyteen rauhan siteen kautta". Saapiko kehitys useinkaan olla tällainen. Ei saa, ikäwä kyllä. Panetuksen ja wihan myrkkynuolia lennätetään suullisessa ja kirjallisessa muodossa. Mitä tämä todistaa. Tämä todistaa, ettei alistumisesta Herran sanan totuuden alle ole kysymystäkään. Useasti silloin saadaan ikäwää kokea. „Jumala on ylpeitä wastaan, waan nöyrille hän antaa armon". Se toteutuu aina. Kuka Herran eteen nöyrtyä muisti, hän onnen löysi, sydämen rauhan saawutti. Hän laulaa: „sota soikoon ympärillän'; Jeesuksess' on rauhani". Ken taasen ylpeyden teitä kulkemaan läksi, hän Jumalan wastustajaksen sai. Silloin ei ole onnea, ei konsanaan. Me olemme täällä Amerikassa waikeissa oloissa. Ulkoiset ja sisälliset wihollisetowat aina uhkaamassa. Ulkopuolella on Herran seurakunnalla wihollisenaan suuri, suruton maailma, joka on uuttera totuuden wastustamisessa. Sisäpuolelta uhkaa eripuraisuus, laimeneminen j. n. e. Kuka woikaan kestäwä olla. Kuka woi horjumatta seisoa. Hän, joka Herran sanan ohjeeksensa ottaa. Hän, joka Herran edessä itsensäkoettelemiseen nöyrtyy. Kuinka paljon ihanammat olisiwatkaan Herran seurakunnan wiljawainiot keskuudessamme, jos muistaisimme rukoilla ahkeraan seurakuntiemme puo-

lesta. Kuinka eläwiä ja woimakkaita olisiwatkaan saarnat, kun niitä olisi tukemassa seurakuntalaisten hartaat rukoukset. Tässä on tie oikeaan suhteeseen paimenen ja lauman wälillä. Huomatkaamme tämä ajoissa, ennenkuin on liika myöhä. Tarkasti Herra seuraa seurakuntansa waiheita, sillä kuuluu että „Hän on sen omalla werellään itselleen ansainnut". Ei kenkään rankaisematta satuta kättänsä „Herran woideltuun". Herra näkee ne waikeudet, jotka sananpalwelijalla on meidänkin keskuudessamme. Muistammeko tukea häntä hänen waiwoissaan. Lukijani: ehkä opettajasi juuri sinun tähtesi itsekseen usein hyräilee:

„Kärsimään myös totuta,
Itses' maailman kowuutta;
Kaikesta sun tuskastas
Auttaa Herra laupias."

Suokoon, Armon Herra, että me kaikin yhdessä niin opettajat kuin seurakuntalaiset nöyrtyisimme Herran edessä ja pyytäisimme Hänen siunaustansa tällekin armowuodelle.

„Sun sanaas, Herra, saarnata
Niin tälläkin suo wuodella,
Ett' usko meissä wahwistuu
Ja wäärät opit kukistuu."

B. W.

Todellinen suhteemme seurakunta-elämään.

Tämä on Amerikan suomalaisten keskuudessa monelle hywin hämärä asia. Sen elimellistä kehitystä ja siunausta lewittäwää arwoa huomaawat todellisuudessa wain ne, jotka etsiwät sowitusta sielullensa Jumalan sanasta, ja pyrkiwät elämään Jumalan hengen johdatuksen mukaan.

Monesti huomaa, miten osa ihmisiä ajattelee seurakunnan waikutuksen olewan wain siinä kun hoidetaan jonkunlaisella innolla raha-asioita. Korkeintaan jaksetaan ajatella, että saarnawiran apuna ja tukena on muutamia ihmisiä, joille kuuluu muutamia tärkeitä welwollisuuksia. Harwat jaksawat miettiä niin pitkälle, että seurakunta ja kirkko rakennus owat kaksi eri asiaa. Niinpä onkin nähty monesti, miten joku pahassa tarkoituksessa on kostanut koko seurakunnalle, kun on esim. joutunut saarnawiran edustajan kanssa jostain kysymyksestä huonommalle puolen. Samoin on moniaat lakkauttaneet kannatuksensa seurakunnalle, kun on riitaantunut jonkun seurakunnan jäsenen kanssa. Sen pahempi, jos tuo riitatoweri sattuu olemaan jossain luottamus toimessa seurakunnassa.

Esimerkkejä tuollaisesta tuhmuudesta woisin kertoilla Amerikan suomalaisten keskuudesta melkein loppumattomiin. Tässä ei nyt kuitenkaan ole tuolle tilaa eikä ole tarkoituskaan niistä puhua. Paremmin olisi kiinnyttäwä siihen, miten woisimme olla hywin suureksi awuksi todellisuudessa seurakunta elämälle ja yleensä päästä kaswamaan kristillisissä awuissa.

Kristillinen seurakunta ei ole lihallisten ihmisten temmellys kenttä.

Seurakunta elämä ei ole se, jos me joskus käymme kirkossa. Ei sekään jos me käymme syömässä tai juomassa seurakuntien juhlissa ja iltamissa. Tämä osoittaa wain ettemme ole silloin wielä eläwältä kuolleita, waan kulemme ajan wirtausten ja ulkonaisten tapojen syjättäwinä. Sydämmemme saattaa yhtä hywin olla silti wielä suljettu seurakunnan sisälliselle edistymiselle. Kirkossa kulkeminen on kyllä hywä tapa. Joka sitä pitkittää tulee warmasti wedetyksi ennen pitkää Jumalan armon käsittämiseen.

Kummallista on wain se, että on niin paljon orjallista kristillisyyttä seurakunnissa. Warsinkin jos pitäisi suorittaa joku pieni kristilliselle ihmiselle kuuluwa welwollisuus. Antaa jollekin horjahtaneelle neuwo ja hätääntyneelle rohkaisewa sana, siihen ei meistä ole. Puollustaa lähimmäistämme herjaajien edessä, siihen meistä ei ole. Auttaa köyhää säälintunteella neuwoen ja ohjaten häntä kiinnittämään kowaa kohtaloaan Jumalan armon rikkauteen, siihen meistä ei ole. Käydä käsiksi kärsiwällisyydessä sunnuntaikoulu työhön ja keskustella siellä asiallisesti lasten kanssa Jumalan waltakunnan asioista, siihen ei meistä ole. Istumaan ilman

orjuutta ennakkoluulottomasti etumaisissa kirkon penkeissä, siihen ei meistä ole. Ja seisoa Jumalan kunnian puolesta pilkkaajain silmien edessä wihastumatta, siihenkään ei meistä ole. Sen sijaan me kulutamme aikaamme ja kykyjämme seuraawaan tapaan:

Horjahtaneet ja hätääntyneet saawat meiltä k y l m ä n t u n t e e t t o m a n t u o m i o n, tässä me menemme Jumalan edelle. Kun herjaajat parjaa toisia ihmisiä waikkapa se sitten olisi kuinka pahasti ja perätöintä, seisomme me äänettöminä taikka lähdemme pois sillä osoittaen sydämmemme kowuutta. — Köyhäin awustamiseksi emme tiedä mitään keinoa, kun ei meillä satu olemaan miljoonia käytettäwänä. Hywä auttaa wähästänsä, paha ei paljostansakaan, tämä ei ollenkaan muistu meidän mieleen ja köyhät awun tarwitsijat jääwät lohduttamatta. — Silloin kun sunnuntaikoulut kaipaa opettajia ja tukemista olemme me niin arkoja ja heikkoja, ettei kukaan tuskin woisi käyttää meitä lampaitten paimenena. Mutta samalla me wäittelemme suurimmista asioista mitä auringon alla tapahtuu. Wiisaustieteilijät ja tiede miehet owat meidän oppi poikiamme silloin. Me olemme suuria ja wiisaita silloin. Mutta opettajaksi sunnuntaikouluun ei meistä ole. Miksi? Siksi kun emme rakasta Jumalaa emmekä ole sydämmestämme kiintyneet Jumalan sanaan, siksi emme wälitä myöskään sunnuntaikoulusta. Emmehän woi ajatella että jumalattomat ja kokonaan kääntymättömät luonteet sellaiseen työhön ryhtyisiwät, kuin pienten lasten oikiaan ohjaaminen on. Se mikä tehdään yhdelle näistä pienemmistä tehdään myöskin Hänelle, sanoo Jeesus. — Kun Jumalan kunniaa loukataan suorasti taikka epä-suorasti olem-

me me kuin se ei koskisikaan meitä. Monellaiset herjaajat saapi seuloa Jumalan totuuksia miten tahansa, ja se ei ollenkaan tee kipeää meihin. Kristillisyys ja sen puolusteleminen ei ole meille tunnon asia, mehän käymme joskus kirkossa ja suoritamme waaditut seurakunta maksut. Mitäs muuta woitaisiin meiltä waatia? Seurakunta tulkoon toimeen sillä että sen nimi on niin kuuluisa kautta aikojen, näin ajattelee moni.

Rakas ystäwä!

Kyllä kristillinen seurakunta onkin kuuluisa. Mutta sen kuuluisuus ei auta sinua jos et tunne suhdettasi tähän liikkeeseen. Tämän liikkeen perustana on Jeesus Kristus, mutta mitä se sinulle kuuluu, kun et anna tämän olla itseäsi wetämässä Jumalan yhteyteen yhteisen seurakunta elämän awulla.

Seurakunta elämän tulisi saada kannatusta jokaiselta; se on Jumalan tahto ja sitä waatii meidän sielumme autuus. Tämä kannatus ei ole ymmärrettäwä niin, että sillä ajateltaisiin rahallista kannatusta seurakunnille. Tämän kannatuksen tulee ilmetä suosiollisuudessa sisällisesti seurakuntaa kohtaan, elämän woimana Jumalan armosta meidän ylitsemme. Seurakuntien raha-asiat korjaantuwat itsestään, jos sen piirissä wallitsee armon käsitys ja ahkeruus kristillisyyden harjoittamisessa. Ahkera kirkossa käynti ilmaisee kirkon tarwetta. Ahkera hengellisten tawaroitten käyttely seurakunnassa tekee ulkonaisetkin asiat hywin suuri arwoisiksi ja lisää yhä niitten arwoa. Siellä missä kylmyydellä kohdellaan seurakuntaa, siellä hengellistenkin asiain arwo alenee mitättömäksi ja ennemmin taikka myöhemmin seurakunta joutuu alennuksen tilaan.

Olen pitänyt kolmea eri seikkaa warmoina merkkeinä joitten mukaan woipi hywin huoletta arwostella hengellistä elämää seurakunnissa. Aikain kuluessa olen huomannut näitten ilmiöitten puhuwan puolueettomasti olewista oloista seurakunnissa.

Ensikſi: Jos kirkot eli huoneet, missä Jumalanpalweluksia pidetään, puhdistetaan huonosti, niin se puhuu selwästi niitten ihmisten sydämmen likaisuudesta, jotka tuon seurakunnan muodostawat. Jumala rakastaa puhtautta, ja siksi ne, jotka Häntä etsiwät saawat waiston osoittamaan ulkonaistakin puhtautta oloissaan. Heidän sisällinen kunniantuntonsa määrää Jumalan edessä hywin puhdistamaan sen huoneen, jossa palweltaan Herraa.

Toiseksi: Jos sunnuntaikoulussa puuttuu pitkittywästi opettaja woimia, niin turha on etsiä woimakasta hengellistä elämää siinä seurakunnassa. Sunnuntaikoulu on seurakunnan hengellinen lempi lapsi; joka ei sitä awusta, on wähän osallinen hengellisissä asioissa ja unhottaa Kristuksen esimerkin, miten hän pyysi puhutella pieniä lapsia ja rakkaudessa kohdella heitä.

Kolmanneksi: Jos seurakunta luulee, että kaikki asiat on hywin sen piirissä ja ulkonaiset asiat hywässä järjestykſessä, niin älköön luottako tulewaisuuteensa, jos ei kansa käytä Herran armo-ateriaa uskon wahwistukseksi. Tämä armo-aterian wiljely pitää ihmisen hereillä armon tarpeessa, taikka jos ei sitä käytetä, niin todistaa se, että ei tunneta Jumalan sowitusta Kristuksessa. Hengellinen elämä on siellä kuollut ja kylmä, kolkko henki painaa jäytäwän jälkensä sellaisiin oloihin.

Paljon on kylmyyttä meissä Jumalaa ja seurakunta elämää kohtaan. Kaikki pitää saada wain rahalla ostetuksi ettemme joutuisi Jumalan edessä huonommiksi kuin hän itse on. Monet pitäwät kiini seurakunnasta wain sen werran kun ulkonaisille eduille on sopiwaa. Harwat wiitsiwät waiwata ajatuksiaan niin paljoa, että ottaisiwat siitä waaria mikä meidän suhteemme todellisuudessa olisi kristilliseen seurakuntaan. Yleinen tapa ja ulkonaiset edut eiwät toki saisi tässä waikuttaa.

K. O.

Harborin Betania-seurakunnan naisten ompeluseura.

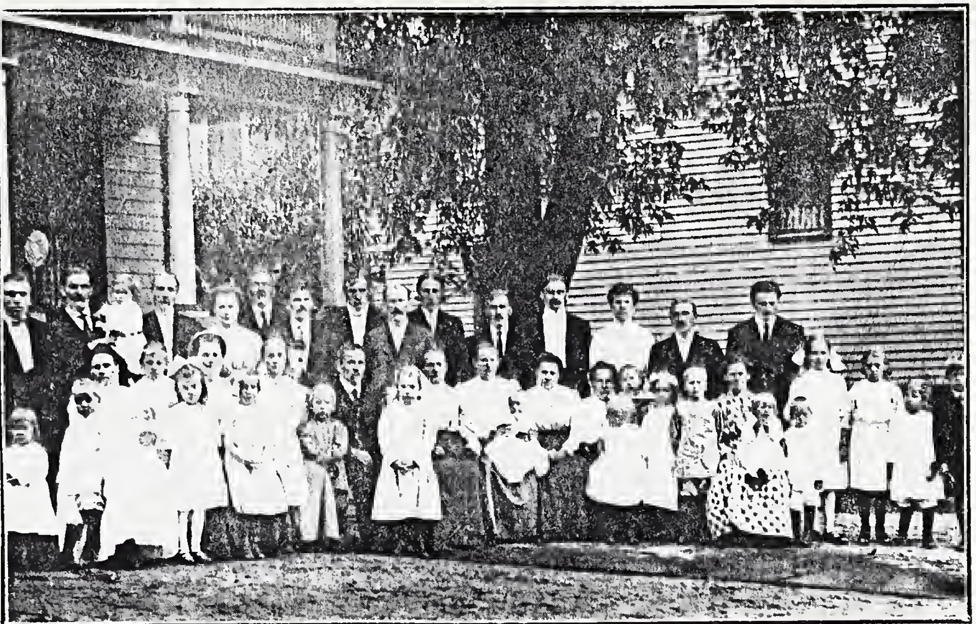
Toiminnoista Harborin Bethania seurakunnassa.

Tärkeä ja laajakantoinen on seurakunnan tehtäwä warsinkin täkäläisissä oloissa. Missä seurakuntaelämä on saawuttanut werrattain wakaantuneen aseman, siellä ennen pitkää esiintyy sellaisiakin kristillisen elämän welwoituksia, joiden noudattaminen alkeellisissa oloissa ei wielä ollut niinkään tarpeellista eipä mahdollistakaan. Kehityksen mukana seuraa uusia tehtäwiä samalla kun kristillisen elämän edistyminen luo mahdollisuuksia näiden tehtäwien suorittamiseen. Ja samassa määrässä kuin jollakin paikkakunnalla sekä sywennytään että perehdytään seurakunta-aatteen toteuttamiseen, on myös syytä huomioon ottaa, miten seurakunta saattaisi siunauksiaan jakaa uloskin päin, oleellisen waikutuksensa ohella. Sisäinen rakentuminen Herrassa, sywentyminen Kristus-elämään, se antaa ulkoiselle työskentelyllekin sekä woiman että oikean luonteen. Jokainen seurakunta on welwoitettu ajan pitkään ottamaan huomioon ja täytäntöön panemaan tuollaisia ulkopuolisiakin toimintoja suurempien siunausten saawuttamiseksi itselleen ja ympäristölleen. — Seuraawassa tahdon esittää piirteitä muutamista nykyisemmin syntyneistä harrastuksista yl-

lämainitussa seurakunnassa. Selostusta, pyytäwät myös walaista oheen liitetyt kuwat.

1. Harborin Bethania seurakunnan Lähetysompeluseura.

Tämä yhdistys perustettiin Ashtabulassa kansal. Juho Lindholmin asunnolla 12 p. marrask. 1908. Kymmenkunta asiaaharrastawaa henkilöä oli saapuwilla tässä perustawassa kokouksessa. Siinä päätettiin ruweta toimimaan yksinomaan pakanalähetyksen hywäksi kokoontumalla kerran wiikossa perheissä ompelemaan ja hengellistä ohjelmaa suorittamaan. Niinikään päätettiin toimia puolueettomina eri suuntiin nähden, jakaen seuran toiminnasta kertywät warat sen jälkeen, kuin hywäksi nähtäisiin aina kokouksen päätöksen mukaan. Epäjohdonmukaisuutta wälttääkseen sekä laajemman kannatuksen saawuttamiseksi päätti yhdistys liittyä Lähetysompeluseurana Betlehemin seurakuntaan 7 p. kesäk. 1910. Samalla päätettiin yhdistyksen rahat wast'edes lähettää pakanamaille Suomen Lähetysseuran wälityksellä. Sittemmin on wielä — katsoen sisälähetyksenkin tarpeellisuutta — tehty se muutos toimintaan nähden, että nykyään puolet karttuwista waroista lähetetään ulkolähetykselle ja puolet Amerikan suomalaiselle sisälähetykselle (Synoodissa). Tämä Lähetysompeluseura kokoontuu joka toinen wiikko keskiwiikkosin klo 2 j. pp. perheissä. Kokouksissa järjestellään seuran töitä ja suoritetaan hengellistäkin ohjelmaa. Niissä on käytännössä kahwiraha, joka on hywänä apuna kankaiden ostossa. Seura toimeenpanee muutamia iltamia ja myyjäisiä wuoden kuluessa. Niissä kirkastetaan rakkaudentyön

Ashtabulan kristillinen yhdistys.

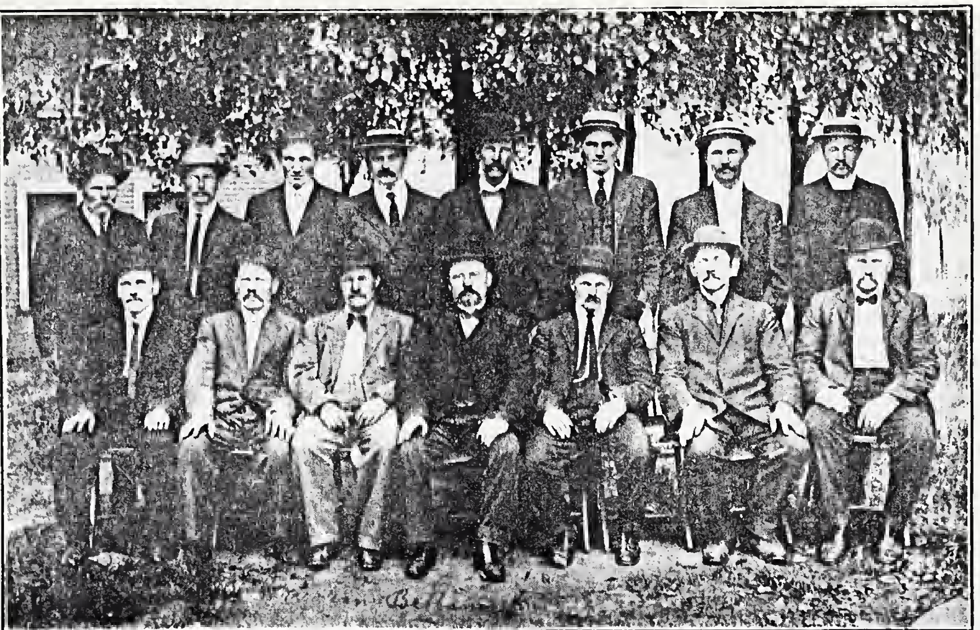
merkitystä ja kootaan waroja lähetykselle. Suuria ei woida kokoonsaada, kun ottaa huomioon ne monet rahalliset menot, joita seurakuntalaisiltamme täkäläisissä oloissa kysytään. Kuitenkin hywällä tahdolla saatamme 70 a 80 dollaria wuodessa antaa uhriroponamme kalliin lähetystyön hywäksi tämän järjestetyn toiminnan kautta. Jäseniä seuraan kuuluu nykyisin n. 50. Sen nykyisinä wirkamiehinä owat: Puheenjohtajana mrs. Maria Rinne, kirjurina mrs. Eewa Kawa, rahastonhoitajana mrs. Anna Salo.

2. Ashtabulan kristillinen yhdistys.

Tämän-nimellinen järjestö perustettiin Ashtabulan kristillismielisten suomalaisten keskuuteen, niinikään kansal. Juho Lindholmin asunnolla, 28 p. huhtik. 1909. Yhdistys toimii Harborin Bethaniaseurakunnan yhteydessä niinkuin Harborinkin Kr. Yhdistys, jonka säännöt ja jäsenkortit se on ottanut käytettäwäkseen. Sen jäsenet, luwultaan n. 40, kokoontuwat perheissä joka toisen tiistain iltana. Pää-asiallisin ohjelman aihe on raamatuntutkistelu. Yhdistys lewittää myös uskonnollista kirjallisuutta paikkakunnalla. Mr. Aleksanteri Toukonen on tänä 2½ wuoden aikana menestyksellä yhdistystä johtanut. Hänen Suomeen matkustettuaan johtaa yhdistyksen toimintaa nykyisin toimittaja Emil Saastamoinen.

3. Harborin Bethania seurakunnan miesten Käsityöseura.

Seuran toiminta alotettiin wiime wuoden lopulla. Perustawa kokous pidettiin nim. 2 p. jouluk. 1910 luk-

Harborin Betania-seurakunnan miesten käsityöseura.

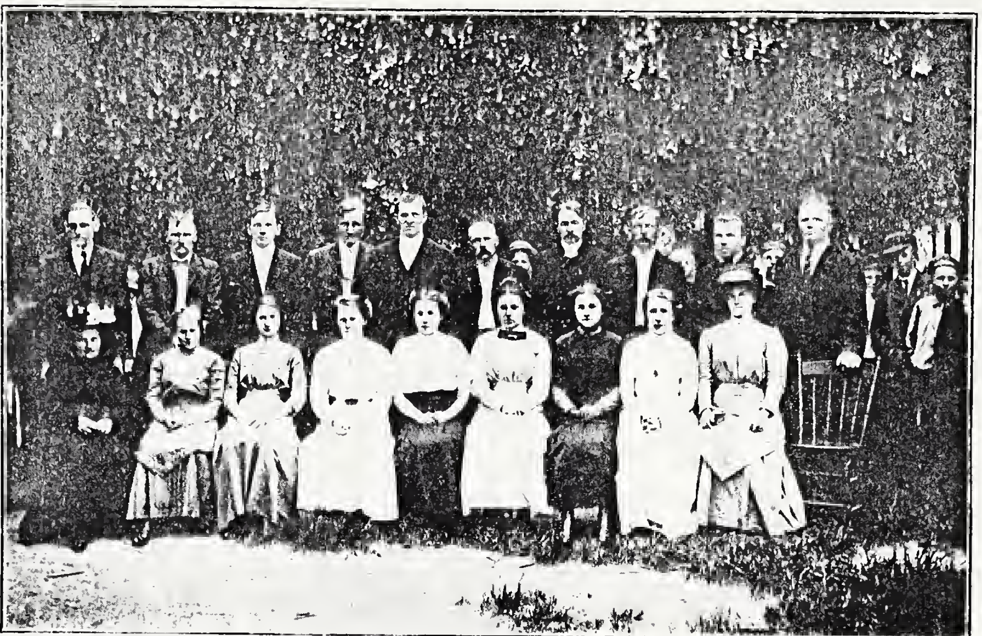
kari F. Holmströmin luona, joka myös toimii seuran puheenjohtajana. Kokouksiaan se pitää tarpeen waatiessa jäsenten kodeissa. Pohjarahaa on jo jonkunwerran m. m. työ ainesten hankkimiseksi. Jäseniä yhtynyt tähän asti puoliwäliin toista kymmentä. Toiwotaan hywää jatkoa tämän alkawan yhdistyksen toiminnalle seurakunta-elämän wanrastuttamiseksi.

4. Seurakuntamme pyhäkoulut.

Näiden opettajistoa esittää 4:s kuwamme, josta tosin puuttuu neljä opettajaa. Harborin pyhäkoulu tietysti lukee alkunsa seurakunnan muodostumisajoilta, noin 20 wuotta sitte. Mutta Ashtabulaan syntyi suomalainen pyhäkoulu kolmisen wuotta sitte tarpeen waatimana. Siellä toimii 3 opettajaa antaen opetusta 20:lle lapselle. Harborin koulu työskentelee 2-osastoisena, jossa 20 opettajaa antaa opetusta lähemmä 300:lle oppilaalle.

Wielä olisi selostettawa seurakuntamme Kr. N. Yhdistystä ja naisten toimintaa seurakunnan hywäksi. Mahdollisesti on niistä kuitenkin jo ennen kerrottu, koska owat wanhemmalta ajalta. Sitäpaitsi ei ole näistä kuwia tällä kertaa käytettäwissämme.

Samoin kuin yksityisellä seurakunnan jäsenellä on myös kullakin järjestöllä seurakunnassa tärkeä tehtäwänsä. Niidenkin tarkoituksena on waikuttaa Kristuksen ruumiin rakennukseksi, joka on seurakunta. Toisessa sijassa niiden tehtäwänä on Jumalan waltakunnan kirkastaminen. Seurakunnalliset toiminnot, oikeassa mielessä harrastettawat, perustautuwat Elämän Herraan, lepääwät Kristuskalliolla. Sieltä ne saawat lu-

Harborin Betania-seurakunnan pyhäkoulu-opettajia.

suutta, woimaa ja kantawuutta toimiakseen taiwaallisen kuninkaamme käskyläisinä. Herättäköön Herra enemmän ja enemmän pyhän innon ja hurskaan toiminnan mieltä siirtokansassamme. Pyhittäköön hän meitä kokonaan hänen palwelukseensa. Jumalalle yksin kunnia. Pyytäkäämme työskennellä hänen henkensä woimassa taiwaallisen rakkauden waltaamina.

F. V. Kawa.

Eräs maailman historian todistus Raamatun luotettawaisuudesta.

1. Tyro.

Tyro oli aikanansa mahtawa merikaupunki Wälimeren rannalla. Täältä tekiwät wanhan ajan tunnetut merimiehet, Foinikialaiset suhteellisesti laajoja merimatkoja. Käwiwät kauppaa kauwempanakin Wälimeren satamissa, jopa aina Pohjan meren rannoille asti. Foinikialaiset oliwat meren kulkuun, teollisuuteen ja kauppaan nähden wanhana aikana samassa suhteessa muihin kansoihin, kuin Englantilaiset owat nykyään. Mutta uskonnollisessa suhteessa oliwat he alhaisella kannalla; sillä heidän uskontonsa oli wain hekumallista luonnon woimain palwelemista. He palweliwat Baal'ia, joka mukamas oli walon, auringon jumala, Astaroth eli Astarte oli sodan, kuoleman, himon ja turmiollisten luonnon woimain jumalatar, Baal'in puoliso, jota ihmisuhreilla ja siweettömällä elämällä kunnioitettiin. Molok oli tulen ja himojen jumala, jolle erityisesti uhrattiin lapsia. Tällainen tapain turmelus walmisti kansalle perikatoa, sillä ijäinen totuus on: „Wanhurskaus korottaa kansan, mutta synti on kansan häpeä".

Waroittawana esimerkkinä on Tyron asukasten elämä synnissä ja sitä seuraawa rangaistus nykyajallakin, jolloin synnilliset himot owat irti päästetyt ja siitä seuraa se tapain turmelus, joka alituiseen tuottaa kirottuja hedelmiä.

Sen sijaan, että Israelin kansan elämä ja jumalanpalwelukset läheisessä naapuristossa olisiwat Tyron asukkaita saaneet herättää kurjasta tilastaan, nämä samat Tyrolaiset naapureineen eksyttiwät Israelinkin epäjumalan palwelukseen. Tästä seurasi kumpaisellekin kansalle rangaistus.

Profeetta Hesekielin 26 ja 27 luwuissa on ennustus siitä, miten Tyrolle oli käypä. Ensin mainitun luwun 7—11 kuwataan tarkoin Tyron piiritys ja walloitus, jonka Nebukadnezar toteutti. Tyron mahtawa laiwasto hallitsi kaupunkia meren puolelta ja piti tien auki muuhun maailmaan. Mutta kolmentoista wuotisen piirityksen jälkeen täytyi Tyron antautua.

Mutta wielä tärkeämpi on se ennustus, mikä lausutaan 26: 12: „— he heittäwät kiwesi, puusi ja tomusi weteen". Tämä ei enää tarkoita Nebukadnezarin toimeen panemaa häwitystä, sillä sananmuotokin sen jo ilmaisee. Nebukadnezarista sanotaan: „hän asettaa sota-aseet, — hän tallaa, — hän miekalla tappaa" j. n. e., mutta nyt sanotaan: „he heittäwät" j. n. e. Jumala on lähettäwä suuret kansain joukot ja Hän tahtoo käwäistä pois tomunkin siitä" ja tahtoo „tehdä hänestä paljaan kallion".

Ennen tuon rannalle rakennetun Tyron häwitystä oliwat kaupungin asukkaat wieneet suurimman osan tawaroitaan ja kallenksiaan noin puolen mailin päässä

rannalta olewalle saarelle. He huomasiwat, etteiwät muurit woi heitä warjella wihollisten käsiin joutumasta, mutta merellä he oliwat laiwoinensa herroja, ja sieltä käsin he kyllä woiwat puolustautua. Wanha kaupunki jätettiin, eikä sitä Babylonialaisten poistuttuakaan enää ruwettu rakentamaan. Tähän asti oli ennustus toteutunut.

Mutta se ennustus, että kiwet, puut ja tuhkakin pyyhkäistäisiin mereen, oli wielä toteutumatta. Nebukadnezar oli tehtäwänsä tehnyt, mutta soraläjät ja rauniot oliwat wielä rannalla todistamassa kauhean sodan jälkiä.

Enemmän, kuin 240 wuotta kului, ja profeetallinen ennustus oli toteutumatta. Silloin ilmestyi Aleksander Suuri, itämaiden walloittaja. Hän saapui Tyron läheisyyteen ja Tyrolaiset lähettiwät lähetystön rauhaa solmimaan mahtawan walloittajan kanssa, mutta siitä ei tullutkaan mitään. Aleksander tahtoi yksin olla herra. Niin syttyi sota Tyrolaisten ja Makedonialaisten wälillä. Aleksanderin sotalaumat seisoiwat rannalla, mutta puolen mailin päässä Tyrolaiset oliwat saarikaupungissaan turwassa laiwastonsa suojaamina. Mitä tehdä? Jääköhän ennustus toteutumatta? Itämaiden walloittaja ei ennustuksesta mitään tiedä. Hän katselee asioita sodan kannalta. Pian on suunnitelma walmis. Aleksander antoi sotajoukoilleen määräyksen tehdä tie Tyrolaisten saarikaupunkiin. Nyt toteutui aiwan puustawillisesti profeetallinen ennustus. Muurit, tornit, rauniot, kiwet, puut ja tuhkakin kannettiin mereen ja niin tehtiin kuiwin jaloin kuljettawa tie saareen. Herran sana toteutui, waikka se wuosisatoja wiipyi. Tarkoin on

merkille pantawa, että Hesekielin kirja oli walmiina jo ennen Aleksander Suuren aikoja.

Mutta ennustus jatkui: „Näin tahdon minä lopettaa laulujesi äänen — — — eikä sinua enää rakenneta," (w. 13, 14). Tämä jumalallinen tuomio waatii uskottomia katsomaan, onko Herran sana totta? Pitääkö ennustus paikkansa? Wuosituhannet wastaawat, että Raamattu on ainoa luotettawa kirja. Mantereella ollutta Tyroa ei ole koskaan yritetty rakentamaan. Sillä paikalla, missä tuo kukoistawa satamakaupunki oli, ei ole edes raunioitten jätteitäkään ei sorakumpuakaan näyttämässä kaupungin paikkaa. Ainoastaan Tyroksen saaren awulla woidaan tarkoin määritellä paikka, missä kaupunki oli ollut. Herran sana on siis monin kerroin toteutunut Tyroon nähden.

2. Sidon.

Nyt me siirrymme Tyrosta naapurikaupunkiin Sidoniin. Tämä oli wanhempi, kuin Tyro, ja sen loistoaika oli jo mennyt silloin, kun Tyro oli wielä kukoistuksessaan. Mutta Sidon on nytkin olemassa ja on siinä noin 10,000 asukasta. Sen muurit ja linnoitukset sekä monet rauniot kertowat sen menneisyyden suuruudesta. Yhä edelleenkin on Sidon tärkeä ja huomattawa kaupunki tuolla kurjassa maassa. Mutta Hesekielin 28: 20—23 on ennustus, jossa sanotaan: „— ja lähetän ruton hänen sekaansa ja weren wuodatuksen hänen kaduillensa ja heidän pitää kuoleman haawoissa lankeeman miekalla, joka on tulewa heidän päällensä joka taholta."

Huomattakoon tuo omituinen Sidonin tuomio! Weren wuodatus lähetetään sen kaduille; haawoitettuina he siellä lankeewat; joka puolelta miekka heidät saawuttaa. Mutta kumminkaan ei sille lausuta mitään häwitysstuomiota. Se tulee pysymään, mutta se saa kärsiä. Ottakaamme muutama esimerkki Sidonin pitkästä historiasta todistamaan, miten edellä mainittu ennustus on toteutunut. Persialaisen maailman wallan aikana, jolloin Tyro oli jo häwitetty, oli Sidon suuri ja wäkirikas kaupunki. Artakserksekſen aikana nousi se kapinaan ja oli ensin woitolla, waan sittemmin kawalluksen kautta joutui tappiolle. Kun kaikki pelastuksen toiwo oli mennyt, niin noin 40,000 sen asukasta päättiwät kuolla, ennen kuin joutua Persialaisten koston uhriksi. He sulkeutuiwat huoneisiinsa ja sytyttiwät kaupungin tuleen ja paloiwat. Mutta poissa olleet Sidonilaiset sen jälleen rakensiwat. Kärsimysstuomio oli edelleenkin woimassa. Ristiretkien aikana Sidon moneen kertaan ryöstettiin ja walloitettiin. Wuonna 1290 joutui se taas Egyptin sulttaanin haltuun. Sittemminkin on se alituiseen ollut sodan jaloissa. Täällä owat Turkkilaiset ja Drusilaiset werta wuodattaneet. Täällä taisteliwat Turkkilaiset ja Ranskalaiset. Wielä w. 1840, kun Ibrahim pasha karkoitettiin Syyriasta, pommittiwat Englannin, Itäwallan ja Turkin yhdistyneet laiwastot Sidonia ja amiraali Napier sen walloitti. Silloin wuosi weri Sidonin kaduilla ja haawoitetut lankesiwat siellä.

On ihmeellistä ajatella jo näiden kahden kaupungin kohtalosta, kuinka ennustus piti paikkansa. Olisihan woinut ihmisellisesti ajatellen käydä aiwan päin wastoin, jotta Sidon olisi perin pohjin häwitetty ja

Tyro olisi wielä olemassa. Mutta niin ei saanut tapahtua. Jumalan sanan piti toteutua. Kuinka onkaan aiwan ihmeellistä, että juuri se kaupunki, jonka perikato, joka oli wuosisatoja ennen ennustettu ja jota ei rakenneta, on kerrassaan häwinnyt, ja toinen kaupunki, joka on saanut olla alituiseen sotien temmellyspaikkana, niin kuin siitä on wuosisatoja jopa wuosituhansia ennen ennustettu, on wieläkin olemassa ja sekin todistaa ennustuksen luotettawaisuutta! Sidon on kulkenut kädestä käteen ikään kuin kauppatawara ja täten on Herra antanut „oikeuden käydä hänen ylitsensä“ (Hesek. 28: 22), että tunnettaisiin hänet Herraksi (w. 24).

Näidenkin maailmanhistoriallisten tapausten kautta puhuu Hän, jonka ajatuksiin mahtuwat wuosituhannet tapahtumineen ja jonka edessä ei aikaan eikä ijankaikkisuuteen nähden, ei kansoihin eikä paikkakuntiin nähden ole mitään peitetty. „Taiwas ja maa hukkuwat, mutta minun sanani ei ikänä hukkaannu.“

Urquhart'in muk. Alb. Sawola.

Kuoleman sanantuojat.

Ennen muinoin vaelsi jättiläinen yksinäisellä maantiellä. Äkkiä ilmestyi hänen eteensä tuntematon mies ja huusi:

— „Seisatu! Ei askeltakaan eteenpäin!"

— „Mitä?" sanoi jättiläinen, „sinä heittiö, jonka minä sormieni välissä voin musertaa, tukkeat minulta tien? Mikä sinä olet, joka niin ylpeästi puhut?"

— „Minä olen kuolema", sanoi toinen, „minua ei voi kukaan vastustaa. Sinunkin täytyy minun käskyjäni totella."

— Jättiläinen kieltäytyi tottelemasta ja alkoi taistella kuolemaa vastaan. Se oli pitkä ja tulinen tappelu. Lopulta jättiläinen sai lyödyksi kuolemaa nyrkillään, niin että tämä lyyhistyi voitettuna erään kiven viereen. Jättiläinen meni menojaan.

— „Mitä tästä tulee", sanoi kuolema, „jos minä tässä olen, niin ei kukaan enää kuole maailmassa, ja maa tulee niin täyteen ihmisiä, ettei heillä ole enää tilaa rinnan seista."

— Samassa tuli nuori ja terve ihminen, laulaen sekä sinne tänne katsellen kulki tiellä. Kun hän tuon voimattoman huomasi kiven vieressä, meni hän

hänen luokseen, sääliwästi nosti hänet pystyyn, antoi hänelle wirkistäwää juomaa ja odotti siksi kunnes tämä taistelun seurauksista selwiytyi.

— „Tiedätkö sinä", sanoi tämä wieras, samassa kun hän jaloilleen nousi, „kuka minä olen ja kenet sinä jaloilleen autoit?"

— „En", sanoi nuorukainen, „en tunne minä sinua".

— „Minä olen kuolema", sanoi hän, „minä en säästä ketään, enkä tee sinuunkaan nähden poikkeusta. Jotta näkisit, että minä olen sinulle kiitollinen, lupaan minä, etten sinua kohti tietämättäsi tule, waan minä lähetän edelläni sanansaattajat, ennen kuin itse tulen sinua hakemaan."

— „Hywä on", sanoi nuorukainen, „se on mainio asia, että minä tiedän, koska sinä tulet, ja olen ainakin siihen asti sinusta warma". Näin sanottuaan hän jatkoi iloiten, laulaen ja wäliin tanssienkin matkaansa. Ainoastaan nuoruus ja terweys rupesiwat jäämään jälelle. Heikkous, sairaus ja kärsimykset tuliwat hänelle seuralaisiksi.

— „En minä wielä kuole", sanoi hän itsekseen, „sillä kuolema lähettää edellä sanansaattajat. Minä toiwon, että nämä sairauden heikkouden päiwät menewät ohitse".

— Niin pian kun hän tunsi itsensä terweeksi, alkoi hän jälleen jatkaa matkaansa entiseen tapaansa. Eräänä päiwänä joku koputti hänen hartioilleen. Hän katsoi taakseen ja huomasi, että kuolema oli hänen luonaan ja lausui heti: „ Seuraa minua! Sinun erohetkesi maailmasta on tullut".

— „Kuinka", wastasi nuorukainen, „aiotko sanasi syödä? Sinähän lupasit lähettää edelläsi sanansaattajat! Minä en ole yhtään nähnyt".

— „Ole waiti", kuului kuoleman komentawa ääni. „Enkö minä ole luoksesi yhden sanansaattajan toisensa perästä lähettänyt? Eikö kuumetauti tullut ja kaatanut sinut wuoteelle? Eikö pyörtymys päätäsi huimannut? Eikö kolotus ole jäseniäsi kalwannut? Eiwätkö korwasi ole monesti tuskan tähden suhisseet? Eikö hammastauti ole leukaluitasi nakertanut? Eikö näkösi ole heikontunut? Kaiken lisäksi eikö minun ruumiillinen weljeni, uni ole sinua joka ilta minusta muistuttanut? Etkö öisin ole ollut hänen wallassaan ikään kuin olisit ollut jo kuolleena?"

Mies ei woinut mitään wastata. Kuolema oli wuosi wuodelta, päiwä päiwältä, hetki hetkeltä lähettänyt yhä suuremmat sanansaattajajoukot ilmoittamaan tuloansa. Miehen täytyi antautua kohtaloonsa. Kuolema wei hänet — pois, pois kauwas!

Suom. Alb. Sawola.

Vimpelin kirkko.

Rikosta seuraa aina rangaistus.

Jos minulta kysytään: miksi Suomen nuoriso näinä wiimeisinä wuosina lankeaa kurjuuden tielle niinkuin heinä wiikatemiehen edessä? niin wastaisin minä yhtenä waikuttawana syynä olewan sen, että se ei tahdo tietää mitään siitä totuudesta, että r i k o s t a s e u r a a a i n a r a n g a i s t u s.

Kun minä olen useammin kuin kerran puhunut tästä asiasta nuorten miesten kanssa sekä Suomessa että Amerikassa, niin owat he iwallisesti huomauttaneet minulle: Oletteko te niin wanhanaikainen, että te uskotte tuollaisia „Aadamin aikuisia" asioita? Semmoiset lauseet joutuwat jo romukoppaan ja museon hyllyille. Me emme usko sellaiseen Jumalaan, sen me olemme panneet jo pois wiralta, eikä tule muutakaan rangaistusta kun waan esiwallan silmät wältetään. — Wai sellaisilla wanhanaikaisilla kahleilla te wielä meitä sitoisitte. Olemme jo tarpeeksi niitä orjan ikeitä kantaneet ja nyt wapauden opin kuultuamme olemme ne kahleet päältämme karistaneet. Ei — syökäämme ja nauttikaamme, — ja mihin puu kaatuu, niin siihen se mätänee.

No uskotteko Te luontoon? kysyn minä. Tietysti! Sehän on meidän raamattumme. — No sepä hywä!

Waikka ette uskoisikaan raamattuun ja Jumalaan, ette kuitenkaan pääse wapaaksi rikosta seuraawasta rangaistuksesta. Luonnossa wallitsee aiwan samanlainen laki. Riko luontoa wastaan tawalla tai toisella, niin warmasti siitä seuraa rangaistus. Jos maamies tuolla pellollaan riistää maasta kaiken woiman, niin ennemmin tai myöhemmin luonto rankaisee häntä. Jos hän metsänsä haaskaa, niin luonto rankaisee wielä toiseen polween. Riko ruumistasi wastaan juoppoudella, epäsiweellisyydellä, niin ruumiisi kärsii ja henkesi woima alenee, ja rangaistus siitä woi wielä seurata kolmanteen ja neljänteen polween. Me wanhemmat ja kokeneemmat tiedämme jo paljon kertoa siitä, että mitä ihminen kylwää, sitä hän myöskin niittää. „Et sitä sanaa sano, joka ei wastaasi elämässä tule", näin sanoiwat jo wanhat esi-isämme, ja kun me ajattelemme elämämme menoa, niin ihmetellä useammin kuin kerran täytyy mitenkä se jumalallinen kosto meidät löytää. On jo wuosia ja kymmeniä saattanut kulua jostakin rikoksesta, joka maailman mielestä ei ollut mitään ja jonka me itsekin olemme unohtaneet. Jonakin yön unettomana hetkenä se yht'äkkiä astuukin esiin ja waatii kostonsa. Polttawat omantunnon tuskat owat jo helwettiin esimakua, joita emme woi mihinkään paeta. Niin — ja me olemme warmat siitä, että rikosta seuraa aina rangaistus. Ja olemmepa wakuutetut wielä siitäkin, että ilman tällaista järjestystä, sanokaamme waan luonnossa, maailma ei woisi päiwääkään seisoa pystyssä. Hywän täytyy tulla palkituksi ja pahan täytyy saada palkkansa.

Mutta oletteko te niin sydämettömiä, että te uudelleen tahdotte nuorison niskoille panna sellaisen orjalli-

sen pelon rangaistuksesta. Eihän nuoriso silloin woi ollenkaan kulkea pää pystyssä ja nauttia mistään.

Me myönnämme kernaasti, että usein on tätä kohtaa wäärin nuorisolle opetettu. Jumala on kuwattu waan hirmuiseksi kostajaksi, jonka edessä nuoriso on waan wapissut ja aina rangaistusta pelännyt. Ja nyt kun muka uudet wapauttawat opit on nuorisolle julistettu, niin on se nämä kahleet ilolla puistanut niskoiltansa ja täydellä woimalla lähtenyt kulkemaan wäärän wapauden tietä langeten joukottain. Me tahdomme nuorisolle teroittaa kyllä Jumalan pyhyyttä ja kostoakin, mutta ennen kaikkea hänen rakkauttaan. Kun me tahdomme lauseen: rikosta seuraa aina rangaistus, kohottaa joka paikkaan nuorison nähtäwäksi, ja jos woisimme kirjottaa sen heidän otsiinsa ja sydämmiinsä, niin me juuri teemme sen siinä warmassa uskossa, että oikea tietoisuus tästä asiasta, se juuri nostaa nuorten päät pystyyn, se juuri antaa heille woimaa wäärän wapauden teitä wälttämään ja kulkemaan woitosta woittoon.

Siis, Suomen nuoriso. Tulkoon totuus: Rikosta seuraa aina rangaistus, wapauttawaksi ewankeliumiksi Teille. Rangaistuksen wälttämättömyys estäköön Teitä rikosten teille lankeemasta. Ja woittojen tiellä nouskoon päänne aina enemmän pystyyn yhä uusien woittojen ja oikean wapauden saawuttamiseksi.

Vilho Reima.

Palmerin suom. ev. lut. seurakunnan vaiheista.

Noin viisi mailia etelään Negauneen kaupungista sijaitsee pieni Palmerin kauppala, jossa rautakaivannot alkoivat toimintansa noin 30 vuotta sitten. Ensimäinen Palmeriin tullut suomalainen on vielä nykyään siellä asuva Matti Lassila (vanhempi) Taivalkoskelta. Hän on tullut Amerikaan v. 1881. Vuoden 1880-luvun loppupuolella oli jo Palmeriin asettunut useita suomalaisia perheitä.

Ensimäisen jumalanpalveluksen Palmerin suomalaisille pitää pastori Tolonen tammikuulla 1889 Tapani Heikkilän talossa virittäin seurakunnallista harrastusta, joten häntä pyydettiin käymään paikkakunnalla kerran kuussa. Tähän hän suostuikin saaden palkkansa alussa vapaaehtoisella keräyksellä, mutta myöhemmin samana vuotena tehtiin molemminpuolinen palkkasopimus, jonka mukaan pastori Tolonen lupasi käydä Palmerissa kahdesti kuussa $10.00 palkalla.

Syksyllä v. 1889 ruvettiin ajattelemaan seurakunnan perustamista Palmeriin. Jouluk. 8 p. pidettiinkin seurakunnan perustava kokous Tapani Heikkilän talolla. Tässä kokouksessa valittiin pastori Tolonen esimieheksi, Tapani Heikkilä varaesimieheksi ja Olli Aittola rahastonhoitajaksi. Rahastonkirja näyttää, että

silloin oli seurakunnassa 34 maksawaa jäsentä, joista nykyään Olli Aittola, William Anderson ja Erik Öster owat Palmerissa.

Kirkon hankkimista seurakunnalle ajateltiin yksityisessä keskustelussa Tapani Heikkilän talolla, jolloin Nestor Seppälä asiaan innostuneena päätti ruweta keräämään waroja kirkon rakentamiseksi. Keskusteltuansa asiasta pastori Tolosen kanssa alkoi Seppälä keräyksensä syyskuulla 1890 onnistuen siinä niin, että hän lokakuun alkuun oli saanut kerätyksi yli $200.00 ja wuoden loppuun yli $350.00. Kun tämän lisäksi rouwa Isabella Kirkpatrick Palmerissa oli luwannut antaa ilmaiseksi 100 jalkaa pitkän ja 75 jalkaa leweän maakappaleen kirkon tonttimaaksi, niin seurakunta kokouksessaan 13 p. lokak. 1890 päätti ryhtyä kirkon rakentamiseen ja walitsi kirkon rakennustoimikunnan jäseniksi Nestor Seppälän, Olli Aittolan, Matti Leinosen ja Tapani Heikkilän. Kirkko päätettiin rakentaa 42 j. pitkä, 22 j. leweä ja 14 j. korkea. Samalla päätettiin rakentaa kirkkoon saarnatuoli ja alttari.

Kirkon rakentaminen alkoi marraskuulla 1890. Se walmistui helmikuulla 1891. Rakennustyön johtajana oli Wiljam Perttula. Kirkko tuli maksamaan noin $1250.00. Welanmaksuksi saatiin I. Kirkpatrick'ilta $400.00 kiinnekirjaa wastaan lainaksi.

Seurakunnan wuosikokouksessa 22 p. tammik. 1891 walittiin seurakunnan esimieheksi pastori Tolonen, waraesimieheksi Heikki Juntunen, kirjuriksi Matti Latola, kirkkowäärtiksi Olli Aittola, pyhäkoulunpitäjiksi Tapani Heikkilä, Matti Leinonen ja Olli Aittola. Tässä kokouksessa päätettiin myös seurakunnan laillistaminen, pää-

tettiin yhtyä Suomi-Synoodin yhteyteen ja ottaa käytäntöön kirkonkirja.

Suomi-Synoodin yhteyteen otettiin seurakunta konsistorin kokouksessa Ironwood'issa 18 p. helmik. 1891. Seurakunnan kirkon wihki pastori J. K. Nikander pastorien Tolosen, Huotarin ja Tannerin awustamana 5 p. toukok. 1891.

Seurakunnan kokoukselle 13 p. maalisk. 1892 tekiwät Palmerissa asuwat ruotsalaiset, jotka norjalaisten kanssa wuokraa wastaan saiwat käyttää seurakunnan kirkkoa, pyynnön saada ostaa kirkko, mutta yksimielisesti tämä pyyntö kokouksessa hyljättiin ja päätettiin kirkon welan maksamiseksi kääntyä awunpyynnillä kansalaisten puoleen.

Seurakunnan toimintaa tänä ja useina seuraawina wuosina lamautti suuresti huono aika, joten pastori Tolonen sai tyytyä pienennettyyn palkkaan, jota ei hän kuitenkaan walittanut, waan teki tehtäwänsä seurakunnalle, kuten ennenkin. Tammik. 26 p:ltä 1896 olewassa wuosikokouksen pöytäkirjassa luemme: „10 §. Seurakunnan opettaja K. L. Tolonen sillä ehdolla, että maksetaan hällen $5.00 kuulta", ja samana wuotena 27 p. joulukuuta pidetyn wuosikokouksen pöytäkirjassa luemme: „10 §. Seurakunnan opettaja K. L. Tolonen käypi tarpeen mukaan waatitaissa."

W. 1900 elok. 19 p. raiwonnut ukonilma ja myrsky siirsi seurakunnan kirkkoa noin 4 jalkaa peruspylwäiltään. Seuraawan syysk. 9 p. pitää seurakunta kokouksen, jossa keskustellaan kirkon korjauksesta ja kirkonwelan maksamisesta. Tässä kokouksessa päätettiin tehdä Kirkpatrick'ille se ehdotus, että hän antaisi antamansa

welan seurakunnalle olla ilman korkoa ja lyhentäisi sitä jo maksetuilla koroilla $82.00, joten seurakunnan welka hänelle tulisi olemaan $318.00, jonka summan seurakunta maksaisi työpaikkain auwettua. Tätä pyyntöä perusteli seurakunta sillä, että työ paikat owat epäwarmat, seurakunnan jäsenluku on pieni ja kykenemätön isoa welkaa maksamaan. Se päätös myöskin tehtiin, että, jollei Kirkpatrick seurakunnan ehdotukseen suostuisi, seurakunta katsoi olewansa pakoitettu luowuttamaan kirkko welan-antajalle. Seurauksena kaikesta tästä olikin, että kirkko joutui Kirkpatrick'ille, joka sen siirrätti takaisin perustuspylwäilleen, ja seurakunta rupesi pitämään jumalanpalweluksia sikäläisen raittiusseuran kokoushuoneessa.

Wuoden 1901 loppupuolella pastori O. Stadius tultuaan Negauneen seurakunnan pastoriksi tuli myöskin hoitamaan Palmerin seurakuntaa ja walittiin seurakunnan esimieheksi wuosikokouksessa 5 p. tammik. 1902.

Palmerissa olewa raittiusseura w. 1902 kesäkuulla Olli Aittolan wälityksellä waihtaa omistamansa kokoushuoneen Palmerissa Kirkpatrick'in omistaman suomalaisten kirkon kanssa. Näin muuttui kirkko raittiusseuran kokoushuoneeksi, jolloin siitä syksyllä poistettiin saarnatuoli, alttarikehys, laajennettiin alttarikehyksen kohokta neljällä kohokelaitteella näyttelylawaksi. Samalla kun raittiusseura muutti tähän uuteen kokoushuoneeseensa, rupesi myöskin seurakunta pitämään siinä jumalanpalweluksia. Kirkpatrick ei halunnut kirkosta tehdä tawaramakasiinia. Siitä syystä hän mielellään waihtoi sen raittiusseuran kokoushuoneeseen, jonka hän muutti tawaramakasiiniksi.

Seurakuntalaisten mielessä kyti ajatus saada kirkko jälleen seurakunnan omaisuudeksi. Tätä tarkoitusta warten walittiin seurakunnan kokouksessa 11 p. syysk. 1904 komiteakin, johon jäseninä tuliwat kuulumaan John Huhtala, Tapani Heikkilä ja Olli Aittola.

Wuoden 1904 loppupuolella tämän kirjoittaja tultuaan Negauneen seurakunnan pastoriksi tuli myöskin samalla hoitamaan Palmerin seurakuntaa ja walittiin seurakunnan esimieheksi wuosikokouksessa 1 p. tammik. 1905. Seurakunnan kassassa oli tällöin rahaa $200.78.

Seurakunnan kokouksessa 7 p. lokak. 1906 päätettiin ostaa eräs Palmerissa olewa kaksikerroksinen entinen saluunarakennus ja waihtaa se raittiusseuran kokoushuoneeseen, jos raittiusseura siihen suostuisi, ja kun hywiä toiweita tästä oli olemassa, niin päätettiin panna toimeen warainkeräys, joka „tuotti heti $97.00", kuten kirjuri Jacob Kettu pöytäkirjassa mainitsee. Tämän wuoden kuluessa käännätti raittiusseura kokoushuonettaan siten, että sisäänkäytäwä, joka ennen oli etelän puolella, tuli olemaan lännen puolella.

Wuonna 1907 tammik. 6 p. pidetyssä wuosikokouksessa päätti seurakunta ostaa raittiusseuran kokoushuoneen kirkoksi ja walitsi toimikunnan asian perille saattamiseksi. Tälle toimikunnalle, johon jäseninä kuuluiwat John Huhtala, Paul Honkawaara, Antti Pietilä, John Pietilä ja J. W. Anderson, annettiin seurakunnan puolesta täysi toimintawalta.

Seurakunnan kokouksessa 7 p. huhtik. 1907 esitti kirkon-ostokomitean jäsenenä John Huhtala seurakunnalle kauppakirjan tehdyksi, jonka mukaan S. K.-R.-Weljesseuraan kuuluwa Taimiseura N:o 19 Palmerissa on

Palmerin seurak. kirkko, Mich., ja kirkkowäkeä.

luovuttanut kaiken omistus-oikeutensa kokoushuoneeseensa Palmerin suom. ev. lut. seurakunnalle. Tämän kauppakirjan seurakunta yksimielisesti hyväksyi ja siten oli seurakunta jälleen saanut kirkon omakseen. Tässä kokouksessa päätettiin myös korjauttaa kirkon lattia, laittaa uudet penkit kirkkoon ja asettaa saarnatuoli paikoilleen. Tätä tarkoitusta warten walittiin komitea, johon jäseninä tuliwat kuulumaan John Huhtala, Paul Honkawaara ja Olli Aittola. Tämän komitean toimesta seuraawan kesän aikana toimitetaankin korjaustyöt kirkossa ja kirkkoon hankittiin uudet penkit, jotka tuliwat maksamaan noin $242.00.

Seurakunnan wuosikokouksessa 12 p. tammik. 1908 luki seurakunnan waraesimies ja rahastonhoitaja John Huhtala seurakunnan tilit, joiden mukaan entinen kassa oli $343.13, tuloja wiime wuoden kuluessa $603,36, yhteensä tuloja $967.49, rahaa kassassa 25¢, welkaa $15.00. Tässä kokouksessa walitsi seurakunta Alfred Williamson'in kokoomaan ja kirjoittamaan paperille kaikkien seurakuntaan kuuluwien henkilöiden nimet y. m. kirkonkirjaan tarwittawat tiedot, jotta seurakunnan kaikki jäsenet tulisiwat kirkonkirjaan merkityiksi. Kirkonkirja oli näet ollut olemassa jo seurakunnan alkuajoista saakka, mutta sangen wähän oli kirkonkirjaan tarwittawia tietoja saatu merkityksi. Alfred Williamson tämän tehtäwän huolella suorittikin, joten tämän jälkeen on seurakunnassa woitu tarkkaa kirkonkirjaa pitää. Seurakunnan kokouksessa 10 p. toukok. 1908 lausuttiin waltuusmiehille toiwomus, että he panisiwat toimeen kesän aikana iltamat aidan hankkimiseksi kirkon tontin ympäri. Waltuusmiehet John Huhtala, Paul Honkawaara ja

Jacob Kettu tämän seurakunnan toiwomuksen toteuttiwatkin ja niin saatiin kirkon tontin ympäri aita, joka tuli maksamaan noin $100.00.

Seurakunnan wäkiluku 10 p. tammik. 1909 oli kirkonkirjan mukaan 236 henkeä, joista 63 mp., 52 np., 60 pkaa ja 61 tr. Tämän wuoden kuluessa seurakunnan waltuusmiesten alotteesta ja toimesta hankittiin seurakunnalle noin $44.00 maksawa teräksinen kirkonkello, jonka tämän kirjoittaja wihki tarkoitukseensa 10 p. lokakuuta 1909. Saman wuoden jouluk. 12 p. käytti tämän kirjoittaja ensi kerran Palmerin seurakunnan kirkossa saarnatuolia. Tämän uuden saarnatuolin oli walmistanut John Lehtonen Negauneesta. Toiwotaan, että se kauwan aikaa kirkossa pysyisi. Samana päiwänä pidettiin jälkeen jumalanpalweluksen kirkossa seurakunnan kokous, jossa seurakunta walitsi $190.00 suuruisen Suomi-Opiston welkaosan keräämiseksi toimikunnan, johon jäseninä tuliwat kuulumaan mrs. Hendrikson, mrs. Mäkelä ja miss Ida Honkawaara. Tämä welkaosa saatiinkin pian mutteran toiminnan kautta maksetuksi. Tässä kokouksessa myös luettiin ja hywäksyttiin Suomi-Synoodin konsistorin asettaman komitean laatima ehdotus perus- ja sivusäännöiksi seurakunnalle seuraawalla lisäyksellä pärussääntöihin: „5 §. Omistus-oikeudesta: Tämän seurakunnan kiinteä ja irtain omaisuus on aina kuuluwa Palmerin suom. ew. lut. seurakunnalle niin kauwan kuin siihen kuuluu wiisi ääniwaltaista ja maksawaa jäsentä, mutta jos seurakunta lakkaa olemasta, lankeaa kiinteä ja irtain omaisuus Suomi-Synoodin konsistorin hoidettawaksi siksi, kunnes seurakunta woi uudelleen muodostua waikutukseensa Suomi-Synoodin

yhteydessä." Samassa kokouksessa määrättiin seurakunnan wakinaiseksi wuosikokouspäiwäksi wuoden tammikuun toinen sunnuntai.

Seurakunnan wäkiluku 9 p. tammik. 1910 oli kirkonkirjojen mukaan 245 henkeä, joista 68 mp., 57 wp. ja 120 lasta ja 15 p. tammik. 1911 oli wäkiluku 277 henkeä, joista 75 mp., 64 wp., 66 pkaa ja 72 tr. Seurakunnan kirkko tontteineen ja irtaimistoineen on tullut seurakunnalle maksamaan noin $1200.00, mutta kirkon arwo irtaimistoineen on nykyään noin $2000.00 ja kirkontontin arwo noin $250.00. Welkaa ei seurakunnalla ole.

Palmerin suom. ew. lut. seurakunta on alun kolmattakymmentä wuotta ollut olemassa. Jumalanpalweluksia ja pyhäkoulua on siinä jatkuwasti pidetty, kesäkoulua on muutamina kesinä myös pidetty. Suomi-Opistoa on warain mukaan kannatettu, Suomi-Synoodin kirkolliskokouksiin on useasti edustaja lähetetty, jumalanpalweluksissa käynti on Palmerin seurakunnassa ollut tyydyttäwä.

Palmerin seurakunnassa on ollut monta seurakunta-asiaa harrastawaa henkilöä, joista mainitsen seurakunnan ensimäisen waraesimiehen Tapani Heikkilän Pudasjärweltä, hän tuli Amerikaan w. 1881 ja Palmeriin w. 1884, oli seurakunnan ensimäisenä wuosikymmenenä eri aikoina seitsemän wuotta waraesimiehenä y. m. luottamusmistoimissa ja seurakunnan ensimäisen rahastonhoitajan Olli Aittolan, hän tuli Amerikaan 1887 ja Palmeriin 1888, on ollut lähes kaksikymmentä wuotta seurakunnan kirkkowäärtinä y. m. luottamustoimissa ja harrastaa yhä wieläkin seurakunta-asiaa Palmerissa.

Seurakunnan olemassa-olon jälkimäisellä vuorikymmenellä seurakunnassa toimivista henkilöistä mainitsen mainikapteeni John Huhtalan Sievistä, hän on tullut Palmeriin v. 1899 ja v. 1902 alusta alkaen jatkuvasti toiminut seurakunnan varaesimiehenä y. m. luottamustoimissa ja tuntuvasti vaikuttanut seurakunnan kehitykseen, Paul Honkavaaran Muhokselta, hän on ollut seurakunnan varaesimies v. 1901 ja seuraavina vuosina toiminut seurakunnan luottamustoimissa, Nels Appelbergin Pieksämäeltä, on jo v. 1895 ollut seurakunnan kantomiehenä ja v. 1908 alkaen jatkuvasti seurakunnan rahastonhoitajana y. m. luottamustoimissa ja Jacob Ketun Kaustiselta, hän on tullut Amerikaan v. 1885, on v. 1904 alkaen ollut seurakunnan kantomies y. m. luottamustoimissa ja v. 1910 alusta seurakunnan kirkkoväärti.

Kävisi pitkäksi luetella kaikki ne miehet ja naiset, jotka ovat Palmerissa seurakuntatyöhön kortensa kantaneet eikä se ole tarpeellistakaan, mutta se on tarpeellista, että jokainen niillä voimilla ja lahjoilla, joita itsekullekin on annettu, ottaa osaa seurakunnan rakennukseen, sillä jos missä niin tässä työssä tarvitaan kaikki voimat ja lahjat ja tässä työssä kaikilta uskollisuutta kysytään. Olkoon Herra ja Hänen seurakuntansa meille kaikille rakas, asukoon meissä aina se mieli, jonka salmista on ilmaissut sanoilla:

„Yks' päivä parempi Huoneessas', Herrani, Kuin mailman ilo korkein, Jok' koht' on suru surkein, Siell' olla soisin aina Vaikk' oves' vartijana!"

Negaunee, Mich. 15 p. syysk. 1911.

E. W. Saaranen.

Yksi nykyajan merkillinen mies.

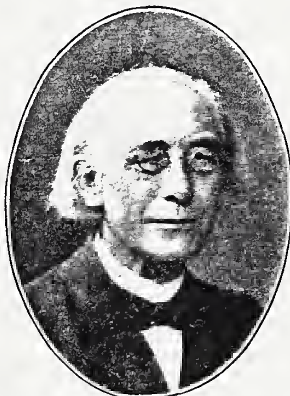
Jumalan lahjat ihmiskunnalle owat hywin monenlaiset. Hän herättää kunakin aikana erityisiä henkilöitä, joille Hän antaa erikoistehtäwiä suuressa waltakuntansa työssä. Sellainen Jumalan lahja ewankeliselle kristikunnalle oli professori Gustav Warneck, joka wiime joulukuun 26 p. kuoli Saksassa. Hänen elämästään ja toiminnastaan tahdomme „Kirkollisen Kalenterin" lukijoille esittää muutamia piirteitä.

Gustav Warneck syntyi käsityöläisen poikana maalisk. 6 p:nä 1834 Naumburg'in kaupungissa. Alussa opiskeli hän isänsä ammattia, waan sittemmin päätti hän yrittää lukualalle. Hän pääsikin oppilaaksi tunnettuun A. H. Francken laitokseen Hallessa, missä hän tarmokkaana ja etewillä luonnon lahjoilla warustettuna lyhyessä ajassa suoritti sen opiston kurssit. Tämän jälkeen jatkoi hän opiskelemistaan jumaluusopissa Hallen yliopistossa. Köyhyys ja ainaiseksi heikontunut terweys tahtoiwat tehdä hänelle oppiuran jatkamisen mahdottomaksi, mutta Jumalan awulla hän nekin waikeudet woitti.

Wuonna 1862 wihittiin hän papiksi. Silloin oli hän jo kiintynyt erityisesti pakanalähetykseen. Jumala

walmistikin häntä erityisesti juuri tätä työtä warten. W. 1871 sai hän kutsun Barmeniin, rheiniläisen lähetysseuran lähetyskouluun opettajaksi ja samalla lähetysjohtajaksi.

Kauwan ei hän kuitenkaan heikontuneen terweytensä tähden woinut tässä monipuuhaisessa toimessa olla. W. 1874 siirtyi hän Rothenschirmbachiin, lähellä Eisleben'iä maalais papiksi. Lähetysasia pysyi hänellä

Professori G. Warneck.

kuitenkin sydämen asiana. Täällä hän jo w. 1874 perusti yleisen lähetysaikakauskirjan nimellä „Allgemeine Missions-Zeitschrift", jota hän toimitti 36 wuotta, eli kuolemaansa asti. Tämä aikakauskirja on maailman parhain alallaan ja muodostaa sen wuosikerrat sekä lähetyksen periaatteisiin että käytäntöön nähden jo yksinään arwokkaan lähetyskirjaston (ensyklopedian).

Tässä aikakauskirjassaan käsittelee G. Warneck

lähetystyötä saksalaisen tiedemiehen syvyydellä, uskowaisen kristityn lämmöllä ja toimiwan papin selwyydellä. Vuosina 1892—97 walmistui hänen kynästään „Lähetysoppi" („Ewangelisihe Missionslehre") wiitenä nidoksena. Viime wuonna ilmestyi prof. W:n „Lähetyshistoriasta" („Abriss einer Geschichte der protestantischen Missionen von der Reformation bis auf der Gegenwart") 9:s painos. Hänen teoksensa „Die Mission in der Schule" on suomeksikin ilmestynyt nimellä „Lähetys ja koulu." Monista prof. W:n teoksista mainittakoon wielä kolmiosainen „Missionsstuuden" ja neliosainen „Lebensbilder ans der Heidenmission." Näiden lisäksi on hän julaissut kymmeniä suurempia ja pienempiä teoksia pakanalähetyksestä.

Puhujana oli professori Warneck wilkas, innostunut, wakawa, johon saattoi liittyä sopiwa leikillisyys, ja täten tuli hänen esityksensä aina puoleensa wetäwäksi. Kerran matkoilla ollessani Saksassa kertoi näiden riwien kirjoittajalle muuan saksalainen kirkkoherra seuraawan kuwaawan kertomuksen. „Olimme pappeinkokouksessa. Pastori (wielä silloin) K. Warneck oli mukana. Hänen wuoronsa tuli pitää esitelmä „pappien osanotosta lähetystyöhön." Jo alussa hän sanoi: „Wirkaweljet, älkää oudoksuko, jos minä wähän pesen teidän jalkojanne!" Sitte hän puhui, ja me papit tulimme kerrassaan tuntemaan, että me olemme laiminlyöneet Herran käskemän lähetystehtäwän. Kun W. lopetti esitelmänsä, astui kokouksen puheenjohtaja, General superintendent pastori Warneckin luokse ja taputti häntä olkapäälle ja sanoi: „Rakas weli, sinä et pessyt wain jalkojamme, waan pääukin!"

Prof. Warneck oli aina suurissa lähetyskokouksissa mukana ja johtawana miehenä. Ulkomaillakin, kautta kristikunnan, ewankelisessa maailmassa ystäwänä ja katoolisessa maailmassa tarmokkaana wastustajana tunnustetaan prof. W. toiminta. Lähetysapologeettina on prof. Warneck sekä taitonsa että tarmonsa puolesta ollut wiime wuosisadan lopulla ja tämän wuosisadan alussa maailman ensimmäinen mies. Hänen waikutuksensa owat tuntuneet kotimaassa kansan keskuudessa, oppineitten riweissä, hallituspiireissä ja pakanamailla, missä wain Kristuksen ewankeliumia julistetaan. Eipä ihme ollutkaan, että Preussin opetusministeri asianomaisten esityksestä w. 1897 tarjosi G. Warneckille lähetystieteen professorin wiran Hallen yliopistossa. Näin tuli G. Warneckista maailman ensimmäinen lähetystieteen professori, jota wirkaa hän tarmolla hoiti wuoteen 1908 asti, jolloin hän heikontuneen terweytensä takia pyysi ja sai eron mainitusta wirasta.

Kuinka suureksi prof. Warneckin toiminta tunnustettiin, sitä todistaa sekin, että wiime wuonna ehdoitettiin hänelle Nobel palkintoa siitä, että hän on uuden humanistisen tieteen perustaja, lähetystieteen perustaja maailmassa.

Emme sano liiaksi, jos Jumalan kunniaksi tunnustamme, että prof. Warneck oli Herran kädessä se ase, jonka kautta Herra on wiime aikoina enimmän waikuttanut siihen, että pakanalähetys on tullut maailman suurimmaksi ja toiworikkaimmaksi toimeksi meidän aikanamme. Kiitos Jumalalle lahjastaan!

Alb. Sawola.

Harrastatko pakanain käännyttämistä?

Tällaista kysymystä ei luulisi nykyaikana enää tarwittawan tehdä, sillä lähetystyö pakanain keskuudessa on sellainen suuriwalta, joka meidän päiwinämme tempaa mukaansa kaikki Jumalan waltakunnan ystäwät. Mutta siitä huolimatta monet pitäwät ewankeliumin lewittämisen pakanoille joidenkin erityisten henkilöiden tehtäwänä. Se mukamas ei heille kuulu. Onko tämä tietymättömyyttä, tahi onko se tahallista laiminlyömistä? Tietymättömyydeksi on sitä waikea sanoa; sillä lähetystyö on Herramme työ, ja sehän muodostaa olennollisen osan kirkkohistoriassa ja on nykyajan suurin ja waltaawin toimi maailmassa. Ei suinkaan kukaan aikaansa seuraawa jääne tietämättömäksi aikansa suurimmasta toiminnasta. Harrastuksen puutteeseen on siis nähtäwästi syynä rakkauden puute tähän kalliiseen Jumalan waltakunnan työn haaraan. Mutta sellaisella menettelyllä moni riistää itseltään sen siunauksen, minkä osan-otto pakana-lähetystyöhön hänelle tahtoisi tuoda.

Niidenkin keskuudessa, jotka tahtowat kuulua Kristuksen seurakuntaan ja olla sen toimiwia jäseniä, on monenlaisia mielipiteitä lähetystyöstä. Sen wuoksi

annamme seuraavilla riveillä, viime Joulun aikana kuolleen maailman ensimäisen lähetystieteen professorin G. Warneck'in selvitellä meille lähetysasiaa:

„Puhua lähetystyöstä ikäänkuin jostakin pikku-asiasta todistaa verratonta yksinkertaisuutta.

Jo pelkän olemassaolonsa kautta kumoaa nykyajan laajalle ulottuva lähetystoimi kaksi väitettä: ensiksi sen, että muka kristinusko ei ole enää oikeutettu pitämään itseään maailman-uskontona, koskapa se on jäänyt vain yhden ihmiskunnan-osan uskonnoksi, ja toiseksi sen että muka kristinusko, joka kyllä ennen esiintyi maailmaa valloittavana voimana, nyt jo alkaa olla voitettu kanta, koskapa se on leviämiskykynsä menettänyt.

Laskettakoon miten paljon tahansa leikkiä siitä, että muka lähetystyössä maksaa yhden ainoan kafferisielun pelastus niin ja niin paljoon rahaa; joka tapauksessa on enemmän ihmisellistä maksaa jotakin villi-ihmisen pelastuksesta kuin tehdä pilaa hänestä.

Lähetystyön on taisteltava kahtalaista sivistys-taistelua: taistelua pakanallista raakuutta vastaan ja kristillistä liikasivistystä vastaan.

Lähetystyö on voimakas julistus ihmisten tasa-arvoisuudesta.

Lähetystyö ei tarvitse hävetä aikamme muitten suurtöitten rinnalla; se ei suinkaan ole pienin niistä, ymmärtäköön maailma sitä tahi ei.

Asianlaita ei ole niin, että me muka olemme liian suuria lähetystyöhön, vaan päinvastoin, että lähetys-työ on liian suurta meille.

Lähetystyö on suurvalta orjan muodossa.

Kotimaan kristittyjen keskuudessa on useita, jotka pitäwät lähetystyön tuloksia liian pieninä, ja näille on näitä tuloksia saatettawa tunnetuksi niin paljon kuin mahdollista; ja toisaalta löytyy rakkaissa lähetysystäwissä sellaisia, jotka arwostelewat lähetystyön tulokset liian suuriksi, ja näille on tarpeen saada tietää asiat sellaisina kuin ne kaikessa alastomuudessaan owat.

Kun Jumala antaa tilaisuuksia, seuraa siitä ihmisille welwollisuuksia.

Kuuliaisuudesta tuolle ainoalle sanalle „menkää" riippuu koko nykyisen kristikunnan olemassaolo.

Jo pintapuolinenkin tarkastelu opettaa lähetystyön kuuluwan ewankeliumin perusajatuksiin siinä määrässä että olisimme welwolliset sitä tekemään waikkapa ei nimenomainen ja suoranainen käsky siihen welwoittaisikaan.

Niinkuin juuri kannattaa puuta niin kannattaa kotimaan hengellinen elämä pakanalähetystä — eikä päinwastoin.

Pakanalähetystyön kautta on Jumala siunannut kotimaan kirkkoa, opettaen sitä tekemään työtä, rukoilemaan ja antamaan kaikissa kotoisissakin tarpeissa. Lähettäwä kristikunta on pakanalähetystyön kautta woittanut takaisin enemmän kuin mitä se on sen hywäksi uhrannut.

Kaukana siitä, että kotimainen rakkauden toiminta olisi pakanalähetystyön kautta kärsinyt; se on painwastoin tämän kautta noussut sellaiseen wauhtiin, etteiwät rohkeimmatkaan toiweet wielä puoli wuosisataa takaperin osanneet sitä aawistaakaan.

Ulkolähetys on tullut sisälähetyksen äidiksi.

Jos kotimaan kirkko antaa sen, mitä lähetystyö tarwitsee, niin antaa tämä korwaukseksi mitä kirkko tarwitsee. Jos me rakennamme Jumalan waltakuntaa pakanain keskuudessa niin pakanalähetystyö rakentaa Jumalan waltakuntaa myös meidän keskuudessamme. Kun juuri wahwenee, niin kaswawat myöskin oksat, ja kun puu kaswaa lewenyttä, tunkeutuwat myös juuret yhä sywemmälle ja käywät wahwemmiksi.

Waikeampi on rukoilla lähetystyön puolesta kuin antaa jotakin sen hywäksi.

Lähetystyö on kärsiwällisyyttä kysywää työtä ja se johtaa mieleen sanat: tuhat wuotta on Herran edessä kuin yksi päiwä. Sillä on wiiwytyksensä, mutta myöskin riennätyksensä.

Kärsiwällisyys, joka osaa odottaa, on paras hywe lähetystyössä; se estää monista tarpeettomista selkkauksista ja tappioista.

Wapaus on lähetystoimen elinehto.

Lähetystyön pääwoimana owat pakanakristilliset seurakunnat.

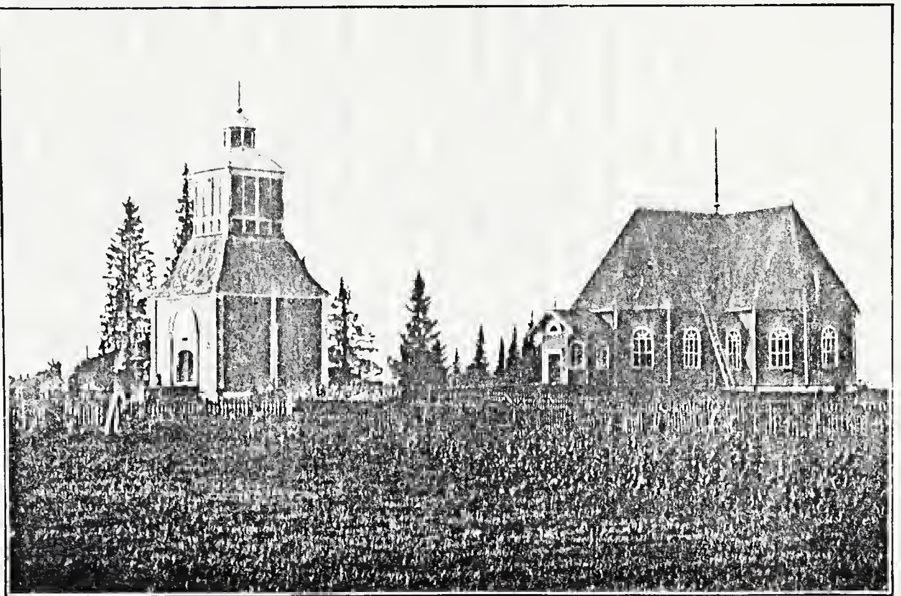
Jumalallisen kaitselemuksen aiwan erikoisessa johdatuksessa on nykyinen pakanalähetys olemassaolonsa alusta alkaen pakottanut uskowia liittymään yhteen ja siten alkanut poistaa sitä sosiaalista epäkohtaa, joka siihen asti oli estänyt protestanttista kristillisyyttä osottamasta todellista woimaansa.

Juuri lähetystoimi on ewankelisessa kristikunnassa edistänyt tietoisuutta uskon-yhteydestä, istuttanut yleiskristillistä mieltä, synnyttänyt toisiansa rakastawaa laa-

jasydämisyyttä ja aikaansaanut yhteenpyrkimysliikkeen mitä erikoisimmissa kirkkoyhdyskunnissa."

Antakaamme näiden, yli neljäkymmentä vuotta lähetysasiaa tutkineen, nykyajan suurimman lähetystieteen tuntijavainajan lausuntojen saada meidätkin ajattelemaan lähetystyön tärkeyttä, että mekin olisimme ahkerat ja „yltäkylläiset Herran töissä!"

Alb. Savola.

Haukiputaan kirkko Suomessa.

Mieluinen, waikka hiukan waikea tehtäwä.

Wiime heinäkuun puoliwälissä tuli wirkahuoneeseeni nuorimies, joka oli ollut Amerikassa jo jonkun wuoden. Olihan luonnollista, että meille sukeutui kyllin keskustelua siirtokansamme oloista. Niistä aikamme jatkettua ilmoitti nuorimies hänellä olewan jotakin muutakin puhuttawaa — käwikin selwille, että hän kotimaahan lähtiessään oli kuiskannut ystäwälleen, että hänkin tulisi wanhaa maata katsomaan. — He tuliwat. — Heillä oli tuumansa walmiina. Minulle uskottiin asia kokonaan tietooni ja — huostaani. Lupasin sen ottaakin kernaasti haltuuni ja tehdä mitä saatan, jotta asia on perille ajettu. Pyysin waan nuoren miehen pitämään mielessään, että hän ystäwänsä tawatessaan kirjoittaa minulle jollaisenkin waltakirjan. Hän matkustikin Keski-Suomeen ja sieltä sain minä paperin, sekä ryhdyin heti puuhaan. Kirjoitin Helsinkiin ja pyysin, että pastorin kansliassa oltaisiin niin ystäwällisiä, että lähetettäisiin minulle neiti Selma Ksenia Heleniuksen muuttokirja. Selitin lyhyesti asian luonteen saadakseni paperin pian tulemaan. Lauwantaina 22 p. soi puhelin ja siellä pastori H. Leiwiskä ilmoittaa, että sitä nimeä ei löydetä, jotenka olisi hywä tietää milloinka ja mistä hän olisi Helsinkiin

muuttanut. Riensin nuorenmiehen kotia. Tiedustin isältänsä ja hän tiesikin, että tyttö olisi Keurulta kotoisin. Kirjoitin paikalla sinne ja jo ylihuomenis sain wastauksen: tyttö on silloin ja silloin saanut muuttokirjan — Hankoon. Panin samassa kirjeen postiin ja pyysin, että jos tyttö olisi Hangon kirjoissa heti puhelimella siitä ilmoitettaisiin ja minä tekisin awioliittokuulutuksen, ehtisihän paperit tulla perästäpäinkin. Puhelin soi — Hangosta ilmoitetaan: Neiti Helenius on muuttanut Helsinkiin sinä ja sinä wuonna. Soitin samassa Helsingin pastorin kansliaan ilmoittaen tämän tiedon. Näin oli lauwantai mennyt käsistä, kuulutuksen pano siirtynyt wäkisinkin. Perjantain maissa seuraawalla wiikolla jouduin taas puhelimessa keskustelemaan Helsinkiin ja — kowa lykky — kuulen, että nimeä ei löydy. Nyt oli minun keinoni lopussa; mutta kun lauwantai-iltana tuli posti, niin — odottamatta oli muuttokirja mukana, ja — moniaan minuutin perästä oli awioliittokuulutus walmis huomista warten. Heinäkuun 30, sekä 6 ja 13 p. Elok. kuulutettiin kristilliseen awioliittoon sulhasen kotiseurakunnan kirkossa nuorikot Augusti Mikael Vihtori Järwelin ja Selma Ksenia Helenius.

Tuli seuraawa wiikko. Silloin wietimme Merimies ja siirtolaisjuhlaa keskiwiikkona. Olin jo edeltäpäin ajatellut walmiiksi, että jos tapaan Järweliinin, niin juhla päätetään sillä, että kun keskiwiikkona wielä iltapuolella mennään kirkkoon, niin silloin kesäisen illan wienossa hämärässä tuolla laskeutuwan auringon wielä kirkkoon katsellessa wihitään siirtolaispari. Jo ilahtui mieleni kun Järwelin sattui astumaan owesta

sijään. Selitän miehelle mietteeni mikä löytää hänen powessaan herkän wastakaiun. Päätökfemme on selwä. Mies rientää kotiinsa keskustelemaan. — — — Morsiamen hääpuku ei ehdi walmiiksi! — — Siinä sitä oltiin.

Elokuun 20 p. walkeni. Kirkkokansaa saapuu. Jumalanpalwelus päättyy. Kirkonkellot owat lopun kumahdellen ilmoittaneet ja nyt — urkujen wienosti soidessa astuu morsiuspari alttarin eteen. Nuortawäkeä, sellaistakin, jolle kotoinen kirkko jo oli käynyt wieraammaksikin, saapui mukaan, niin että kirkko on täynnä. Urut waikenee. Tyyni hiljaisuus hallitsee tilaisuutta. Jumalan sanalla ja rukouksella tuossa kotimaan seurakunnan keskessä solmitaan siirtolaisparin awioliitto.

Wihkijä on warannut mukaansa alttarille siistin wihkimisraamatun. Nyt on aika kurottaa tuo Raamattu synnyinmäseurakunnan kirkossa seurakunnan myötäjäislahjana nuorelle awioparille. Kuinka eläwästi tuli tuossa mieleen yhdekssästä jo kuluneesta wuodesta huolimatta olot ja tilaisuudet siellä siirtokansan keskessä kulkiessa ja toimiessa. Warsinkin eräs puoli niistä. Se oli tässä tilaisuudessa julki lausuttawa. Kukapa nyt ei tietäisi sitä, että on paljon niitä joille tämä wanha kotimaa ei ole tuohilewyn weroinen; joilla sen kirkko, sen seurakunta, niinhywin kuin owatkin siinä kastetut, siihen itsensä kasteen liiton uudistustilaisuudessa lupautuneet, ei mitään merkitse, kun owat tuonne meren taakse päässeet; mutta — sittenkin on niitä, jotka näitä kumpiakin siellä muistawat, rakastawat ja kaipaawat. Eiköhän sittenkin juuri tästä puolesta ollut jotakin kulkemassa tuon nuorikonkin powessa, kun tuolta kaukaa, maitten, merien takaa

tänne kotoisen alttarin eteen saapuivat. Eikö ollut kyllin syytä tässä, eikö ollut oikeutta huomauttaa mukaan nyt tullutta nuoriso joukkoa siitä, mitenkä tuolla vieraalla maalla voi olla kotoinen kirkko, kotoinen alttari mielessä sillävälin kuin täällä ääressä asuen ne arvossaan hyvinkin halpenee.

Lahja Raamattu jätettiin nuorelle parille elämän valkeudeksi matkalla, ja elämän leiväksi siellä ijäisyyttä kohti kulkiessa.

Lopuksi veisattiin virsi: „Sun haltuus rakas Isäni — —" ja sitte häämarssin soidessa siirtyi vihitty pari tungoksen lävitse temppelistä. — Mieluinen, hiukan vaikea tehtävä oli loppuun suoritettu. —

Ennen pitkälle matkalle — Torontoon — lähtöänsä kävivät he vielä pappilassa ja siellä merkittiin tuohon Raamattuun vihittyjen nimet, syntymä ajat ja paikat, vihkimisaika ja paikka, sekä vihkijän nimi — — — —

Kun tiedän, että Torontossa on tuhatkunta kansalaistamme; kun näkyi siinä joukossa olevan niitäkin, joille nämät kotoiset olot ja tavat, seurakunnallisetkin tavat, näin ovat kalliita, niin eikö olisi syytä rohkaista itseään siinä toivossa, että tuossa joukossa on niitä — olkoon vaikka vähemmänkin, jotka eivät malta olla seurakunnallisia oloja ja tapoja vailla tuolla Torontossakaan. Ja kun siellä on kulkemassa, toiminnassa jopa kotimaisiakin pappeja, niin mikä estäisi kutsumasta jonkun heistä panemaan seurakunta-asiat siellä alulle ja jopa niitä jatkamaankin. Sinä nuori pari, joka iloiten otit kotikirkostasi Raamatun kainaloosi, etkö ottaisi pitääksesi huolta siitä, että siellä keskessänne sellainen seurakuntahanke tulisi alkuun, mikä toimisi yhdessä mieles-

sä ja yhdessä hengessä näitten kotoisten olojen kanssa. Olette lutherilaisia, pidätte itseänne lutherilaisina; pitäkää se kalliina isien perintönä, niin kauwan kuin uskotte sen opin turwissa autuuden tien löytywän. Sitte wasta wieraampi oppi, kun on warmaa, että sielun pelastus ei onnistu tämän perinnön kautta. Näin ajattelee ja toiwoo

Ent. siirtolaispappi.

Kälwiän kirkko Suomessa.

Kaswatus luterilaisten periaatteiden mukaan.

Taiwaallinen Isämme on ihmisen totinen ja korkein kaswattaja, mutta Jumala toimittaa tätä työtänsä maailmassa kaswatuslaitosten ja kaswattajien kautta. Ihmissuwun kolme yleistä kaswatuslaitosta owat koti, waltio ja kirkko. Tawallisessa ja ahtaammassa merkityksessä ymmärretään kaswatuksella sitä kehittäwää waikutusta, jonka kautta kaswattaja walmistaa lasta elämänsä tarkoitusta toteuttamaan.

Kun Philip Schaff lausui että „luteerilainen kirkko on ajattelija, kirjaintekijä ja maailman kaswattaja, sentähden että sen suurin saarnaaja (Martti Luteerus) esitti Jumalan tahdon niin uskollisesti ihmisille", niin lausui tuo etewä presbyteriläinen opettaja luteerilaisen kaswatuksen periaatteen julki. Kirkollamme on ollut ja on yhä wieläkin tärkeä asema ihmiskunnan kaswatushistoriassa. Yksi tärkeimpiä uskonpuhdistuksen periaatteita oli kansan kaswattamisaate, ja kirkkomme kaswatustyö ei ulottunut ainoastaan uskon elämän, waan kaikille elämän eri aloille. Se ei tahtonut katoolilaisen kirkon tawoin johdattaa ihmisiä pois maailmasta luostarielämään, waan se opetti heitä elämään maailmassa itse kukin kutsumuksessaan Jumalan

oikeina lapsina. Ja tämä on Jeesuksenkin tahto, sillä hän rukoili taiwaallista Isäänsä opetuslastensa puolesta, ettei hän ottaisi heitä pois maailmasta, waan warjelisi heitä pahasta.

Jos katsomme luteerilaista kaswatusta hengelliseltä kannalta, niin sanoisimme, että kaswatuksemme tapahtuu kasteenliiton pohjalla. Emme ajattele lapsistamme että he owat „pikku enkeleitä, joissa itsessään on synnynnäisesti hywää, joka tulisi sitten wain wetää ulos ja kehittää, kuten Fröebel y. m. owat opettaneet. Luteerilainen kirkko tuntee poikansa ja tyttärensä, että ne sikiäwät ja syntywät synnissä. Sentähden tahtoo se saada uuden sydämen heihin, eikä ala wain wanhaa kehittämään. Se johdattaa lapsensa ijankaikkisen elämän weden lähteelle, että Jumala saisi alottaa kaswatustyönsä heissä ihmeellisen sydämen uudistuksen kautta. Tuo uusisyntyminen ei tapahdu luonnollisen kaswatuksen woimasta, se on Jumalan Hengen työ. (Joh. 1: 13). Kaswatus ei luo luontoa, se wain kehittää ja muodostaa, tahi turmelee ja kuolettaa. Epäraamatullinen kaswatusoppi tekee tämän wirheen. Se toimittaa siweellistä kaswatustyötä ilman uuttasyntymistä. Se opettaa, että ihminen omalla tahdollaan woi woittaa pahan. Sen kaswatustarkoituksena on itsewanhurskaus, ja päämääränä hywe, jonka ihminen woipi saawuttaa itsekin, ilman armoa, ilman sowitusta ja anteeksi antamista. Se kieltää syntiinlankeemuksen ja siitä seuraawan yleisen turmeluksen. Luteerilainen kirkko opettaa, ja laskee opetuksensa sille perustukselle, jonka Luteerus esittää pienessä katekismuksessaan, „että wanha ihminen meissä on jokapäiwäisen katumuksen ja parannuksen

kautta upotettava ja kaikkein synteín ja pahain himoin kanssa kuoletettava, ja että sen sijaan tulee joka päivä nousta uusi ihminen." Jeremias jo vanhan liiton aikana antoi ihmisestä sen todistuksen, että „sydän on häijy ja pahanilkinen kappale ylitse kaikkein; kuka taitaa sitä tutkia". (Jer. 17: 9). Ja Jeesus todistaa tuon ajatuksen oikeaksi, kun hän sanoi Nikodemukselle: „Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki." Tämä on tärkeä luteerilaisen opetuksen periaate. Syvempi kuin sivistyksen, tai kehityksen, tai tieteellisen kaswatuksen tarwe, on uuden syntymisen tarpeellisuus.

Sanoimme jo ylempänä että luteerilainen kirkko opettaa meitä elämään Jumalan lapsina kutsumuksessamme maailmassa. Luteerus käsitti oikein uskon ja elämän suhteen toisiinsa, kun hän sanoo että niiden tulee käydä käsi kädessä. Että kunkin tulee palwella Jumalaa kutsumuksessaan, isäntä isäntänä, palwelija palwelijana, saarnaaja saarnaajana j. n. e. Ei sellainen wäitös eikä käsitys ole oikea, kuin sanotaan, että usko on uskoa, ja kaupanteko kauppaa. Ikäänkuin käytännöllisessä toiminnassa ei woisikaan eroittaa uskoa. Mutta apostoli Jaakop sanoo, että sellainen usko, joka ei osoittaudu toiminnassa, töissä, on kuollutta uskoa. „Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut."

Uskoa woidaan osoittaa kaikellaisissa oikeissa kutsumuksissa. Niissä woidaan palwella Jumalaa yhtä hywin kuin uskonnollisissa tehtäwissä. Ei esim. papin tai piispan tehtäwä ole ainoa, jolla woidaan Jumalaa palwella, waan lakimies tai lääkäri woi yhtä hywin osottaa oikeaa uskollisuutta wirassaan ja antaa rakkauden

lähimmäisiinsä waikuttaa hänen toimissaan kuin Jumalan sanan saarnaajakin. „Sitähän nyt taloudenhoitajilta ainoastaan waaditaan, että he hawaitaan uskollisiksi." (1 Kor. 4: 2). Luteerilainen kirkko kunnioittaa ammatteja sellaisia kuin lääkärin, apteekarin, sairaanhoitajan, lakimiehen, kauppiaan, käsityöläisen y. m. s. owat, kristillisinä kutsumuksina, ja soisi että sen pojat ja tyttäret pyytäisiwät kehittyä niitä warten, mutta se waatii, että kukin noudattaa kristillisiä periaatteita elämässään ja elää uskon yhteydessä Jumalan kanssa.

Ammattikaswatus on saanut hywin huomattawan aseman nykyaikaisessa kaswatustyössä. Se on usein tullut melkein yksinwallitsewaksi kaswatuksessa. Kuinka woisi wain kehittyä etewäksi jossain ammatissa, se on tärkeänä kysymyksenä, ja sisällisen ihmisen kaswatus saa jäädä sikseen. Onko sitten mikään kumma jos lakimiesten, waltiomiesten y. m. keskeen tawataan sangen paljon epärehellisyyttä, ja että rikollisuus esim. Amerikassa on kaswamassa. Me tarwitsemme kristityitä waltiomiehiä, lakimiehiä, lääkäriä y. m. wirkamiehiä, ja niitä saamme uskonnollisen kaswatuksen kautta. Luteerilainen kirkko tahtoo tehdä wakawaa ja perinpohjaista kaswatustyötä nuorisonsa keskuudessa. Se tahtoo tutkia kaswatettawansa taipumuksia ja lahjoja ja kaswattaa heitä taitawiksi eri kutsumuksissa ja ammateissa silti menettämättä heitä yhteydestään ja seurakunnan jäsenyydestä.

Toinen epäkohta tässä ammattikaswatuksessa on se, että t y ö tai tutkimusala saa erinomaisen arwon, se tulee ihmisen kehityksen ja elämän päätarkoitukseksi. Työtä palwellaan ja kunnioitetaan. Ihminen tulee wain koneeksi. Ammatin arwo riippuu työn jaloudesta,

eikä siitä hyödystä, mikä siitä on. Työ tulee ihmistä korkeammaksi. Jumala antoi työn ihmiselle sitä warten, että hän työtä tekemällä ansaitsisi elatuksensa, säästyisi kiusauksista ja synneistä joihin laiskuus johtaa ihmistä. ja että hän sen kautta kaswaisi hywässä, puhtaudessa, hurskaudessa, uskossa, toiwossa ja rakkaudessa. Näin Jumalan kaswatustyö toteutuisi, tämä elämä kaswattaisi häntä ijäistä elämätä warten. Nykyaikainen epäkristillinen ammattikaswatus tekee ihmisistä työn orjia, eikä sen herroja.

Sangen monia muitakin tärkeitä kohtia woisimme ottaa huomioon luteerilaisessa kaswatustyössämme, mutta riittäkööt nämät tällä kertaa. Tarkoituksemme on etupäässä ollutkin johdattaa lukijaa ajattelemaan, mitä meidän tulisi tehdä tässä suhteessa. Seisomme eri uskokuntien keskellä, joissa on wallalla erillaiset kaswatusperiaatteet. Ja toiselta puolen on wastassamme epäraamatullinen kaswatusjärjestelmä. Mutta niinkauan kuin me luteerilaiset uskomme, että uskontomme on kristinopin totinen ja eläwä todistaja, sellaisenaan kuin se Jumalan sanassa on ilmoitettu, niinkauan tulee meidän tehdä kaswatustyötämme luteerilaisten periaatteiden pohjalla. Tälle pohjalle tulee meidän laskea koti-, pyhäkoulu-, kesäkoulu- ja rippikoulukaswatuksemme. Jumala siunatkoon työtämme nimensä kunniaksi!

J. Wargelin.

Suomi-Opiston „Lasten ompeluseura" Hancockissa.

Sananen kesäkouluistamme.

Kesäkouluistamme on jo useasti ennen ollut kirjoituksia K. Kalenterissa, waan koskaan ei ole liian paljon sanottu waikka niistä useammastikin mainitaan sillä sikfi owat ne meille tärkeitä. Ensimmäiset suomalaiset kesäkoulumme alkoiwat toimintansa Michiganin waltiossa noin 12—13 wuotta sitten, sen jälkeen saatiin niitä pystytetyksi muissakin waltioissa, kuten Ohiossa, Pennsylvaniassa ja Massachusett'issa. Paljon owat ne tuottaneet hyötyä Amerikan suomalaisille lapsille.

Meidän kallis uskontomme ja tärkeä kansallisuus asiamme owat erottamattomasti säilytettäwät yhdessä ja saatawa ne kaswatetuiksi meidän lapsiimme, sillä mitä me olemme saaneet perintöä isiltämme on meidän myös jätettäwä lapsillemme, mutta täällä Amerikassa näyttää se jääwän wanhempien sydämmiltä pois. Kärettömän kiireellinen jokapäiwäinen elämä wiepi kaiken ajan kodin isältä ja äidiltä, ettei ole aikaa painaa pyhiä totuuksia noiden pienokaisten sydämmiin. Koetetaan waan saada lapsille sitä perintöä, joka on katoowaista, ja joka ei auta heitä pahana päiwänä.

Pyhäkoulumme ja Kesäkoulumme owat siis autta-

wia laitoksia wanhemmille kaswattaessaan noita pienokaisia pyhään totuuteen. Sentähden olisi näiden koulujen ja kotien wälillä oltawa mitä läheisin yhteys. Pyhäkoulussa on kallis uskonto opetusaineena. Kesäkouluissa on myös sama kallis opetus ensi sijalla. Mutta lisäksi on rakkaan isänmaamme historia, maantiede ynnä muut tärkeät aineet. Ja jos meille on isänmaa rakas, niin tottakai jokainen Suomalainen isä ja äiti täällä wieraalla maalla suo lapselleen sen edun, että se tulee tuntemaan sen maan, jossa hänen wanhempansa owat syntyneet, ja että nuo lapset tulewat antamaan kunnioitusta heidän isänsä maalle, mutta kuinka monta kertaa saamme nähdä ja kuulla sellaisia wanhempia, jotka puhuwat lapsilleen warsin halweksiwaisesti Suomesta ja sen oloista. Muistetaan waan niitä heikkoja puolia eikä sen monia wiehättäwiä etuja, joita ei wierailla mailla ole. Tällä tawalla ei nuo wanhemmat saata lapsiaan halweksimaan ainoastaan synnyinmaatamme, waan myös heitä itseänsä. Rakkaat wanhemmat! näin emme saa tehdä. Meidän on puhuttawa kunnioittawasti isänmaastamme lapsillemme, muistaen, että olemme saaneet sieltä paljon hywää. Meidän on kotona puhuttawa lastemme kanssa puhdasta Suomen kieltä sekoittamatta siihen wieraskielisiä sanoja. Eikö ole siis kesäkoulumme tarpeelliset? Wuosi wuodelta onkin niitä saatu eri paikoilla toimeen, yksi tärkeä kohta asialle olisi että pyhäkoulun opettajat kussakin kirkkokuntamme seurakunnassa ottaisiwat kesäkoulu-asian sydämmelleen, kooten waroja aina jo talwen ajalla seuraawaa kesää warten iltamilla, myyjäisillä y. m. Silloin käwisi jo aina paljon helpommaksi saada koulu pystyyn. Opettajia kyllä saamme Suomi-Opistomme pojista ja

tyttäristä, joita joka kesä on ollut useita kymmeniä tekemässä tuota kallista kylwöä nuorukaistemme sydämmiin.

Amerikan Suomalaiset wanhemmat pysähtykää ajattelemaan lastemme tulewaisuutta! Tehkäämme työtä heidän edukseen, niin että he kunnioituksella muistawat meitä! kaswakoon heistä kunnon Suomalaisia, niin että me wanhemmat ja isänmaa, mutta ennen kaikkea meidän rakas taiwaallinen Isämme, kaikkiwaltias Jumala, saisi heistä iloita.

U. A.

Wakefieldin seurak. kirkko Michiganissa.

Lyhykäinen katsaus Wakefieldin suom. ew. lut. seurakunnan toimintaan.

Wakefieldin suomalainen ewankelis-luteerilainen seurakunta perustettiin pastori K. L. Tolosen toimesta, sitä warten pidetyssä kokouksessa lokakuun 25 p:nä 1890. Seurakunnan ensimmäiseen „johtokuntaan" walittiin esimiehekfi Henrik Mattonen, kirjuriksi John Pesola, waltuusmiehiksi Leander Peterson, John Reini, John Nisula, diakoneiksi Gustaa Pesola, Gustaa Saarinen ja John Saarinen. Seurakunta laillistettiin toukokuun 18 p:nä 1891 ja liitettiin Suomi-Synoodin yhteyteen kesäkuun 2 p. 1891. Seurakunnan warsinaisena ensimmäisenä pappina on ollut pastori J. W. Eloheimo, jonka kuuluisaksi tulleet rettelöt „Piispallisen" kirkkokuntansa perustamisessa sai Wakefieldinkin seurakunnan jossain määrässä tuuliajolle, waikkapa ei wirallisesti erotettukaan Suomi-Synoodin yhteydestä, kuten wanhat pöytäkirjat näyttäwät.

Lokakuun 2 p:nä 1892 pitämässä seurakunnan kokouksessa eroitettiin pastori J. W. Eloheimo Wakefieldin seurakunnan paimenwirasta; saman kokouksen pöytäkirjasta lähetettiin jäljennös Suomi-Synoodin konsistorille.

Jumalanpalwelukset pidettiin ensi aikoina niin kut-

Wakefieldin seurakunnan kesäkoulu, isompien osasto.

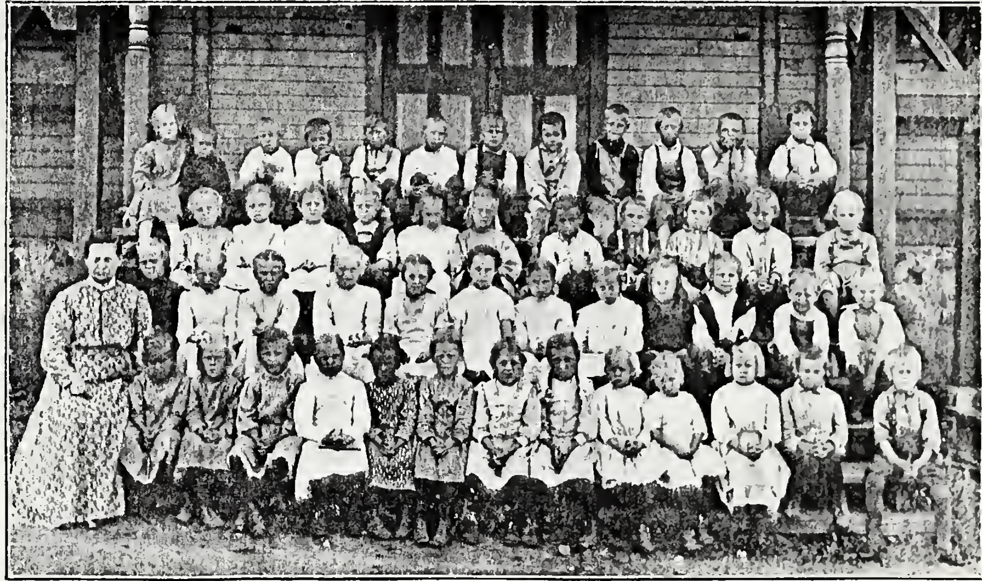
sutulla „yhteisellä kansan talolla". Lokakuun 8 p:nä 1899 pidetyssä seurakunnan kokouksessa päätettiin alkaa rakentamaan seurakunnalle kirkko, joka walmistui seuraawana wuotena. Wuonna 1905 isonnettiin kirkkoa, rakennettiin lehteri y. m. uudistuksia. Myöhemmin on korotettu kello-tapulia, hankittu seurakunnan ompeluseuran naisten toimesta alttaritaulu, ja 1910 rakennettiin niin kutsuttu ulkohuonerakennus, sekä wiimme kesänä 1911 rakennettiin kirkon alle kiwestä haali, päätarkoituksella pyhä- ja kesäkoulujen pitämistä warten.

Seurakunnan omaisuus on nykyään noin 4000 dollarin arwoinen, josta on welkaa noin 5—6 sataa dallaria. Jäsenluku on seurakunnassamme nykyään noin 480. Pyhäkoulua on seurakunnassamme jotenkin säännöllisesti pidetty lähes 20 wuotta. Kesäkoulua on myöskin pidetty noin 10:nä wiimme wuonna. Näihin kumpaiseenkin kouluun on osanotto ollut kiitettäwä. Wiime wuonna oli pyhäkoulussamme lapsia noin 160, ja kesäkoulussa 130. Seurakuntaa owat hoitaneet Ironwoodissa olewat papit (paitsi ennemmin mainittua J. W. Eloheimoa); pastorit Huotari, Tanner, Granholm ja nykyään pastori V. Wuornos, joka käypi kahtena (2—4) sunnuntaina kuussa.

Woimmepa sanoa, että „tähän saakka on Herra meitä auttanut". Mutta emme saa tyytyä siihen, mitä jo olemme aikaan saaneet, ja wäsyä, waan pyrkikäämme Herran nimessä yhä eteenpäin; hän joka ennenkin auttoi, on luwannut tehdä niin wastakin.

Wakefield, Mich. syyskuulla 1911.

J. L.

Wakefieldin seurakunnan kesäkoulu, pienempien osasto.

Kun sinä ja minä rukoilemme.

Oli näet taaskin opettajain waihdos seurakunnassani; toinen piti lähtö, toinen tulo saarnansa.

Lähtewä opettaja sulki keskuuteemme uuden opettajan, pannen erityisen painon sanoille: „Olkaa kuuliaisia johtajillenne ja myöntywäisiä; sillä he walwowat teidän sielujanne niin kuin semmoiset, joiden on tehtäwä tili, että he woisiwat tehdä sitä ilolla, ei huokaillen, sillä siitä ei ole teille hyötyä.“ Hebr. 13—17 (uusi käännös).

Sitte muun ohessa jatkoi surunwoittoisalla nuhteella: „Kuinka se liewittäisikään eron katkeruutta ja lisäisi woimia alkaa uudella innolla työtä siellä, jonne Herra minut lähettää, jos tietäisi, että jokukaan teistä eläisi siitä sanasta, jota wuosien kuluessa suurista puutteistaan huolimatta on koittanut teille kylwää. Waan Herralle kiitos, minun tunnollani ei lepää yhdenkään teidän sielu, tilinteon päiwänä. En ole pitänyt teiltä mitään salassa — ja niinpä saanen sanoa: Itse olette syy kadotukseenne, jos sinne joudutte!“

Ollen kauwan kaiwannut itsessäni sekä seurakunnassani jotain, tulematta selwille mitä kaipaisin, sattui tuo kaikki erityisesti tuntooni, kirkossa alkoi tuntua niin

ahtaalle taas. Wastustamatta annoin katseeni harhailla ulos kirkon ikkunasta wastassa olewaan wihannoiwaan lehtoon. Siellä oli yksinäinen polku, jota opettajamme wäsyneenä, kyllääntyneenä, ilman seuraa läksi waeltamaan.

„Ja laskettuaan kaikki omansa ulos, hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraawat häntä, sillä ne tuntewat hänen äänensä.“

Oi jos olisin siellä! Missä? Siellä, jossa joku käy edellämme johtajanamme, ja me seuraisimme häntä kuuliaisina, luottawalla rakkaalla mielellä silloinkin, kun emme häntä näe.

Katseeni palasi kosteana itsewarmaan poismuuttawaan opettajaan. Siitä seurakuntaan, joka kuiwin silmin allapäin woimattomana kuunteli hywästijättö saarnaa. Taas se tuskallinen kauwan minua ahdistanut kysymys: miksikähän opettajamme on niin kaukana meistä ja tuo rakastawa, kaikki uhraawa, ilot ja surut jakawa, lämmin, sydämmellinen suhde niin kaukainen kaiku, tuntematon tälle seurakunnalle. Opettajamme niin tyytymätöin ja wäsynyt, me niin omilleen jätetyt, niin arkoja, uskaltamatta hiiskua edes opettajallemme, että elämme siitä sanasta.“

Waan emme ehkä eläkkään? Niin miksi tätä aina tutkin, teen syntiä waan, olemalla tyytymätöin kaikkeen? koitin rauhoittaa itseäni.

Katsoin uutta opettajaamme, hän näytti niin lämpimältä, niin toiworikkaalta; terwehti niin luottawasti luokseen kutsuwana tulewaa laumaansa. Waan kuinka kauwan? Sysäämmekö ennen pitkää hänet luotamme

tahi hän meidät? Wai ei! Mitähän minun tulisikaan tehdä. Oi Jumalani, wapahda sieluni wihdoinkin tästä tuskasta ja toiwottomuudesta! Minä aiwan wajoan taas; kaikki nämät sielut ympärilläni hukkuwat, ja kaikki on minun syyni!

Sitte jonkun päiwän kuluttua aiwan uupuneena taistelusta, toisten sekä oman sieluni elämästä ja kuolemasta — että minun tulee uskoa huoleni uudelle opettajalleni; että minun ei sitä tarwitse tehdä, kaikkihan muissa ja minussa on „kuten ollakin pitää" kristityn elämähän onkin tällaista epätoiwon taistelua. Pyysi nusi opettajani minua kodissaan ystäwällisesti istumaan, mainiten alussi jotain kauniista ilmasta. „Ruusunne — hän katsoi miettiwäisenä kukkawihkoa walkoisista ruusuista, jonka olin pappilaan tuonut — mahtaa kukoistaa erinomaisesti, kuten näyttää, tällä ihanalla ilmalla."

„Niin kyllä ruusut owat kukassaan, waan näinä päiwinä olen enemmän ollut syweutynyt johonkin muuhun, josta tuntuu, etten koskaan woi irtaantua.

Pastori, luulen koettaneeni olla uskowainen koko ikäni, waan nyt se juuri tuntuu niin raskaalle synnille, tuntuu ettei kukaan sitä tiedä! Ja taisteltuani wastaan minkä woin purskahdin itkuun.

Pastori laski kätensä kirjoitus-pöydällään lepääwän Raamatun kannelle, katsoi minua sywällä, kysywällä osanotolla.

„Pastori, minä pyydän: elkää lukeko minulle mitään Raamatusta, olen aiwan sairas sen lukemiseen! Ja nyt en tohdi sitä awatakkaan, siellä on waan tätä uhkausta:" „Joka kieltää minut ihmisten edessä, hänen minäkin kiellän Isäni edessä, joka on taiwaissa."

„En tunne woimani päästä taiwaaseen, waan tahtoisin, olen aina toiwonut sitä. Enkä tahtoisi sitä kieltääkkään tahi salata keltään, waan tuntuu niin kummalle mennä kertomaan sitä kellekkään tässä seurakunnassa; sitä ei tunnu kukaan kaipaawan. Waan minun täytyy kertoa siitä edes yhdelle sielulle. Ensiksi soisin saawani anteeksi pois muuttaneelta opettajalta sen että olen ollut niin monta kertaa tarpeettomasti poissa jumalan palweluksesta, siten tuottanut hälle surua — sitä on niin raskas nyt muistaa, muistaa, että juuri hänen aikanaan olen ollut märkä kalikka, sammuttaen, kun minun olisi tullut lisätä tulta yhteiseen ahjoon. Waan tuntuu, että en ole jaksanut, enkä tunnu jaksawankaan tulla paremmaksi. Luulen koittaneeni rukoillakkin, waan Jumala ei kuule, eikä wälitä. Elämä on niin raskasta; tahtoisin kuolla, enkä tahtoisi. Ensin tulee pyytää anteeksi niiltä ystäwiltä, että olen ollut niin kelwotoin kristitty heidän parissaan, että jos kuolen, odottaisin saawani tawata heidät taiwaassa, jos sinne pääsenkään. Waan en jaksa pyytää anteeksikaan. Ettekö pastori rukoilisi kanssani, että Herra antaisi minulle woimaa tähän kaikkeen. Kyllä Herra kuulee, kun Te rukoilette kanssani."

Pastori rukoili. Sitä lyhyttä rukousta en koskaan soisi unohtawani. Se oli kaukainen kutsuwa ääni. Minun tulee rientää kohti ääntä — jotain, joka tuntui aina kuuluneen minulle; kunhan jaksaisin sinne asti!

Läksin pastorin luota ennen tuntematon rauha täyttäen sydämmeni. Noina päiwinä heitin kaikki tarpeettomat työt syrjään; pysyin kotona, luin Raamattuani pääs-

täkseni selwille Jeesuksen suhteesta minuun, ja minun Häneen, woidakseni tarwittaissa kertoa siitä sitten jollekkin. Elin juhla-aatossa, paras puku ylläni, odottaen korkean harwinaisen wieraan tuloa, joka tuntui tulewan.

Sitte eräänä päiwänä toimitettuani tawalliset tehtäwäni istuin riippumatossa kotini kartanolla Uusi Testamentti helmassani, hyräilin minulle niin kauwan wiihdyttäwää laulua! „Ah etten mitään oisi! Heti waipuisin multahan maan. Kunhan mailman ääriin saakka Näkyis Jeesuksen kirkkaus waan. Muista en huolisi mistään, kun Jeesus, Hän waan ylenis, Hän awun armias lähde Waan kirkasna loistelis". Joku tuntui olewan lähelläni, suurena suojelewana, pois kantawana, täyttäen, kätkien ihmeellisellä suloisella woimallaan, minut niin kokonaan näihin kauwan ulkoa osattuihin waan käsittämättömiin sanoihin: „Minä olen tullut, jotta heillä elämä olisi ja olisi yltäkyllä."

Luisun alas matolta ruoholle. „Oi Jeesus, oletko sitä Sinä, oletko Sinä tullut wihdoinkin? — Niin kyllä. — Woinenhan nyt kuolla, kun Sinä olet tullut, etten Sinua jälleen kadottaisi. Anna minun yhäti, Herra, luottaa sinuun, että minulla on niin yltäkyllin — niin yltäkyllin. Oi Jeesus!"

Tässä Helluntai ilossani olin eräänä päiwänä jälleen pastorini luona. Sanoin kohta seisaltani: „Rukous on nyt wastattu, pastori! Woi, olen niin autuas ja onnellinen; kaikki on niin uutta ja ihmeellistä! Minun täytyi tulla ja kertoa siitä Teille, pastori, ensiksi; sitten toisille. Ettekö tahtoisi kiittää Herraa sen laupeuden edestä, jonka Hän on walmistanut sielulleni, että Herra

kuuli rukouksen, kun olen niin kauwan ollut hädässä, ja niin tottelematon; nyt minun on niin turwallinen olla!"

Pastori kiitti Herraa liikutettuna, pyysi Jeesusta tulemaan säilyttämään minua aina werensä turwissa.

Sitten en pelännyt awata Raamattuani enään. Tulin rakkaammaksi seurakuntalaisilleni entisestään. Juttelemalla kanssapuheessa omasta ja heidän sieluinsa Lunastajasta Kristuksesta Jeesuksesta, Jumalan ainosyntyisestä Pojasta, weljestäni, kalliista päärlystäni, jonka sain armon löytää omakseni myymällä kaikki; sillä päärly on niin kallis, niin kallis minun sielulleni nyt!

Ystäwät iloitsiwat kanssani, se entinen ahdistuskin seurakuntani tilasta kätketään siihen lapselliseen luottamukseen, että minun Jumalani ja toisten Jumala elää, että minulla, niin mahdotoin kun olenkin, on kuitenkin Hänen kaswoinsa edessä sula riemu ajassa ja ijankaikkisuudessa. Waan en löytänyt sitä siksi — niin tuntuu — ilman opettajani rukousta kanssani. Jeesus Kristus se ristiin naulittu, ylös herätetty minun edestäni ja minä Hänessä ristiin naulinnut kaiken; mikä minut Hänestä eroittaisi! Ja tuntuu tänään enemmän kun ennen, että kaikki, mitä kutsun omakseni, on minulle rakasta ja kallista, on koottu sen „walkoisen waltaistuimen" ympärille. Sinne tulee kaikki. „Hänen werensä kautta!" — Sinne on koottu opettajani myöskin, „Hänen werensä kautta." — Ja minä olen koittanut olla kuuliainen „johtajalleni", kertomalla hänelle etupäässä: Että se weri otti, ja antoi, wei, toi woiton, kaikki kaikesta! Siinä, „Hänen weressään" ei tarwitse mitään pelätä, ei peräntyä mistään, paitsi synnistä — ei pelätä tilintekoa myöskään minun sielustani. Sillä kun hän „palaa kerran riemulla ja tuo

lyhteensä", riemuitsen minä myöskin. Ja kun hän loistaa kerran kuten tähdet alati ja ijankaikkisesti, loistan minä myöskin. Loistan Jeesuksen luona, jonne tulewat Häneen uskowat seurakuntalaiseni myöskin, jättäen, unohtaen taistelut, synnin ja tuskan siitä! Rakas Jeesus, siunaa, kätke kaikkia, opettajia etupäässä!

H. N.

Airolan Anni.

Syyskuun aurinko heitteli paahtawia säteitään karun kalliowuoriston rosoiseen rinteeseen. Niiden lämmittäwä loimu ei woinut silti enää eloon wirittää sitä kehnoakaan kaswillisuutta, mikä kewäisten sateitten kostuttamana oli kyennyt karusta kamarasta ylöspäin pyrkimään. Se oli kaikki waan nyt kuiwaa kuloa, harmaata ja synkännäköistä, joka ei tuoreutta tuoksunut, ei wiehättänyt katsojan silmää. Noilla syyspäiwän säteilläkään ei ollut enää kewäistä, wirkistäwää woimaansa. Ilman kewään wirwoittawia wesiä ne woiwat henkiä ainoastaan kuihtumista, kuoloa ja surkastumista sille wiimeisellekin jäännökselle, mikä kaswillisuudesta wielä oli nähtäwissä. Siksi oli näköala kolkko, luoden surunsekaista tunnelmaa mieliin. Se ikäänkuin eläwä kirja tai liikkuwa kuwa kertoi katselijalle kaiken kuihtuwaisuudesta, kaiken häwiöstä ja kuolemasta.

Mutta waikkakaan nuo lämpöä luowat säteet eiwät woineet enää eloa luoda kaswillisuuteen, niillä oli sittenkin wielä kewäinen woimansa. Luonnon waltakunnassa ne tosin nyt wain henkiwät kaswillisuudelle kuloa, häwiötä ja kuolemaa. Mutta olipa niillä kuitenkin wirwoittawa waikutuskin. Kuinka kaipauksella niitä ikä-

wöitiinkään tuossa suuressa, harmaassa kiwirakennuksessa, jonka awaroista akkunoista ne woiwat niin iloisesti sisään pistäytyä! Sen talon asukkaille oli päiwän paiste elämänsä ainoa ja kentiesi wiimeinen onnenpilkahdus ja siksi sitä kowin hartaasti ikäwöitiin. Toiwoa ja waloa toiwat ne monen ilottomaan yksinäisyyteen. Tässä talossa wasta oli moni sen asukkaista tullut huomaamaan, kuinka yksin me saamme olla silloin kuin surun ja wastoinkäymisen päiwät kohtaawat. Myötäkäymisen ja onnen aikoina ei kyllä puutu ystäwiä.

Kalliowuoriston kuumeinen ilmasto oli taaskin saanut sadottain uhreja. Ne wiruiwat täällä sairaalan synkkien seinien sisällä elämän ja kuoleman waiheilla. Monen monta Suomi-äidin lastakin oli joukossa. Kuolon enkeli oli usein saanut runsaan saaliin ja sen uhreja oliwat useimmin juuri nuorukaiset elon parhaissa woimissa, sen kukoistuskandella. Monen elonkipinä oli sammunut, sammunut juuri silloin kuin sitä kaikista wähimmän odotti. Mutta kuolon enkeli ei säälistä tiedä, se on lahjomatoin. Erämaan wihurituulet tiesiwät tässäkin wuoristossa ainoastaan kertoa niiden unhoitetuista hautapaikoista, jotka tämän sairaalan seinien suojista oliwat wiime leposijaansa saatetut. Wuoristotuulten walittawa surusäwel soi lakkaamatonta suruhymniä kaiken elollisen katoawaisuudelle näillä yksinäisillä hautakummuilla. —

* *
*

Luomme pikaisen katsauksen tuon kiwitalon seinien sisäpuolelle.

Wuoteellaan tuossa muitten sairaitten keskellä

lepää nuori, seitsemäntoistawuotias tyttö. Ruusut hehkuwat poskipäissä, katseesta loistaa nuoruuden leimuawa tuli. Sitä ei ole wielä woinut lyhyt sairaus sammuttaa. Hän luo silmänsä ikkunaan päin. Auringonsäteitten herttaisessa loisteessa on näköala wiehättäwä. Siinä näkyy wuoria ja kallioita, laaksoja ja taas wuoria toinen toiseensa ryhmittyen yhdeksi suureksi kiwiröykkiöksi, joka tuolla kaukana siintäwässä etäisyydessä näyttää sulautuwan yhteen, ikäänkuin taiwas ja maa syleilisiwät toisiaan tuolla taiwaan siintäwän sinen rajalla.

Monenlaiset tunteet risteilewät rinnassaan. Elämän suurimmat waltawoimat taistelewat siellä suurinta jättiläistaistelnaan. Se on taistelua ihmissydämen omistamisesta. Kuinka toiselta nyt näyttääkään elämä tänään, kuin se näytti joitakin päiwiä sitten! Minä paranen wielä, wielä on elämä edessä, nuoruus ja sen ilot ja nautinnot! — Mutta — mikä se oli, joka yhä raudanraskaana sittenkin lepäsi hänen päällään? Se oli ajatus, jota ei woinut salata, se oli ajatus — kuolemasta! Mikä jäätäwä, mikä kauhistawa ajatus nuorelle tytölle! —

„Uuden aatteen" hyökylaineet oliwat ehtineet jo tähänkin seutuun. Ne oliwat mukaansa temmanneet ensin yhden ja toisen, ensin hiljaisuudessa mutta nyt jo julkisesti esiintyen. Salakawalasti oli se sanonut olewansa erossa kaikesta siitä, mikä koskee uskontoa. Mutta nyt jo oli se kohdistanut päähyökkäyksensä juuri uskonnon kukistamiseksi.

Anni oli ollut ensimäisiä naisia uuden aatteen riweissä. Kuinka innokas hän oli ollutkaan! Mikään maailmassa ei saa estää niin jalon, niin ylewän aatteen

edistymistä! Siinä aatteessa on oikeutus, se on sorrettujen ja kärsiwäin pelastus. — Kauniita oliwat sen hedelmät — kas siinä on wasta tulewaisuus! — Mutta ei kulunut kauwan. Tuo ihana unelma häwisi. Tuo aate ei ollutkaan jättänyt rauhaan sitä, minkä se oli luwannut. Tai oikeammin ne tuon ajajat. Rauha oli poissa rinnastaan. Oliko hän sittenkin ollut wäärässä? Tuon kysymyksen ympärille keskittyi se jättiläistaistelu, jota Annin oli taudin tuskainsa ohessa nyt taisteltawa.

Annin luona oli juuri käynyt yksi hänen parhaita ystäwiään. Niin kauniisti oli se puhunut jalosta aatteesta, joka woi nostaa ja kohottaa kärsiwän työwäestön, ne alimmat kerrokset, siitä kurjuudesta, mihin ne owat wajonneet. Hän oli itkenyt, sulautunut ihan kyyneliinsä tuon maailman kurjuuden edessä. Sosialismi — kuinka paljon se lupasikaan! Se oli ollut ihanin unelma Annin elämässä, sillä nuoren sydämensä koko lämmöllä olisi hänkin tahtonut jotain, jaloa ja hywää maailmassa waikuttaa. Mutta nyt wasta esiintyikin ristiriitaa. Tuo painawa kysymys poltti hänen rinnassaan ja se oli kysymys: Mitä on kuoleman jälkeen? Ystäwänsä äsken oli parhaansa mukaan lohduttanut mutta se oli kaikki waan tätä elämää warten. Mitä on jälkeen kuoleman — emme tiedä, — niin sanoi ystäwä. Tuo uusi aate särkyi nyt pieniksi pirstoiksi, sen kaunis kuwailu itsekkäisyyden inhottawaan tuhkaan häwisi. Se jätti wiimeisen hädän hetkellä ihmislapsen awuttomana taistelemaan kaikkia mahdollisia ja mahdottomia epäilyksiä wastaan. Hän tahtoi saada rauhaa, sowitusta, anteeksiantoa, hän tahtoi saada warmuutta kuolemankin jälkeen. Sitä ei tuo uusi aate, kaikesta jaloudestaan huolimatta, woinut antaa.

Ystäwänsä, joka juuri oli käynyt, ei woinut häntä lohduttaa ja siksi oli epätoiwon tuska Annin sielun sisimmässä korkeimmillaan, kuin hän tuossa silmäili syksyn lakastuwaan luontoon. Silmänsä siirtyiwät siitä pöydälleen, missä oli Uusi Testamentti. Sen oli paikkakunnan pastori jättänyt wiimeksi käydessään. Sen unhotetun kirjan awasi nyt Anni. Kuinka kauwas olikaan hän woinut eksyä! Tuo halweksittu kirja, jonka hänkin oli kauwan sitten hyljännyt ja unhottanut, se sittenkin woi wielä luoda lohdutusta silloin, kuin kaikki muut owat jo hyljänneet. Se kirja kertoi ihmeellisiä asioita.

Useita päiwiä kului. Ahkerasti luki hän tuota kirjaa, joka alkoi tulla yhä kalliimmaksi ja kalliimmaksi hänelle. Epätoiwoinen tuska poistui ja sijaan saapui rauha ja sowitus, jota ei maailma woi antaa, se rauha mikä kestää elämässä ja kuolemassa ja kuoleman jälkeen. Uusi elämä oli alkanut. Woi kuinka paljon huomasikaan nyt Anni elämässään lyöneensä laimin! Jos hän wain wielä tästä taudista parantuisi, koko sielunsa woimilla tahtoisi hän antautua työhön Jumalan waltakunnan edistämiseksi.

Mutta kuolon enkeli korjasi taas tänäkin syksynä runsaan saaliin. Niiden joukkoon joutui Anni Airolakin. ...

* *
*

Raittiustalo oli kansaa aiwan tungokseen asti täysi. Rummissaarnan piti pastori tekstistä: „Katso, minä tulen pian: pidä mitä sinulla on, ettei kenkään sinun kruunuas ottaisi." (Joh. Ilm. k. 3: 11 w.) Woimakkaan, liikuttawan puheen

kestäessä ei yhtään silmää jäänyt kuiwaksi koko suuresta kansajoukosta. Nuoriston hiekkainen kumpu sai suojaawaan syliinsä elonkewäimessä kuihtuwan kukkasen Suomen saloilta.

Mutta elämän wastawoimat oliwat wimmoissaan. Uusi aate ja sen kielteiset kannattajat tahtoiwat ehkäistä sitä waikutusta, minkä tuo tapaus oli tehnyt. Siksi täytyi paikkakunnan nuorisolle keksiä jotain u n o h d u s t a. Olihan Anni ollut aina kaikkein herttainen ystäwä. Miksi oli se hyljännyt aatteen, johon oli ollut jo niin innostunut? Miksi ei se aate woinutkaan kuolemassa lohduttaa? —

Nuorisoseuran talolla, missä nykyisin oli uuden aatteen ahjo paikkakunnan nuorisolle, näkyiwät usein iltasin sitten tulet palawan. Siellä uuden aatteen nuoriso koetti haihduttaa surunaan lepoon päässeen ystäwänsä kuoleman johdosta — wiulunkielisen lohdutuksen jälkeen. Se oli ehkä siksi, kuin raittiusseura oli surumerkkiin werhoutunut jäsenensä kuoleman johdosta kolmeksikymmeneksi päiwäksi, että nuorisoseurassa täten tahdottiin ilmaista uutta maailmankatsomusta. Se tahtoi hakea haaksirikolleen hywitystä siitä waltakunnasta, missä se tiesi kannattajansa kaswawan.

Pienoinen penkere kohoaa Anni Airolan haudalla karun Kalliowuoriston hiekassa. Ei kaswia, ei kukkasia ole koristamassa. Syystuulet ja kewään kuohuiset myrskyt lennättelewät hiekkaa yli kentän. Sen walittawan wieno säwel soittaa surullista säweltään erämaan yksinäisyydessä ikäänkuin kertoisi: „Katso, ettei kenkään sinun kruunuas ottaisi!"

S a l o n p o i k a.

Burtonin suomalaiset ja seurakunta.

Burtoni on pieni maanwiljelyskaupunki Geauga kauntissa, Ohion waltiota, noin 25 mailia Fairportista etelään käsin.

Tämä on wanhimpia suomalaispaikkoja Ohion waltiossa. Lähes 40 wuotta sitten owat ensimäiset suomalaiset tulleet tänne rautatien töihin ja siitä saakka on heitä siellä aina ollut. Sieltä Fairportikin on saanut ensimäisiä suomalaisia asukkaitaan. Burtonin hautausmaalla eräs hautapatsas kertoo, että siinä lepää kansalaisemme Erik Jaakonpoika Järwi, ijältään 30:nen wuotias, joka kuoli toukok. 27 p. 1877. Siis enemmän kuin 34 wuotta on kulunut ajasta, jolloin tämä kansaweljemme on kätketty maan poween Burtonissa. Ennen häntä on woinut jo jonkun muun kansalaisen mainen matka päättyä. Kansalaistemme lukumäärä ei ole koskaan noussut kowin suureksi ja on se ollut hywin waihtelewainen. Tuskin satalukua suuremmaksi se on koskaan päässyt. Nykyäänkin on lasten kanssa heidän lukunsa ehkä sadan waiheilla, toiset asuen maanwiljelijänä muutaman mailin päässä kaupungista, toiset owat rautatien työssä kesän ajat ja talwet enimmäkseen metsätöissä ja mitä mikin teeskentelee.

Burtonin r.-talo Ohiossa, jossa seurakunta pitää kirkonmenoja.

Entisaikoina elämä on ollut raakaa täällä kuten muuallakin. Juoppous tietenkin on ollut pää-asiassa tahraamassa kansalaisten elämää ja mainetta ja on tämä pahe wiime aikoihin saakka, warsinkin liikkuwien miesten mukana, tahtonut tuoda häiriötä muuten rauhalliseen kylään. Wähitellen ruwettiin kuitenkin käsittämään juoppouden turmiollisuus ja heräsi harrastusta saada raittiusseura keskuuteen. Tuumasta tuli tosi, seura perustettiin, liitettiin Weljeysseuraan ja on se jo pitempiä aikoja toiminut yhtämittää. Oma siewä talo on hankittu ja on se ollut welaton jo useita wuosia.

Waikka elämä entisaikoina olikin sellaista kuin se oli, niin siellä sydämessä pohjalla oli kuitenkin wielä tuota kallista kotimaan perintöä jälellä, kunnioitusta Jumalaa ja Jumalan sanaa kohtaan, joka wakawampina hetkinä sieltä esille pulpahti. Tätä todistaa sekin, että silloin tällöin oli sanan julistajakin terwetullut paikkakunnalle. J. W. Lähde, August Edwards y. m. oliwat ensimäisiä saarnamiehiä. Sittemmin owat käyneet joitain kertoja pastorit Huotari ja Salowaara, ehkä joku muukin. Nämä käynnit kuitenkin kaikki owat olleet satunnaisia ja toisinaan on ollut monta wuotta, ettei ole kukaan käynyt.

Seurakuntaelämän tarwe kehittyi hiljallensa. Isäisyysihminen kaipaa rawintoa ja ohjausta, halajaa kuulla Isän ääntä, joka rauhoittaisi, kun sydän tuntee tuskaa ja lewottomuutta. Sydämestä kohoaa huokaus: „Herra auta meitä!“ Herra kuulee huokauksen ja auttaa. Aika tuli aiwan kuin itsestään, jolloin sydämen toiwomus toteutui. Kesällä 1907 eräs fairportilainen, Kaappo Hietamäki, nyt jo kuollut, oli wierailemassa täällä sukulais-

tensa ja ystäwiensä luona ja toi sieltä usean kansalaisen toiwomuksen allekirjoittaneelle, että käwisin siellä pitämässä jumalanpalweluksen ja jos mahdollista useampiakin kertoja. Ilomielellä otin tämän toiwomuksen huomioon ja menin käymään elokuun alkupäiwinä. Kirkonmenot pidettiin raittiustalolla. Kansalaiset oliwat melkein kaikki koolla. Lopussa ruwettiin keskustelemaan seurakunnan perustamisesta. Läsnäolijat oliwat innostuneita asiassa ja toiwottiin, että se toteutettaisiin mahdollisimman pian. Päätettiin pitää toinen kokous elok. 11 p., jossa lopullisesti asia päätettäisiin ja järjestettäisiin. Kokous pidettiin ja tuloksena oli, että seurakunta perustettiin ja liitettiin hetimiten Suomi-Synoodiin. Tässä kokouksessa liittyi jäseneksi 31 täysiikäistä ja heti jälkeen tuli lisää, niin että uuden seurakunnan jäsenluku alussa oli 47 täysiikäistä henkeä. Seurakunnan ensimäiset wirkailijat oliwat: esim. K. Tulisalo, w.-esim. J. Knuuttila, kirj. M. Jussila, rahastonh. H. Koirikiwi, rahastonkirj. J. Forssi. Kirkkoneuwoston jäsenet: W. Matson, N. Katila, mrs. H. Koirikiwi, mrs. J. Pakkala, H. Ojala. Seurakunnan palwelijat: J. Pakkala ja E. Tulisalo. Allamerkitty laati säännöt ja hywäksyttiin ne syysk. 13 p. samana syksynä. Seurakunta laillistettiin myöskin hetimiten waltion laissa.

Kirkonmenoja on pidetty säännöllisesti kerta kuussa raittiustalolla, jota on saatu wapaasti käyttää. Pyhäkoulu perustettiin tammikuussa 1909. Opettajiksi walittiin K. Tulisalo, F. Matson ja Liisa Ojala. Sittemmin on perustettu ompeluseurakin seurakunnan piiriin ja on sekin waikuttanut osaltansa siunauksellisesti. Nykyinen jäsenluku seurakunnassa lasten kanssa on noin 70

waiheilla. Toiminta on ollut jotakuinkin tasaista ja rauhallista.

Neljä wuotta on seurakunta ollut toiminnassa. Heikkoa on työmme, ellei Herra ole armonsa ja siunauksensa kanssa mukanamme. Pientä ja waatimatonta on Burtonin seurakunnankin toiminta ihmissilmälle, mutta Jumalan edessä sillä on arwoa. Herra herättäköön kansalaistemme sydämissä yhä suurempaa rakkautta ja kiintymystä waltakuntansa työhön. Siitä koituu runsas siunaus aikaa ja ijankaikkisuutta warten.

Fairport Harbor, Ohio, syysk. 15 p. 1911.

A. H.

Koulu ja koti.

Jos waltiot ja kirkkokunnat eiwät perustaisi kouluja, joihin wanhemmat woiwat lähettää lapsensa, niin olisi huonosti nuorisomme ja kansamme laita. Kukapa tahtoisi moittia wanhempia siitä, että he hartaasti huolehtiwat lastensa tulewaisuutta ja koettawat heitä johdattaa parempaan asemaan kuin missä he itse owat. Sentähden, te isät ja äidit, ottakaa tarkka waari ja pitäkää silmällä mitä teidän lapsenne oppiwat.

Lapset käywät amerikalaisissa kouluissa ja siellä he saawat yleisen koulusiwistyksen. He oppiwat käyttämään englanninkieltä, niin että se on heillä ikäänkuin pääkielenä, joten suomenkieli jääpi toisarwoiseksi. Kun he lukewat amerikalaisten suurmiesten elämäkertoja ja monia muita kertomuksia, jotka owat mieltä ylentäwiä, niin se kaswattaa heihin amerikalaisen katsantokannan. Sen siaan he eiwät saa mitään todellista käsitystä suomalaisuudesta, kun kouluissa ei lueta suomalaisten suurmiesten toiminnoista. Usein lapset kuulewat halweksiwasti sanottawan: „sellaisia ne suomalaiset owat“, kuin Jussi tai Matti on käyttäytynyt epähienosti pullojen tai muiden wiettеiden loukkaamina. Lapset todellakin owat waikeassa elämän risteyksessä tietämättä

mikä on oikeaa. Silloin he tietenkin kääntywät kysywäisinä wanhempainsa puoleen, saadakseen warmuuden: „owatko ne suomalaiset semmoisia kuin niistä puhutaan?" Wanhin katselee hywin alakuloisena ja miettiwäisenä lapseensa, wiimein antaen yksinkertaisen wastauksen: „sellaisiahan ne suomalaiset owat". Monipuolisemmin tuntiessamme kansamme kerroksia, tulemme toisellaisiin päätelmiin warjo ja walopuolista.

Onko ihme, jos lapset jo nuoresta pitäen alkawat kansaansa ja wanhempiansa halweksimaan! Wähitellen alkaa eripuraisuuden kautta kaswamaan riitaa ja toraa. Lapsilla on toisellainen katsantokanta kuin wanhemmilla ja niin ollen he eiwät woi täydellisesti toisiaan ymmärtää, waikka tahtoisiwatkin. Siinä on yksinkertainen syy: lapset woiwat sywälliset kysymykset tulkita ainoastaan englanninkielellä, mutta useassa tapauksessa wanhemmat eiwät woi sitä ymmärtää. Mikäs siitä on seurauksena? Se, että ollaan heti walmiit sanomaan: „tuommoisia niistä sitten tulee kun ne koulua käywät".

Annettakoon tunnustus amerikalaisille kouluille, mutta tätä meidän kansan suhdetta he eiwät woi täydellisesti korjata. Meillä täytyy olla omia kouluja, jotka woiwat tätä epäkohtaa korjata. Antakaa lastenne käydä pyhäkoulussa ja kesäkoulussa joissa jo saawat wähän alkeita kristinopista ja suomalaisuudesta. Ennen kaikkea tulisi jokaisen suomalaisen neitosen ja nuorukaisen saada käydä Suomi-Opistossa lukujaan harjoittamassa. Jos missään niin juuri Opistossa tahdotaan meitä erikielisiä ja monimielisiä kaswattaa ymmärtämään oikealla tawalla toisiamme.

Coburntownin kesäkoulu w. 1911. (Kuuluwa Hancockin seurakuntaan.)

Kaswattakoon koulu enemmän lämpöä ja rakkautta koulun ja kodin wälille! Wanhemmat, älkää wieraantuko lapsistanne! Älkää pakottako heitä kätkemään parhaimpia tunteitaan teiltä!

Onnellinen se koti, jossa ilo ei waikene isän awatessa owea, waan jossa jokaisen sydämmestä heijastaa wilpitön hymyily.

Tehkäämme mekin sydämmestämme kaikki mitä toimimme niinkuin Herralle eikä ihmisille.

„Kun Jumala asuu lastemme sydämessä, niin heillä on turwa, waikkapa olisiwatkin isän ja äidin tukea wailla". Hän meitä oikiaan johtakoon.

E. Merijärwi.

Piirteitä Aholan suomalaisen ewank. luth. seurakunnan waiheista.

Seurakunta sijaitsee Aetnassa Pohjois-Dakota waltiossa. Tämä paikka on Northern Pacific radan warrella noin 20 mailia pohjoiseen McKenzie nimiseltä asemalta.

Tänne on ensimmäiset suomalaiset tulleet w. 1900 jälkeen ja asettunut asumaan homesteadi maille, joita täällä on ollut saatawana näihin asti. Waan nyt ne alkaa olla kaikki otettuna ja samalla palweltuna. Suurin osa kansalaisia on jo suorittanut lopullisen näytteen (final proof) mailtaan. Tämä seutu on Dakotan preeri maata, Missouri joen laaksoa, paremmin wuorista, mutta ei niin ettei se maanwiljelykseen kelpaisi. Elinkeinona täällä on maanwiljelys ja karjan kaswatus, joista jälkimmäinen on ehkä warmin, kun kuiwuus ja kiwiset maat tekewät maanwiljelyksen paremmin epäwarmaksi.

Yhteispyrintöjä ei täällä ole ollut ennen wuotta 1907 muita, kuin että laestadiolaiset owat pitäneet seurojansa, johon lahkoon kuuluu osa kansalaisia; osa on taas wälinpitämättömiä.

On kuitenkin pienoinen joukko totuutta ja puhdasta Jumalan sanaa rakastawia, entisiä Sawon (S. D.) seu-

Aholan suom. ew. lut. seurakunta wiettämässä juhannusjuhlaansa w. 1911, Aetnassa, P. Dak.

rakunnan jäseniä, jotka owat Sawosta tänne muuttaneet, ja jotka past. P. Keräsen johdolla alustiwat seurakunnan perustamisen heinäkuun 28 p. 1907 Aholan Suomalaiselle Ewankelis-Luteerilaiselle seurakunnalle.

Perustawassa kokouksessa, marraskuun 10 p. 1907, hywäksyttiin säännöt ja walittiin wirkailijat. Esimieheksi tuli Jacob Siirtola, kirjuriksi Oscar F. Pesonen, rahastonhoitajaksi John Pesonen, jotka wirkailijat owat laillistaneet seurakunnan waltion lakien mukaan, hautausmaan kanssa helmikuun 6 p. 1908 ja yhdistäneet Suomi-Synoodiin joulukuun 14 p. 1908. Hautausmaa oli kyllä wähää ennen hankittu ja past. P. Keränen sen jo wihkinyt tarkoitukseensa, waan päätettiin se kumminkin laillistaa seurakunnan kanssa, ja on se awoin kaikille, jotka owat uhranneet sen kuntoon laittamiseen aineellisia waroja, ja taas niille, jotka eiwät ole uhranneet mitään, maksun edestä.

Sielun hoitoa olemme saaneet nauttia Sawosta päin aina, kun siellä on wakinainen opettaja. Pastori P. Keränen käwi täällä kahdesti ja oli johtamassa seurakunnan perustamista, pastori M. Haapala wainaja kahdesti, pastori S. H. Rönkä kerran. Rippikoulua on seurakunnassa pidetty kaksi kertaa, sitä pitiwät pastorit P. Keränen ja M. Haapala wainaja.

Lasten kastamisesta ja ruumisten hautaamisesta owat huolta pitäneet seurakunnan wanhimmat Jacob Siirtola ja Kustaa Lehto, kun ei opettajaa ole saatawissa.

Pyhäkoulua on seurakunnan puolesta pidetty; waan osanotto on ollut laimeanlaista. Noin 15 lasta on keskimäärin käynyt pyhäkoulussa.

Kirkkoa ei seurakunnalla ole wielä. Kokouksia ja

jumalanpalweluksia on pidetty perheissä ja koulu huoneilla. Kenttä juhlia on seurakunnan hywäksi sen olo aikana pidetty 2 kertaa, joihin on ollut runsas osanotto. Niihin owat seurakuntamme naiset walmistaneet ompeluksia ynnä muuta. Seurakunnan wäkiluku on wuosikokoukseen tehdyn ilmoituksen mukaan 54 henkeä, joista 33 ripillä käypää.

Siunatkoon Herra pientä Aholan seurakuntaa, että se pienuudestaan huolimatta uskollisesti pysyisi edelleenkin Ewankelis Luteerilaisen kirkkomme kanta joukkona täällä Pohjois-Dakotan aawikoilla!

O.

Evelethin suom. ev. lut. seurakunnan ompeluseura.

Uhrikirkot Suomessa.

Omituinen uskonnollisen hartauden ilmenemis muoto aitoluterilaisessa Suomessa on tapa, joka liittyy uhrikirkkonimeen. Siihen tapaan sisältyi kyllä lahjoittaminen hywään tarkoitukseen, mutta siinä oli mukana oman edun tawoittelua ja siinä oli enimmäkseenkin tarkoituksena tai toiwona kirkolle annetun tawaran awulla saawuttaa etuja. Tämä oli tawan ruma puoli, mutta siihen sisältyi kauniimpikin. Kun jokin asia oli hywin menestynyt, kun oli wältetty uhkaawa waara tai jotain erinomaisempaa tapahtunut, silloin muistettiin kirkkoakin ja kannettiin sille lahjoja. Tähän näyttää sisältyneen myöskin „Herralle annetun lupauksen lunastaminen.“

Tawan ruma-puoli oli luultawasti jäännös katooliselta ajalta. Katoolinen kirkkohan lupasi etuja lahjoittajille, lupasi synninpäästönkin rahalla. Myöhemmin ja wielä 17 sataluwun alussa näyttäwät hengen-miehet Suomessa wielä kehoittaneen kansaa tuomaan uhreja kirkoille. Ja kansa toi. Paikkakunnan kauppiaat ja merenkulkijat, joilla oli waarallinen matka tehtäwänä, kalastajat lähtiessään pyyntiin, matkustajat alkaessaan pi-

temmän matkan maalla tai merellä, kaikki toivat ajan tavan mukaan uhrinsa, jotta itselleen suosittaisivat korkeammat voimat ja jotta matka heille tulisi onnelliseksi. Tapana oli myös uhrata palatessa siinä tapauksessa vaan, että matka oli hyvin onnistunut.

Vielä Ison vihan jälkeisenä aikana näkyy uhraaminen olleen kirkollisten viranomaisten ainakin jossakin määrin suosima ja kannattama. Uhraajien joukossa oli nim. pappejakin. Mutta vuosien 1725 ja 1735 välillä näyttää kääntyminen ajatussuunnassa tapahtuvan. Vuodelta 1736 olemme tavanneet Turun hovioikeuden päätöksen, missä lausutaan tyytymättömyyttä uhraamisen tapaan, ja samalta vuodelta tuomiokapitulin eräälle papille lähettämän käskykirjeen, jossa käsketään „hävittää moinen paha, epäkristillinen tapa". Seurauksena tästä lieneekin, että lahjoitusten määrä v:sta 1737 alkaen vähenee nopeasti aivan häviträkseen, kunnes se taasen v:sta 1746 hitaasti nousee menetettyään uhriluonteensa. Muutettuaan luonnettaan eivät uhrit enää näy saavuttavan entistä määräänsä, eivätkä lahjat näy enää saapuvan kaukaa, vaan ainoastaan lähi-piireiltä.

Kaikki kirkot eivät olleet uhrikirkkojen maineessa. Turhaahan oli tehottomiin paikkoihin heittää rahansa. Mutta ne harvat kirkot, joilla oli uhrikirkon maine, näyttävät olleen laajalti tunnettuja. Niinpä Oulun-Salon vanha uhrikirkko oli tunnettu Liulajassa, Kemijärvellä, Kuusamossa, Kajaanissa, Sotkamossa, Kuopiossa, Lappeenrannalla ja Haminassa, jopa kaikaisillakin maila. Näiltä ja lähemmiltä paikkakunnilta tavataan tileissä nimeltä mainittujen henkilöitten uhrilahjoja, sekä oman maan että ulkomaiden rahassa.

Uhrilahjan saattoi antaa kirkolle useammalla tavalla. Jos tahtoi pysyä tuntemattomana, niin saattoi uhrata rahaa ja pudottaa se säästölaatikkoon eli säästötukkiin. Jos taas halusi saada nimensä mainituksi, saattoi viedä rahansa papille tai lahjoittaa jokin esine, johon oli kaiverrettu uhraajan nimi. Jälkimmäisestä eivät sentään kaikki lahjoitetut esineet olleet uhreja, ja on nyt enää monestakin kalkista tai kynttiläjalasta vaikea päättää, oliko se annettu missään uhritarkoituksessa vai oliko se vaan lahjoitettu „syntymäpaikkakunnan kirkon kaunistukseksi", sillä kirkoissa, jotka eivät olleet uhrikirkkoja, tavataan myös tällaisia lahjoitettuja esineitä.

Toisinaan on sekoitettu uhri-käsitettä lahja-käsitteeseen. Niinpä tavataan joskus tilikirjoissa selvästi erilaisia lahjoja, joista toiset ovat uhreja ja toiset ovat lahjoja kirkon tarpeita varten, vaikka jotkut tutkijat eivät tee eroitusta näissä. Nyt enää onkin vaikeata päättää, mitä lajia mikin lahja oli. Varmaa on kuitenkin, että ainoastaan uhrikirkot pääsivät rikkaiksi ja myös, että muut kirkot olivat jokseenkin köyhiä sekä rahastoista että koristeista.

Mistä uhrikirkkojen maine johtui on mahdotonta enää saada varmasti selville, mutta otaksua voinee, että niiden maine juurtaa alkunsa katoliselta ajalta saakka, ja otaksua sitä paremmalla syyllä, kun uhrikirkot ovat, mikäli tiedämme, kaikki rakennetut jo katolisena aikana.

Omituinen sädekehä uhrikirkkoja ympäröi kansan mielikuvituksessa. Niissä valvottiin öitä ja niiden pyhille kirkkomaille matkailtiin valvomaan. Taruja Jumalan tuomioista, nä'yistä, ilmestyksistä y. m. liittyi niihin.

Nyt on kaikki uhraaminen tyystin loppunut Suomessa — ainakin julkisuudessa, mutta antelijaisuus ei siltä. Nyt lahjoitetaan hywään tarkoitukseen itse tarkoituksen wuoksi, ja toiwokaamme että se tapahtuu — ilman syrjäwaikuttimia, ilman palkan toiwoa, welwollisuuden tunnosta ja hywän sydämen pakosta.

Mikko H—o.

Ohion ja Pennsylvanian seurat. yhteisen pyhät.=juhlan yleisöä Youngstownissa, O., syyst. 1910.

Ohion ja Pennsylvanian seurakuntien yhteinen pyhäkoulujuhla Youngstownissa, O., 1910.

Vieressä olewa kuwa on otettu Ohion ja Pennsylvanian seurakuntien yhteisistä Pyhäkoulupäiwistä, jotka pidettiin Youngstownissa, O., syysk. 1910. Edustajia oliwat lähettäneet Harborin, Conneautin, Fairportin, Warrenin, Girardin, Youngstownin, Lowelvillen, Bessemerin, New Castlen, Monessenin ja Glassportin sunnuntaikoulut. Seurakuntain opettajat oliwat saapuwilla ja joitakuita wieraita.

Kuwa on otettu Mr. E. Kiwiniemen talon pihalla, jossa löytyi sopiwin paikka walokuwausta warten. Paikkakunnan wäestö, ulkoa tulleet wieraat ja lapset owat pyhäkouluopettajien lisänä, joten wäkeä on karttunut siewä joukko.

Jeesus sanoi: Minä olen owi: jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi: ja menee sisälle ja ulos, ja löytää laitumen. Joh. 10: 9.

S. J.

Mainittu kuwa oli aiottu jo wiime wuoden kalenteriin, mutta selityksen puutteessa jäi siihen ottamatta.

Porwoon tuomiokapitulin terwehdys Augustana-Synoodin 50-wuosijuhlalle.

Ruotsalaiselle Augustana-Synoodille

Amerikan Yhdyswalloissa.

Niitten joukkoon, jotka nyt Augustana-Synoodin 50-wuosijuhlan aikana kiitollisina Jumalalle muistelewat sitä tärkeää ja laajaperäistä tehtäwää, jota Synoodi on suorittanut, lukeutuu myös Porwoon hiippakunnan Tuomiokapituli Suomessa, jonka kaitsennan alaisena Suomen merimies- ja siirtolaisläheys toimii. Sentähden pyytää Tuomiokapituli tänä Synoodin juhlapäiwänä lausua parhaimman onnittelunsa rukoillen Jumalaa, että Hän, jolta kaikki hywä lahja tulee, antaisi aina edelleenkin siunauksensa runsaimmin määrin turwata ja edesauttaa Synoodin toimintaa, samoin kuin Hän tähän asti on armossaan tehnyt siunaukseksi senkin maan ja kansan lapsille, jonka rajojen sisällä Tuomiokapitulilla on määrätty tehtäwänsä.

Kun waihtelewien olojen waikutuksesta siirtolaisuus Suomesta Pohjois-Amerikkaan alkoi, niin silloin oli Augustana-Synoodi ensimmäinen, joka otti huomioonsa suomalaisten siirtolaisten hengellisessä suhtees-

ja hyljätyn aseman ja koetti korjata sitä. Synoodin johtajilta tulivat ensimmäiset kehoitukset Suomen miehille ryhtymään hengelliseen työhön suomalaisten siirtolaisten keskuudessa. Synoodin yllä pitämässä Augustana-Opistossa avattiin, jalomielisesti, sisäänpääsy myös suomalaisille nuorukaisille, jotka saatuaan opetusta ovat antautuneet työhön kansalaistensa keskuudessa.

Monilukuiset ovat todistukset työssä ja toimessa siihen osanottavaisuuteen ja vaikutukseen, jota Augustana-Synoodi kaikessa toiminnassaan on osottanut ja harjoittanut myös suomalaisiin siirtolaisiin. Näistä olkoon myös erittäin mainittu se kaunis esimerkki, jonka Synoodi on antanut pohjoiskansojen evankelis-luterilaisten kristittyjen yhteen liittoutumiseen sekä siihen lujaan, Jumalan sanaan ja kirkon tunnustukseen juurtuneeseen horjumattomuuteen nähden, josta Synoodi on alituisesti tunnettu sen merkintö-arvoisessa työssä.

Pitäköön Jumala aina edelleenkin suojelevaa, johtavaa, siunaavaa kättänsä Augustana-Synoodissa ja sen toiminnassa!

Porvoo, Suomi, toukok. 21 p. 1910.

Herman Råbergh, E. von Hertzen, J. S. Pajula,
Wald. Walli ja O. V. Fieandt.

Yllä oleva tervehdys myöhästyi juhlapäiviksi saapumasta Rock Islandiin, jossa Aug.-Synoodi 50-vuoden riemujuhlaansa vietti; mutta ilomielin ja kiitollisina Porvoon Tuomiokapitulille ottivat Amerikan ruotsalaiset uskoveljemme tämän tervehdyksen myöhästyneenä-

kin wastaan. „Augustana"-lehden toimitus lausuu tämän terwehdyksen johdosta: „Me woimme wakuuttaa korkea-arwoiselle Tuomiokapitulille että tämä terwehdys tullaan tallentamaan rakkaassa muistossa. Että se tulee wahwistamaan meidän keskinäistä weljeyssidettämme, on ihan warma. Mahdollisesti wielä enemmän kuin me täällä (Amerikassa) saa sisarkirkkomme Suomessa kokea, että sekin on wielä yksi osa taistelewaa kirkkoa; mutta Ylipaimenen armollisen läsnäolon kautta on sen woitto olewa ihana, waikkapa kalliistikin ostettu."

Tämä Porwoon Tuomiokapitulin terwehdys Augustana-Synoodille sopii olemaan osaltaan yhtenä historiallisena ja samalla kehottawana muistona myös Suomi-Synoodin Kirkollisen Kalenterin lukijoille. Sen wuoksi olenkin sen tähän suomentanut.

J. J. Hoikka.

Amerikan suomalaisten wäkilukutilastoa

laskettuna waltioittain, tuhatluwuilla.

Michiganissa	60,000
Minnesotassa	60,000
Massachusettissa	20,000
Ohiossa	13,000
Washingtonissa	11,000
New Yorkissa	10,000
Californiassa	10,000
Oregonissa	9,000
Montanassa	9,000
Wisconsinissa	8,000
South Dakotassa	7,000
North Dakotassa	5,000
Illinoisissa	5,000
Pennsylvaniassa	5,000
New Jerseyssä	3,000
Wyomingissa	3,000
Arizonassa	3,000
Coloradossa	2,000
Utahissa	2,000
Mainessa	2,000

New Hamshiressa	2,000
Vermontissa	1,000
Connecticutissa	1,000
Floridassa	1,000
Alabama—Mississippissä	1,000
Indianassa	1,000
West Virginiassa	500
Idahossa	500
New Mexicossa	500
Rhode Islandissa	500
Muualla etelävaltioissa yhteensä	1,000
Alaskassa	3,000
Kanadassa	25,000
Yhteensä	288,000

Näitä on laskeskellut

S. Ilmonen.

Muistoja lapsuuteni ajoilta.

I.

Kalajoen kirkot.

Nuorukaisena tein ja kirjoittelin hautapatsaita eli ristejä Kalajoen hautausmaalle, kolmentoista wuotijaana ensimmäisen.

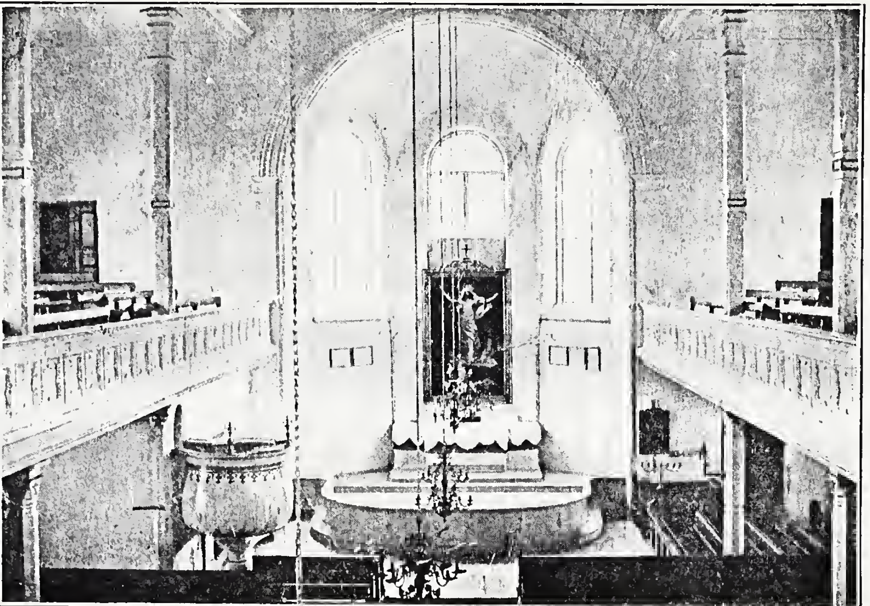
Muistan Kalajoen kolme kirkkoa. Kaksi ensimmäistä esitän tässä, piirtäen ne muististani. Ensimmäinen rakennettiin keisari Aleksanteri I:sen aikana w. 1815. Sittemmin se uudistettiin ja uudistettuna walmistui w. 1860. Tämän kirkon poltti ukkosen tuli heinäkuun 26 p. 1869, kuten Suomen seurakuntain Matrikkeli osottaa. Kellotapuli ei kuitenkaan palanut, waan seisoo sellaisenaan wieläkin. Nykyinen kirkko on rakennettu tiilistä, tilawa, kaunis ja hywin warustettu. Urut, 10,000 markan arwoiset, on lahjoittanut Antti Santaholma.

Isompi kello painaa 120 leiwiskää, pienempi kello 80 leiwiskää. Tämän kellon laidassa on näin kuuluwa kirjoitus:

„Ruotsi meiltä kellot ruopi,
Tulella poltti tuhaksi;
Minä waiwanen walitan,

Kalajoen uusi kirkko Suomessa.

Kalajoen kirkko sisältä.

Malmisaukari sanelen,
Kukun tällä kukkulalla,
Laulan lampin ahtehella,
Käsken tulla sieltä täältä
Kuulemahan Herran ääntä."

Johan Frosterus, A. Alcenius,
kirkkoherra. kappalainen.

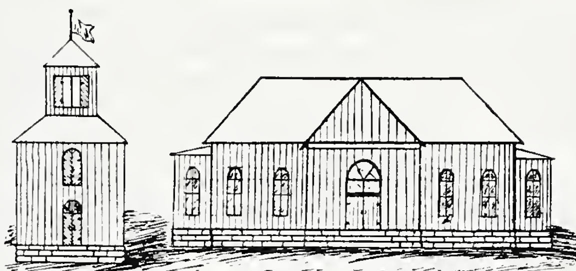
Kirkkoherra Frosterus kuoli w. 1838. Samana wuonna alkoi Kalajoen kuuluisat käräjät, joissa heräännäisyyttä syytettiin ja tutkittiin. Muutamassa muistoonpanossa sanotaan yllämainittua Kalajoen kirkkoherraa runoilijaksi ja wirsien tekijäksi. Arwattawasti on kellon laidassa olewa runo hänen sepittämänsä. — Kalajoelta lähdin Raaheen ja sieltä merelle 1864. Kuparisaarelle saawuin w. 1874.

Maitakin olen marssinut,
Meren aaltoja wahtopäitä;
Nuoruuden muistot muassani,
En unehuta minä näitä.

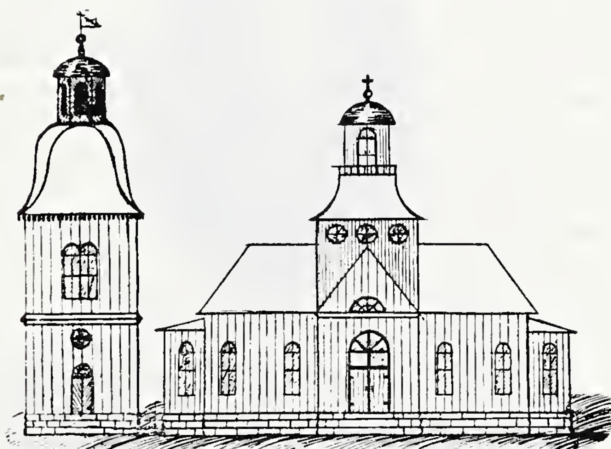
II

Kallankarit Pohjanlahdessa.

Kalajoen suulta noin puolitoista peninkulmaa länteenpäin, ja noin peninkulman päässä mantereesta Rahjan kylän edustalla on Kallan karit, joita on kaksi. Isompi on likempänä manteretta, ja se nimitetään Maakallaksi. Toinen, pienempi, sanotaan Ulkokallaksi, johon on rakennettu majakka eli walotorni, pimeillä syksyisillä

Kalajoen wanhempi kirkko.
Rakennettu w. 1815.

Kalajoen wanhempi kirkko ja torni uudistettuina.
Tämä kirkko paloi w. 1869; torni jäi.

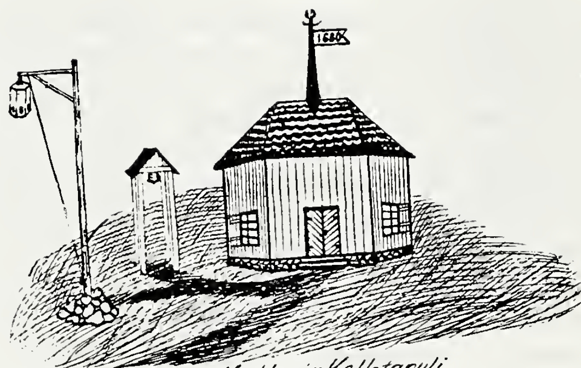
öillä purjehtijoille ja kalastajille turvaksi. Siellä on kesäisinä aikoina paljon kansaa, miehiä ja naisia silakan pyynnissä, kokonainen saarivaltakunta. Jos tuuli tai tuiskusi, satoi tai paistoi päivä, ne ovat ilomieliset ja terveet. Tämän kirjoittaja kävi siellä isänsä kanssa v. 1854. Mukana oli silloinen Kalajoen kappalainen, pastori Henrikki Ernesti Nikander (sittemmin kuollut Simossa) ja Jaakko Wetoniemi, ruotuväen upseeri, kuollut Siikajoen siltavoutina. Maakallaan oli rakennettu kirkko jo v. 1680. Siellä Kokkolan koulurehtorit vanhempina aikoina pitivät saarnoja kalastajille, jotka sinne saapuivat Kokkolan, Kälviän, Lohtajan, Kalajoen ja Pyhäjoen pitäjistä. Vuonna 1780 rakennettiin sinne uusi rukoushuone, joka on vielä olemassa, ja pitävät kalastajat siinä silloin tällöin jumalanpalveluksia. Papit käyvät siellä jumalanpalveluksia pitämässä jonkun

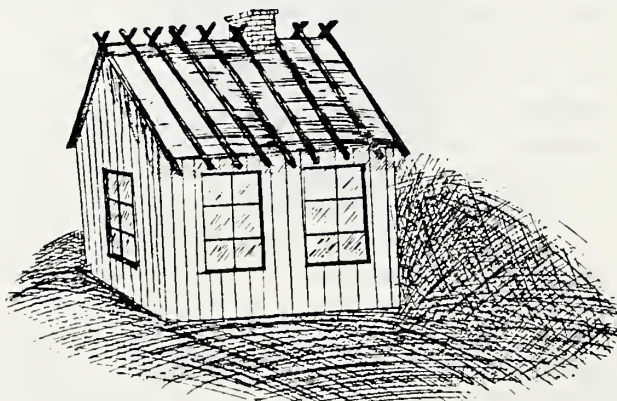
Jaakko Wilson.

kerran kesässä. Jo kaukaa merellä Kallan asukkaat tunsiwat kruunarin weneen purjeet. Silloin sanottiin: Jaa, pastori tulee, tuo tulija on kruunarin weneen purje. Kruunarin nimi oli Matti Sjöberg, kruunari ja mittari. Siihen aikaan oli Kumpele niminen luoto kalastajille paljon merkitsewä. Wähän matkaa kirkosta oli korkea kiwiröykkiö, joka piti pystyssä suurta, ymmyrkäistä ja pitkää tankoa, jonka päässä oli käsiwarsi ojennettuna. Siihen nostettiin kädellä suuremmoinen lyhty, jossa paloi kolme kynttilää. Pimeinä öinä kalastajat oliwat pauhoilla (apajilla). Öiseen aikaan tullessaan karille woiwat he wälttää waaran; ja tämän muistorikkaan Kumpeleen juurelle piti jokaisen, joka ensi kerran tuli Kallankarille wiedä niin suuri kiwi kuin kukin jaksoi kantaa. Niin oli minunkin saariwallan lakiin tyytyminen ja ryhtyminen kiwen kantoon. Ei mahtanut 8-wuotijaan miehen kantama kiwi olla isointa laatua, sen lukija arwannee; mutta Kumpeleen kunniaksi oli laki täytettäwä. Oli joukossa suuriakin kiwiä, arwattawasti aikuisten miesten kantamia. Tämä kiwiröykkiö oli suuri ja ensimmäinen näkemäni. Olen sitten nähnyt suurempiakin. Sumulla eli meripimeällä soitettiin kirkonkelloa, joka oli kahden tolpan päässä olewan katon alla, samaan tapaan kuin Hämeessä herraskartanoiden ruokakellot.

Wenehaminoita oli paljon. Niillä oli niminä: Kirkkoranta, Nahkonhamina, Kolansääri, Maasääri. Kalamiesten asunnoita oli niin paljon, etten parhaalla tahdollanikaan woisi kertoa niiden lukumäärää. Lakkaamattomasta laulusta pitiwät huolen tiirat ja loukeet (kalalokit). Ne owat kalastajain omain lakien mukaan

Kallankarilla.

Kallankarilla.

rauhoitetut. Ja kaikki saari-asukkaat täyttäwät täsmälleen tämmöisen lain. Nuo linnut owat heille tarpeelliset, sillä ne syöwät kalain suolet ja sotkut, jotka muutoin mätänisiwät ja tuottaisiwat hajullaan epäterweellisyyttä; kärpäset owat näet sotkujen seuralaisia.

Talweksi jääwät tiirat ja loukeet oman onnensa nojaan; ne saawat hakea rawintonsa, mistä saawat. Huoneet tyhjenee asukkaista; ne rientäwät pois koteihinsa. Wilkasliikkeinen kalastajakari jää tyhjäksi kuin Moskowa Napoleonin tullessa sinne. Sama wieras tullut kalastajille kuin oli tullut Napoleonillekin. Lähtekäämme täältä.

Ei niin kaunista ole katsella
Kuin kesäyöt on Pohjanlahdella;
Rannat siintää metsineen
Käenkukku ja linnunlaulu wirsineen.

III

Hylkeenpyytäjät sortuiwat.

On muistossani wuodelta 1860 surullinen tapaus. Lankilan Pekka, wanha kalastaja oli hylkeitä pyytämässä. Mutta merellä ollessa jäissä woimat uupuiwat. Hänen kumppaninaan oli nuorempi mies, wankka, warma toweri. Kauwan oliwat harhailleet sinne tänne lumipyryssä, kunnes wanhuksen woimat pettiwät. Tuo nuorempi toweri Petrun Erkki weti wenettä, kumppanin ollessa weneessä. Ilma selkesi sen werran, että näki Kallankarin. Sinne maalle päästyään Pekka wetäisi wiimeisen hengenwetonsa.

Kalamiehet jättelewät ewäittensä loppuja huoneisiinsa Kallankarilla, jotta hylkeenpyytäjät, jos sattuu heille huonot kohtalot, saawuttuaan karille, saawat nälkiinsä rawintoa.

Kun toweri wiimeinkin toi sanoman mannermaalle kumppaninsa onnettomasta kuolemasta, niin saapui toinenkin sanoma Rahjan kylästä, joka on rajakylä Lohtajan pitäjän ja samalla Waasan läänin rajalla, puolitoista peninkulmaa Kalajoen kirkolta etelään päin. Talonpoika Joona Alajoki oli ottanut pyssynsä puolispäiwätunnilla, lähtenyt meren jäälle. Sinne jäi, eikä kukaan nähnyt, mihin ja miten hukkui, ei waan ole sittemmin häntä nähty.

Merellä kulkeminen on waarallista; mutta hylkeenpyyntö on sittenkin waarallisempi huonoilla, kewään hauroilla jäillä.

Kun sitten näille surmansa saaneille pastori Erik Aug. Montin, silloinen Kalajoen kappalainen, lausui „kiitokset" eli niinkuin Amerikassa pidetään ruumissaarna, niin oli tuo kiitos niin laadittu ja niin pontewasti lausuttu, ettei ollut yhtään silmää Kalajoen kirkossa, josta ei olisi kyyneleet wuotaneet. Hän oli erinomaisilla lahjoilla warustettu, ääni kaunis, ulosanto reipas; hän kuoli myöhemmin Laihian kirkkoherrana.

Ei lapsuuden muistot muistosta mee,
Eikä muille aatteille haittoja tee.
Wuodet wyöryy, aika luistaa,
On hupaista lapsuusaikaa muistaa.

Jaakko Wilson.

Muistosanoja.

Pastori ja Filosofian Kandidaatti Iisakki Katajamaa,

joka syntyi Ala-Torniossa Suomessa tammik. 4 p. 1876, tuli Oulun suomal. lyseosta ylioppilaaksi Helsingin yliopistoon 16 p. kesäk. 1899 ja jäseneksi Pohjalaiseen Osakuntaan. Filosofian kandidaattitutkinnon suoritti hän 29 p. toukok. 1903 ja jumaluusopillisen erotutkinnon 21 p. jouluk. 1904 sekä wihittiin papiksi Savonlinnassa tammik. 1 p. 1905 kirkkoherran apulaiseksi Sippolaan. Amerikaan siirtyi hän tammikuussa 1906 opettajaksi Suomi-Opistoon Hancockiin, Mich. Hän toimi Suomi-Opiston opettajana kewätlukukauden 1906 ja hoiti seuraawan kesän aikana Ishpemingin, Mich., seurakuntaa pastori J. K. Lammin ollessa Suomi-matkalla. Kesällä 1906 meni hän naimisiin neiti Ilma Loukon kanssa. Syksyllä 1906 siirtyi hän Atlanticin, Mich., seurakuntapiirin pastoriksi, mutta Elyn seurakuntapiirin kutsumana siirtyi helmikuulla 1907 Minnesotaan. Tultuaan takaisin opettajaksi Suomi-Opistoon syksyllä 1909 joutui hän tautiwuoteelle joulun tienoissa samana wuonna ja oli sitten wapaana opettajatoimesta seuraawaan syksyyn saakka, jolloin tunsi itsensä niin

woimistunectsi, että ryhtyi jatkamaan keskeytynyttä opettajatointaan. Työskenneltyään wielä Suomi-Opistolla syyslukukauden sekä kaksi wiikkoa seuraawalla kewätlukukaudella, oliwat jo hänen woimansa loppuneet. Oltuaan puolitoista wiikkoa appensa maatilalla Alstonissa, Mich., kuoli hän siellä 23 p. helmikuuta 1911 ja haudattiin Lairdin suomal. ew. lut. seurakunnan hautuumaahan 25 p. helmik. 1911.

Pastori Iisakki Katajamaa.

Pastori Iisakki Katajamaassa menetti kirkkokuntamme silloisen wara-esimiehensä sekä yhden parhaimmista ja uskollisimmista sielunpaimenistaan. Kirkkokuntamme muistaa kunnioituksella ja kaipauksella menetettyä työntekijää. Hänen suorittamansa elämäntyö seuraa jälkeenjääneelle awiopuolisolle ja omaisille sekä lukuisille tuttawille ja ystäwille suloisena ja kehoittawana muistona sekä maallisen waelluksen hywänä todistuk-

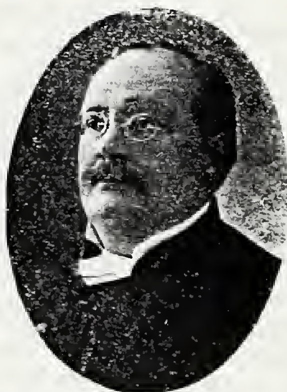
sena. „Autuaita owat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolewat, tästälähin. Niin Henki sanoo — he saawat lewätä waiwoistaan, sillä heidän tekonsa seuraawat heidän mukanaan" (Joh. Ilm. 14: 13).

R. H.

Pastori Adolf Riippa,

joka oli syntynyt Suomessa Kälwiällä, Waasanläänissä elokuun 3 p. 1855, tuli Oulun lyseosta ylioppilaaksi Helsingin yliopistoon 13 p. syyskuuta 1878, jolloin tunnettu runoilija Z. Topelius oli mainitun yliopiston rehtori. Hän kirjoittautui jumaluusopilliseen tiedekuntaan syyskuun 17 p. 1878 ja harjoitti jumaluusopillisia tutkimuksia nelisen wuotta sekä historiallis-kielitieteellisiä opintoja parisen wuotta. Toimittuaan w. t. kolleegana Kokkolan alkeiskoulussa sekä „Kokkolan Lehden" toimittajana muutti hän Amerikaan noin 20 wuotta sitten, toimien tässä maassa ensin sanomalehti-alalla, kunnes hän tammik. 10 p. 1895 ryhtyi Suomi-Opiston asiamieheksi eli ensimmäiseksi „Suomi-Opiston kerjäläiseksi", kuten hän Suomi-Opiston Albumissa löydettäwässä kirjoituksessaan itseänsä nimittää. Saatuaan maalisk. 10 p. 1895 Hancockissa wihkimyksen saarnawirkaan Suomi-Synoodissa, toimi pastori Riippa lähetyspastorina ja Suomi-Opiston asiamiehenä wuoden 1895 loppuun, pappina Rock Springsissä, Wyomingin waltiossa ww. 1896—1897, Astoriassa, Oregonin waltiossa ww. 1898—1900, jolloin hän samalla hoiti Deep Riverin seurakuntaa, uudelleen Rock Springsissä ww. 1901—1902,

Waukeganin ja De Kalbin seurakunnissa, Illinoisissa vv. 1903—1906. Vuodesta 1906 on pastori Riipan varsinainen koti ollut Kalevassa, Mich., jossa hän on toiminut seurakunnan paimenena vuoden 1906 loppuun ja myöhemminkin sikäli kuin häneltä muualla asuvana on aikaa riittänyt. Niinpä on hän toiminut Amerikan Suomettaren ja Paimen-Sanomain varsinaisena toimittajana noin 5 kuukautta, pappina noin 2½ vuotta

Pastori Adolf Riippa.

Atlanticin seurakuntapiirissä, josta hän muutti takaisin Kalevaan heinäkuulla 1908. Sieltä teki pastori Riippa matkan Suomeen. Synnyinmaasta Amerikaan palattuaan ryhtyi hän vuonna 1910 hoitamaan laajaa Superiorin seurakuntapiiriä Wisconsinissa ja Minnesotassa, mutta sokeri- ja keuhkotaudin vaivaamana oli hän jo marraskuulla samana vuonna pakoitettu luopumaan toimestaan, siirtyen maatilalleen Kalevassa.

Pastori Riipan uutterasta toiminnasta Amerikan suomalaisten hywäksi ansaitsee edellisen lisäksi tulla mainituksi sekin, että hän muutamina kesinä teki matkoja Pecaniin, Meksikon lahden luona, joista on ollut hänen kirjoituksiaan Kirkollisessa Kalenterissa.

Myötyään Kalewassa talonsa matkusti pastori Riippa länteen sukulaistensa luo ja asettui asumaan Naselin suomalaiselle maanwiljelysseudulle Washingtonin waltiossa, jossa hän noin kuukauden ajan oltuaan nukkui kuolemanuneen elokuun 11 p. klo ½7 ill. wahwassa uskossa ja autuuden toiwossa.

Keskuudestamme poistunut past. Adolf Riippa on warsinaisen elämäntyönsä suorittanut Amerikan suomalaisten hywäksi. Kirkkokuntamme tulee kaipaamaan menetettyä kansallisen ja uskonnollisen työn tekijää ja kiitollisessa muistossa säilyttämään hänet. Kaipauksella muistelewat rakasta wainajaa leski ynnä poika sekä lukuisa sukulais- ja ystäwäpiiri.

R. H.

Niistä miehistä, jotka täällä Amerikassa siirtokansamme keskuudessa työskenneltyään owat palanneet kotimaahan, on kuluneen wuoden ajalla maallisen matkansa päättänyt

Pastori Pekka Airaksinen.

Hän oli syntynyt Kuopion pitäjässä helmikuun 7 p. 1966. Käytyään läpi Kuopion lyseon hän tuli ylioppilaaksi kesäk. 11 p. 1891. Papiksi hän wihittiin Kuo-

piossa jouluk. 26 p. 1896 ja määrättiin kirkkoherran apulaiseksi Sottamoon. Saatuaan kutsun tulla sielunpaimeneksi Cape Annin y. m. seurakuntiin Massachusettsin waltiossa, sai hän wirkawapautta elokuulla 1897, jonka perästä piakkoin saapui uudelle työpaikalleen. Täällä ollessaan hän meni naimisiin neiti Tekla Emilia Rosenlöfin kanssa. — Kun pastori A. Sederströmin Suomeen lähdön kautta Calumetin Betlehemin seura-

Pastori Pekka Airaksinen.

kunnassa sielunpaimenen wirka oli joutuwa awonaiseksi, sai pastori Airaksinen seurakunnan kutsun ja saapui perheineen uuteen paikkaansa jo kesäkuun alussa 1900 kirkolliskokouksen ajaksi, joka sinä wuonna pidettiin Calumetissä. Täällä hän tuoskenteli runsaasti 4 wuotta, tehden täältä myös wäliin saarnamatkoja Canadan Copper Cliffiin ja Minnesotan rauta-alueelle. Hän antoi myös muutamissa aineissa opetusta Suomi-Opistossa.

Vuonna 1904 kesäkuun lopulla muutti vainaja perheineen Suomeen, jossa toimitti Kuopion kaupungin kappalaisen virkaa vuoteen 1908 ja siirtyi sieltä Joroisten seurakunnan kappalaiseksi. Täällä kuitenkin hivuttava sokeritauti teki lopun hänen toimekkaasta elämästään helmik. 8 p. 1911. Likinnä jäi häntä suremaan puoliso ja 4 lasta.

Vainajan lähes 7-vuotinen vakava työ Amerikan suomalaisten keskuudessa vaatii meitä kiitollisuudella muistamaan tätä opettajaa, joka miehuutensa parhaassa iässä sai työnsä päättää. Levätköön hän rauhassa Herransa luona!

J. K. N.

Vasta vajaan vuoden oltuaan tässä maassa päätti nutteran työnsä viime marraskuun 1 p:nä

Pastori Kalle Freetrikki Kuusisto.

Vainaja oli syntynyt Kokemäellä toukok. 22 p. 1880. Vaikka vähävarainen koulua käydessään Porin lyseossa, voitti hän vaikeudet nutteruudellaan ja opinlahjoillaan. V. 1900 hän tuli ylioppilaaksi jumaluusopilliseen tiedekuntaan. Hän oli kuitenkin yhden vuoden väliaikaisena kansakoulunopettajana Kiikassa; vasta seuraavana syksynä hän pääsi yliopistollisia opinnoitaan harjoittamaan. Tunnollisesti käyttäen aikaansa yliopistokaupungissa hän sai suorittaneeksi erotutkinnon jo jouluksi v. 1904 ja vihittiin papiksi Turussa seuraavan vuoden alussa. Suomessa pastori Kuusisto työs-

kenteli pappina 6 vuotta Ylistaron pitäjässä, ollen ensin rovasti Heinisen apulaisena ja tämän kuolemankin jälkeen toimien siellä väliaikaisena pappina. Tällä ajalla hän saavutti nöyrällä ja uskollisella työllään Ylistaron seurakuntalaisten yleisen luottamuksen. Viime vuoden helmikuulla hän, saatuaan kutsun Hibbingin y. m. seurakuntien sielunpaimeneksi, saapui näille uusille työpaikoilleen ja liittyi heti Suomi-Synoodiin.

Vaatimattomana hän otti toimekkaasti osaa yhteisiin töihin; paitsi seurakuntainsa uskollista hoitoa hän ehti jo avustella yhteisiä julkaisujamme. — Odottamatta tuli tieto hänen kuolemastaan. Myöhemmin myös tieto kuoleman syystä: umpisuolen tulehdus oli kehittynyt liian pitkälle, ettei toimitettu leikkauskaan enään voinut estää kuolemaa.

Vainaja, vaikka oli naimaton, jätti jälkeensä monta surevaa, entisen ja uudet seurakuntansa ja monet ystävänsä. Hän on päässyt lepoon Herransa luo.

J. K. N.

Wuosikertomus,

annettu Suomi-Synoodin kahdennelle kolmatta kirkollis-kokoukselle, joka pidettiin Waukeganissa, Ill., kesäkuun 8 ja seuraawina päiwinä 1911.

Apostoli Paawali kehotti lähetyskirjeessään Efeesiläisiä seuraawilla sanoilla: „Ja tehkää tämä ainaisin rukouksin ja anomisin, rukoillen joka aika Hengessä, ja sitä warten walwoen ainaisessa kestäwäisyydessä ja anomisessa kaikkein pyhien puolesta; ja minunkin puolestani, että minulle, kun suuni awaan, annettaisiin oikeat sanat rohkeudella julistaakseni ewankeliumin salaisuutta!“ Tämä kohta on Efees. ep. 6: 18, 19 wärsyissä.

Me kuulemme tässä Herran uskollisen ja paljo kokeneen palwelijan Paawalin panewan suurta painoa rukoukselle. Hän oli jo kehottanut efeesiläisiä kristityitä wahwistumaan Herrassa ja Hänen wäkewyytensä woimassa. Hän oli neuwonut heitä pukeutumaan kaikilla Jumalan sotaaseilla, jotta woisiwat taistella woitollisesti pahuuden henki-olentoja wastaan taiwaan awaruuksissa. Tämmöisiä sota-aseita owat: *totuuden* wyö kupeilla, *wanhurskauden* haarniska pukuna, rauhan ewankeliumin antama *alttius* kenkinä jaloissa, *uskon* kilpi, joka sammuttaa pahan palawat nuolet, *pelastuksen* kypäri ja Hengen miekka, joka on *Jumalan sana*. Nämä owat woitollisia sota-aseita, kun niitä oikein käytetään.

Mutta huomattawa on, että apostoli terottaa juuri *rukouksen* olewan näiden sota-aseiden oikeaan käyt-

tämäiseen tarpeellisen. Wieläpä on kaikenpuolinen ja joka-aikainen rukous tässä wälttämätön. Sitä paitsi tulee sen olla Herran Hengen waikuttamaa ja elähyttämää rukousta. Onhan Herramme Kristus itse sanonut, että totiset rukoilijat rukoilewat Isää Hengessä ja totuudessa; ja raamattu opettaa, että Jumalan Henki on rukouksen Henki.

Hartaat ja ahkerat rukoukset owat tarpeelliset ensiksi kaikkein pyhien puolesta, se on: että pyhät toiselta puolen yhä kaswaisiwat Kristuksessa, toiselta puolen kestäisiwät lujina taistelussa pahuuden waltoja wastaan ja kaikellaisissa kiusauksissa. Toiseksi ne owat tarpeelliset sanan saarnamiesten wahwistamiseksi, että saarnamiehille annettaisiin aina oikeat sanat, joilla julistawat ihmisille ewankeliumin salaisuutta, että se tapahtuisi Hengen ja woiman osotuksella, ja että sanan siemen tuottaisi runsaita uskon, rakkauden ja toiwon hedelmiä, ynnä muita kristillisiä awuja Herraan uskowissa.

Rukousta ei ole kylläksi keskuudessamme. Maailma on siksi puoleensa wetäwä ja waikuttawa esimerkillään welttouteen. Kuitenkin on rukous meille wälttämättömän tarpeellinen. Se kiinnittää meidät Jumalaan ja Wapahtajaamme. Se wahwistaa meidät wäkewiksi taistelussa. Se tekee meidät woimakkaiksi ja alttiiksi Herran töihin.

Rukoukseen kuuluu likeisesti walwominen. Walwominen waatii rukoukseen ja rukous herättää meitä walwomiseen. „Walppaus“ on tärkeä ominaisuus jo maallisissa toimissamme, ja warsinkin sotapäälliköillä ja sotilailla sodassa. Kuinka paljon tärkeämpi se onkaan hengellisissä taisteluissa!

Kuinka hartaasti soisinkaan, että mekin kirkkokuntatyössämme olisimme warustetut hywin Jumalan sota-aseilla ja niitä käyttäisimme taitawasti, etsien woimaa rukoilemisella ja walwomisella. Erittäin tärkeätä olisi, että opettajat saisiwat olla alati seurakuntalaistensa esirukouksien esineinä, että Jumala heitä wahwistaisi, ja että he Kristuksen Hengen elähyttäminä woisiwat tänäkin aikana julki tuoda ewankeliumin salaisuuden kansallemme todistukseksi kaikille, herätykseksi nukkuwille ja rakennukseksi Herran totisille opetuslapsille. Huono on se tapa, joka monin paikoin on wallalla, että tarkataan waan, eikö löydettäisi opettajissa heikkoja puolia, jotta woitaisiin iskeä kynsin, hampain niihin. Mutta rukouksen käsillä ei pyydetä kannattaa opettajia. Tämä menettelytapa on ehdottomasti muutettawa; tuosta tuiki wäärästä ja kelwottomasta suunnasta on käännyttäwä oikeaan kristilliseen menettelytapaan. Panettelusta, parjauksesta ja repimisestä on siirryttäwä esirukouksiin ja hartaisiin anomuksiin Herran puoleen sekä sanankuulijain että opettajain puolesta. Wanhasta tawasta iloitsee wihollinen, mutta uudesta tawasta, jos se saataisiin todelliseen käytäntöön, iloitsee taiwaan joukot.

Seurakuntia kirkkokunnassamme on tätä nykyä 120, sama määrä kuin wiime wuonnakin. Tosin on kirkkokuntaamme liittynyt kaksi uutta seurakuntaa wiime kirkolliskokouksemme perästä, nimittäin Harlemin seurakunta New Yorkissa ja Dioriten seurakunta Michiganissa. Mutta kaksi entistä on jätetty pois luettelosta nimittäin Copper Falls-Centralin ja Rocklandin seurakunnat Michiganin waltiossa, niistä kun wäkiluku on

supistunut liian wähiin. Ennen on jo jätetty pois luettelosta Minneapoliksen seurakunta Minnesotan waltiossa.

Kirkkokunnassamme toimiwien sielunpaimenten lukumäärä on ollut 26. Suomesta on saapunut pastori Kalle Kuusisto wiime talwena Hibbingin ynnä useiden Suomi-Synoodin seurakuntien pastoriksi ja liittyi kirkkokuntamme yhteyteen wiime helmik. 18 p. Toiwotan tässä tämän rakkaan wirkaweljen terwetulleeksi piiriimme; antakoon Herra hänen työlleen runsaan siunauksen! — Samalla mainitsen murhemielin, että past. Iisakki Katajamaan kuoleman kautta saman helmik. 23 p. kirkkokuntamme menetti wara-esimiehensä ja opistomme oppineen ja uskollisen opettajan. Pastori Katajamaa wainaja oli Amerikassa työskennellyt yhteensä wähän yli 5 wuoden. Jo pitemmän aikaa oli hänen terweytensä heikko; mutta wiime kesän kuluessa oli hän melkoisesti wahwistunut, joten hän luuli woiwansa ryhtyä työhön opiston opettajana. Hänen täytyi kuitenkin jättää työnsä kewätlukukauden alkupuolella, ja parin wiikon kuluttua tuli jo lähtö waiwojen maasta, toiwomme mukaan Herransa luo rauhaan ja iloon.

Pastorien siirtymisiä on taas tapahtunut useita. Niinpä on pastori A. Riippa heikontuneen terweytensä wuoksi jättänyt Superiorin seurakunta-piirin. Pastori O. Stadius muutti ensin Atlanticin y. m. seurakuntain piiristä Ohioon, ja oltuaan siellä joitakuita kuukausia Youngstownin y. m. seurakuntien sielunpaimenena muutti kewäällä Fort Braggiin, Cal., josta taas pastori M. Pesonen oli siirtynyt Superiorin ja sen yhteydessä olewien seurakuntien pastoriksi. Pastori M. J. Kuusi jo wiime syksynä siirtyi Worcesteristä Atlanticin y. m.

seurakuntien pastoriksi. Pastori S. Ilmonen luopui Minnesotassa olevien seurakuntien hoidosta ja otti vastaan kutsun Worcesterin seurakuntaan, Mass. Mutta toimittuaan siellä muutamia kuukausia luuli olevansa velvollinen sanoutumaan taas irti ja toimii nyt toistaiseksi Suomi-Opiston asiamiehenä. Worcesterin seurakunta on kutsunut opettajakseen pastori Alvar Rautalahden Brooklynistä. Pastori J. Bäck, joka oli 13½ vuotta ahkeruudella työskennellyt Hancockin ja Jacobsvillen seurakuntien sielunpaimenena, on nyt eronnut näiden seurakuntien palveluksesta ja ottanut vastaan kutsun opettajatoimeen Suomi-Opistossa. —

Pari sanaa vielä näiden siirtymisien johdosta. Saattaa olla joskus asianhaaroja, jolloin siirtyminen on suotava, jopa välttämätönkin. Mutta siirtymisiä muutaman kuukauden palveluksen perästä täytyy ehdottomasti paheksua. Eipä oikeastaan vuoden eikä kahdenkaan olo yhdessä seurakunnassa anna vielä saarnamiehelle tilaisuutta tulla seurakuntalaisille todelliseksi sielunpaimeneksi tämän sanan syvemmässä merkityksessä. Olisipa sentähden varsin suotavaa, että sekä pastorit että seurakunnat oppisivat asiaa tältä todellisemmalta kannalta katsomaan, ja että nuo liian tiheät muuttelemiset aikain kuluessa vähitellen vähenisivät. Täytyy kyllä myöntää, että siirtolais-oloissamme on usein seikkoja, jotka tuntuvat edistävän tuota pikaisempaa siirtymistä paikasta toiseen. Mutta meillä se on jo muuttumaisillaan juoksentelemiseksi. Hyvällä tahdolla voidaan siinä epäilemättä tehdä paljon korjausta. Ja tehtäköön kaikella muotoa, mitä sen hyväksi voidaan tehdä.

Kirkkokuntamme seurakunnista olen saanut uusia

tilastotietoja ainoastaan seuraavista 80 seurakunnasta. Ensin mainitsen kuten tavallista, koko väkiluvun; sitten ripillä käyppien miesten ja naisten, ja viimeisiksi ripilläkäymättömien lasten.

E.-Dakotassa:				
Poinsettin	160	43	44	73
Sawon	195	64	60	71
P.-Dakotassa:				
Aholan	54	19	14	21
Illinoisissa:				
Chicagon	50	10	20	20
DeKalbin	263	93	70	100
Waukeganin	335	125	80	130
Massachusettsissa:				
Maynardin	204	50	50	104
Peabodyn	120	30	40	50
Gardnerin	182	67	45	70
Worcesterin	349	98	91	160
Michiganissa:				
Allouezin	56	16	17	23
Amasan	154	45	36	73
Atlanticin	600	150	150	300
Baltic South Rangen	400	100	100	200
Baragan	72	19	15	38
Bessemerin	81	20	20	41
Calumetin	1345	375	326	644
Covingtonin	118	32	28	58
Crystal Fallsin	514	112	125	277
Deertonin	64	11	20	33
Dioriten	70	20	15	35
East Tawaksen	45	15	15	15

Ebenin	117	27	23	67
Grand Maraisin	104	23	23	58
Ironwoodin	600	140	142	318
Ishpemingin	1165	258	271	636
Jacobsvillen	84	37	25	22
Kyrön	57	16	14	27
Lairdin	329	75	61	193
Massin	251	65	66	120
Mohawkin	313	85	78	150
Negauneen	606	149	144	313
Newberryn	246	72	67	107
Palmerin	269	75	64	130
Paynesvillen	112	22	31	59
Pequamingin	26	8	4	14
Redridgen	160	35	35	90
Republicin	539	165	152	222
Rudyardin	345	102	68	175
Sault Ste Marien	162	40	56	66
Stambaughin	173	45	45	83
Trimountainin	150	35	35	80
Trout Creekin	61	15	18	28
Wakefieldin	490	125	105	260
Winonan	55	13	14	28
Winthropin	210	40	47	123
Minnesotassa:				
Alawuuden	99	24	17	58
Biwabikin	40	9	9	22
Brainerdin	94	27	21	46
Buhlin	33	8	10	15
Chisholmin	130	25	25	80
Cloquetin	151	30	31	90

Cokaton	85	11	14	60
Elyn	222	63	49	110
Evelethin	645	180	165	300
Floodwoodin	275	60	65	150
Mt. Ironin	306	77	64	165
New York Millsin	98	28	27	43
Sebekan	27	10	9	8
Spartan	67	17	17	33
St. Louisjoen	135	30	31	74
Toiwolan	93	30	23	40
West Duluthin	104	24	23	57
New Yorkin waltiossa:				
New Yorkin	100	14	36	50
Ohiossa:				
Conneautin	489	114	135	240
Fairportin	956	214	249	493
Harborin	1301	279	307	715
Jacksonvillen	48	15	13	20
Pennsylvaniassa:				
Erien	68	16	21	31
Glassportin	57	33	19	5
Monessen-Allenportin	461	118	108	235
Rankinin	14	5	4	5
Wisconsinissa:				
Brulen	83	28	25	30
Hackleyn	105	25	20	60
Iron Beltin	105	25	30	50
Uuden Sawon	55	19	14	22
Uuden Waasan	60	12	12	36
Wyomingin:				
Rock Springsin	28	6	6	16

Canadassa:

New Finlandin	388	93	82	213
Sault Ste Marien	113	32	35	46

Seuraavista seurakunnista ovat tiedonannot edellisiltä vuosilta. Vuodelta 1910 ovat tiedot 21 seurakunnasta:

Astorian	340	107	109	124
Portlandin	45	10	15	20
Fort Braggin	422	107	90	225
Championin	120	21	23	76
Hancockin	2868	770	716	1382
Kalevan	590	151	125	314
Marquetten	108	33	28	47
Painesdalen	200	50	50	100
Princetonin	418	127	96	195
Nurmijärven	148	33	39	76
Pecanin	71	19	12	40
Brooklynin	450	125	175	150
Burtonin	71	19	16	36
Clevelandin	107	16	56	35
Girardin	139	35	29	75
Youngstownin	73	22	18	33
Deep Riverin	209	76	63	70
Clarksburgin	37	10	12	15
Superiorin	73	16	15	42
Copper Cliffin	140	40	30	70
New Castlen	97	23	38	36

Seuraavista seurakunnista otamme tiedot vuosilta 1908 ja 1909:

Allston-Brightonin	137	30	57	50
Cape Annin	642	152	161	329

Quincyn	90	32	32	26
Kalewalan	60	22	14	24
Smithvillen	54	17	17	20
Gazzamin	17	4	4	9
Salon	75	15	20	40
Bessemerin, Pa.	122	50	23	49
Coal Centerin	69	27	16	26

Jälellä olewasta 10 seurakunnasta on pari ilmoitettu wähenneen melkein olemattomiin. Kahdeksassa seurakunnassa oletan wäkiluwun yhteensä 500 hengeksi, joista puolet eli 250 ripilläkäyppiä ja puolet eli 250 ripilläkäymättömiä.

Kun laskemme yhteen yllä luetellut eri seurakuntain wäkiluwut, saamme koko kirkkokuntamme wäkiluwuksi 27,582 henkeä, joista 14,075 ripilläkäyppiä ja 13,507 ripilläkäymätöntä.

Saarnapaikkoja, jotka eiwät ole kirkkokuntaamme liitettyjä seurakuntia, mutta joita kirkkokuntamme saarnamiehet hoitawat, on ilmoitusten mukaan tätä nykyä 20. Niissä on yhteensä 1156 henkeä, joista 509 ripilläkäyppää ja 647 ripilläkäymätöntä.

Merimieslähetyksen pastorit owat myös hoitaneet muutamia kirkkokuntaamme kuuluwia seurakuntia. Niin on pastori J. E. Hakala hoitanut Astorian ja Deep Riverin seurakuntaa lännessä, pastori H. Haapanen Rock Springsin seurakuntaa Wyomingin waltiossa ja K. Mäkelä Harlemin seurakuntaa New Yorkissa.

Konferenssi- eli piirijako alkaa wähitellen kehittyä. Nyt on jo olemassa kolme piiriä. Niistä L ä n n e n p i i r i, jonka esimiehenä on merim.-pastori Lauri R. Ahlman, piti wuosikokouksensa Fort Braggissa, Cal.,

wiime huhtikuun 21 ja 22 p:nä. Tärkeimpänä aikeena tässä piirissä mainittakoon, että hankitaan mitä pikemmin lähetyspastori hajalla asuwia kansalaisia warten, ja että tätä warten pyydetään awustukseksi yksi kolehti wuodessa Suomi-Synoodin seurakunnilta. Tarkotus on hywä, ja minä puolestani puollan tätä pyyntöä lämpimimmin.

Ohion ja Pensylvanian piiri, jonka esimiehenä on pastori Alfreeti Haapanen, on pitänyt wuosikokouksensa wiime toukokuun 11 p. Girardissa, Ohiossa. Piirin toiminnasta mainittakoon tässä, että mrs. A. Haapanen Fairportista on piirin lähettiläänä tehnyt noin puolitoista kuukautta kestäneen kiertomatkan, käyden kaikissa piiriin kuuluwissa suomalaispaikoissa kehittämässä pyhäkouluaatetta ja lewittäen pyhäkoulukirjallisuutta.

Kolmas piirikunta on Idän piiri, jonka esimiehenä on pastori A. Salminen New Yorkista. Tämän piirin wuosikokous pidettiin Rockportissa, Mass., wiime toukokuun 27 p. Kokouksessa tehtiin muun muassa päätös, että Amerikan Suometarta on enemmän kannatettawa. Myös päätettiin hankkia piirin keskuuteen sisälähetystyön tekijä.

Näiden piirien säännöt on kirkkokuntamme konsistori wahwistanut.

Tässä sopii antaa wielä lisäksi muutamia tilastollisia tietoja kirkkokunnastamme. Kirkkoja on yhteensä 68. Ebenin ja Mohawkin seurakuntain kirkot owat tulleet lisäksi wiime wuotisiin; wiime mainittu wihittiin wiime syyskuun lopulla; mutta Ironwoodin seurakunnalta on Jessiewillen puolinen kirkko palanut. Kirkkojen arwo

urkuineen ja kelloineen on yhteensä $247,975. Pappiloita on 17, kuten wiime wuonnakin. Niiden arwo on $31,465. Rukoushuoneita ja osallisuutta haaleihin 9, arwoltaan $7,000. Hautausmaita 20; niiden arwo yhteensä $2410. Muun kirkollisen omaisuuden arwo on noin $14,403. Kun laskemme nuo wiisi eri summaa yhteen, huomaamme kirkkokuntamme yhteisomaisuuden olewan kuluneena wuonna $303,253. Muun omaisuuden nimellä on useilla seurakunnilla kirkonrakennuskassaa, mahdollisesti on uusia kirkkojakin alettu rakentaa. — Kaikki seurakuntain yhteenlaskettu welka tekee yhteensä $50,175.

Aineellisessa suhteessa on kulunut wuosi ollut muutamille paikkakunnille waikea, jonka wuoksi uusia kirkollisia rakennuksiakaan ei ole woitu panna toimeen. Toisin paikoin on työpaikkojen huonontumisen tähden wäki ruwennut siirtymään muualle. Tiedonantoja on 26 seurakunnasta, joissa tämän wuoksi seurakunnan wäkiluku on wähennyt, useista toista sataa henkeä. Toisin paikoin on kyllä parantuneet työsuhteet lisänneet seurakuntaa, joskus melkoisesti, kuten huomaamme tapahtuneen Harborin seurakunnassa. — Lisäys yhteensä on wiimewuotisesta ainoastaan 330 henkeä.

Nousewan nuorison kaswatuksesta on pidetty huolta, kuten edellisinäkin wuosina. Huonot työsuhteet owat sitä kyllä jossakin määrin lamauttaneet, warsinkin kesäkoulutoimintaa. Mutta yhä paremmin opitaan tätä puolta kirkon toiminnasta tuntemaan tärkeäksi. Pyhäkouluopettajain kokouksia on pidetty kuluneenakin wuonna, pyhäkoulu-asian selwittämiseksi ja harrastuksen sywentämiseksi. Ilahuttawaa tuo onkin, enkä usko

hartaiden toimien tässä asiassa menewän hukkaan. Liian niukkojen tilastollisten tietojen wuoksi on minulla ollut pakko turwautua wanhempiin tietoihin, eiwätkä siis numerolukuni woi olla ihan tarkkoja. Näiden tietojen mukaan on kirkkokunnassamme toiminut 132 pyhäkoulua. Niissä on 802 opettajaa tehnyt kristillisen rakkauden työtä, jakaen tiedon alkeita 6,507 oppilaalle. — Kesäkouluja on ollut 51, joista 54 opettajaa on antanut opetusta yhteensä 2,579 oppilaalle. Näissä toimissa älkäämme tulko laimeiksi, waan syttyköön yhä sywempi tunto asian tärkeydestä sydämmissämme ja siitä seuraawa harrastus asiaa kohtaan. Silloin tulewat lasten opettajat meille kallisarwoisiksi henkilöiksi, niinkuin ne ansaitsewatkin, ja nuorisomme kaswaa Jumalan pelwossa, uskossa, kansallisuutensa hywäksi. Se kylwö tuottaa runsaimman sadon.

Nuorta kansaa on myös pyydetty ohjata harrastamaan jaloja asioita kristillisten nuorisoyhdistysten ja Lasten Ystäwäin Liittojen kautta. Näitä on ilmoitettu yhteensä 13, joissa on jäseniä 658.

Seurakunta-elämässä tarwittaisiin toisin paikoin suurempaa innostusta ja woimaa. Yhteisiin kirkonmenoihin tulisi seurakunnan jäsenten ottaa hartaammin osaa. Toisista paikoista ilmoittawat pastorit asiain menon olewan tyydyttäwän, jopa toisissa paikoissa kiitettäwänkin.

Rauhallisesti on kirkollinen elämämme muutoin tapahtunut, paitsi Hancockin seurakuntaa, jonka keskuudessa wallinnut pikku myrsky on tuottanut jonkun werran lewottomuutta paikkakunnalla ja kiihkoisat sanomalehtikirjoittajat owat työntäneet hyökylaineita siitä wä-

hän muuallekin. Toiwottawasti sen waikutukset kuitenkin wähitellen raukeawat.

Suomi-Opistoa on kuluneena wuonna koetettu auttaa welkakuormasta, mutta ainoastaan ⅔'nnesta toiwotusta summasta on saatu kokoon. Yksi kolmasosa on jäänyt saamatta. Sitäkään ei ole unohdettawa, että lupauksien suorituksia kerätessä on juokséwa kannatus jäänyt melkoisessa määrässä takapajulle, joten welka siltä puolen on kaswanut. Tämän kokouksen tulisi koettaa keksiä keinoja lopun opisto welan suorittamiseksi.

Kristillisen rakkauden waatimuksia owat muutamat seurakunnat koettaneet toteuttaa siten, että owat koonneet waroja köyhien, leskien ja orpojen auttamiseksi. — Myös on pakanalähetystä ja merimieslähetystä awustettu kolehdeilla; omaakin sisälähetystä on tehty woinnin mukaan.

Ennen julkaistawaksi päätetty kirjanen „Siirtolaisen Opas" on wiime talwena walmistunut, ja kulungit siitä on kirkkokunnan kassasta suoritettu 3,000 kappaleesta. Tarwitaan; että pastorit ja ystäwät, joille noita kirjasia on lähetetty, koettawat innolla myydä niitä kansalaisille. Tulot niistä tulewat kirkkokunnan kassaan, niinkuin luonnollista.

Kolehtien kantamisen suhteen pyytäisin kehottaa arwoisia wirkaweljiä tekemään itselleen suunnitelman, jossa eri tarkoitukset, eri seurakunnat ja määrätyt wuodenajat owat huomioon otettawat. Niin tulisi paremmin walwotuksi, että eri tarkotuksiin aiotut kolehdit tulewat aikanaan kootuiksi.

Jumala armossaan suokoon siunauksensa tälle kirkolliskokoukselle, johon olemme kokoontuneet!

J. K. Nikander.

Sisällysluettelo.

Kirjoitukset: Siwu.

